

Med stranko in državo

BOJAN BREZIGAR

Vse kaže, da bo Janez Drnovšek danes izvoljen za mandatarja za predsednika slovenske vlade. Pri tem naj bi bil odločilen glas poslanca, ki je prestopil iz SKD.

To pravzaprav v demokracijah ni nič nenavadnega. Vsi se se spominjamo, kako je Berlusconi »kupil« Tremonija in si tako zagotovil trdno večino. V Sloveniji, kjer je bil po zadnjih volitvah politični zemljevid razdeljen na dve polovici, ki sta imeli vsaka po 45 glasov, se je pač nekaj moralo spremeniti, v eno ali v drugo smer. Nove volitve bi namreč se poglobile spore med obema taboroma.

Sicer pa je tudi včerajšnja razprava pokazala, da je slovenski politični prostor razdeljen v dva ostro nasprotujoča si tabora. To stanje Slovenije ne bo moglo privedi na pot evropske integracije, saj bo to onemogočala ostra konfrontacija, poleg tega pa v takih odnosih ni mogoče računati na dvotretjinsko večino, ki jo bo državni zbor moral oblikovati za prilagoditev slovenske ustave evropskim dolžilom.

Ce bo torej Drnovšek izvoljen, je tako že sedaj jasno, da bo s samimi 46 glasovi težko vladati. Zato bo moral mandatar iskati širše podpore in siri se že govorice o možnostih pogovorov z eno ali z dvema od pomladnih strank. Verjetno je najresnejši kandidat za vladno prav SLS, kar bi bilo mogoče razbrati tudi iz njenega uradnega posega v državnem zboru, ki je bil oster, vendar previdnejši od posegov drugih dveh pomladnih strank. Možnost pogovarjanja z Drnovškom je dopuščal tudi voditelj SLS Marjan Podobnik na neformalnem srečanju z novinarji, kjer je kot edini pogoj navedel zahtevo, naj LDS ukrepa proti tistim svojim članom, ki so si hoteli s podkupovanjem zagotoviti večjo število glasov v državnem zboru.

Včerajšnji prestop Cirila Pucka od »pomladnikov« k LDS je bil seveda po svoje politični sok. Danes pa je nov dan in očitno bodo morale vse stranke, tako »večinske« kot tudi »opozicijske« drugače razmišljati o prihodnosti države. Seveda, če menijo, da je država pomembnejša od stranke.

DEŽELNA SKUPŠČINA / PO CELODNEVNI POLITIČNI RAZPRAVI

Deželna vlada Oljke ima zaupnico sveta

Casula (NZ) napovedal nova stališča o manjšini

TRST- Deželni svet je pozno sinoci odobril zaupnico vladi predsednika Giancarla Cruderja (na sliki). Za zaupnico je glasovalo 27 svetovalcev koalicije Oljke, proti pa je bilo 25 svetovalcev SKP in nekaterih komponent desnice. Odločilna je bila odsotnost pri glasovanju nekaterih svetovalcev »Forza Italia«.

V razpravi so seveda sodelovali predstavniki vseh strank in skupin. Najbolj kritični do Cruderjevega odbora so bili zastopniki Severne lige in Stranke komunistične prenov, ki je obtožila nekatere kroge Oljke, da jim je le do dogovora s Polom svoboscin. Bossijevi pristasi pa so mnenja, da je nova vlada odraz starega in da praktično nima politične bodočnosti.

Stranke Prodijskega zavezništva so prepricane, da bo Cruder ostal na krmilu FJK vse do naravnega izteka zakonodajne dobe deželnega sveta. Najbolj zadovoljni z novim odborom so pri Ljudski stranki, nekoliko previdnejši pa so zeleni in Demokratska stranka levice.

Za presenečenje je med razpravo poskrbel svetovalec Nacionalnega zavezništva Giancarlo Casula. Po njegovem je napočil čas, da Finijeve stranka končno spremeni stališča do slovenske manjšine in da se glede tega ne pusti več pogovarjati od skrajnih pozicij trzasko federacije stranke. Predsednik Cruder je v repliki pozdravil to Casulovo stališče.

Na 4. strani

SRBIJA / IZNAJDLJIVOST

Nove oblike protesta proti Miloševiću

BEOGRAD - Srbska opozicija je začela z novo obliko protestov. Beograjčane je pozvala, naj telefonirajo vsem organom oblasti in tako blokirajo njihove telefonske linije. Močne enote posebnih odredov srbske policije pa so približno 500 studentom preprečile protestni pohod skozi središče Beograda. Ti se danes ne bodo več umikali enotam policije, ampak se jim bodo zoperstavili.

Na 9. strani

SLOVENIJA / RAZPRAVA V DRŽAVNEM ZBORU

Janez Drnovšek bo verjetno danes izvoljen za mandatarja

Odločilni 46. glas naj bi mu zagotovil Ciril Pucko (SKD)

LJUBLJANA - Državni zbor Slovenije bo danes verjetno izvolil Janeza Drnovška za mandatarja za sestavo nove vlade. Odločilni, 46. glas, naj bi Drnovšku zagotovil bivši poslanec SKD Ciril Pucko, ki je včeraj napovedal izstop iz svoje poslanske skupine in podporo Drnovšku, kar je sto-

ril z namenom, da premakne z mrtve točke sedanje politično stanje v Sloveniji, kot je sam dejal. Zanimivo je, da je med utemeljitvami navedel tudi svoje nesoglasje s politiko pomladnih strank do manjšin.

Ta Puckova odločitev je včeraj sprožila val polemik in medsebojnih očitkov. predstavniki pomladnih strank so svoja stališča se zaostriili in napovedali, da ne bodo podpreli Drnovška, kar pomeni, da ostaja slovenski politični prostor razklan na dva dela. Drnovšek pa je v svojem posegu obsirno orisal dejavnost svoje vlade in poudaril nujnost kontinuitete, predvsem v gospodarstvu in v zunanji politiki. Drnovšek se je tudi dotaknil vprašanja manjšin ter izrazil željo, da bi slovenske manjšine v sosednjih državah uživale raven zascite podobno ravni italijanske in madžarske manjšine v Sloveniji.

Na 3. strani

Jelcin spet v bolnišnici, tokrat zaradi pljučnice

MOSKVA - Ruski predsednik Boris Jelcin, ki je 5. novembra prestopil operacijo na srcu, se je sinoci zaradi pljučnice vrnil v bolnišnico. Uradna kremelska potrditev je dokončno razblinila že nekajdnevne trditve, da je Jelcin le prehlajen.

Danes formalno rojstvo »Nove TKB«

TRST - Novi lastniki banke iz Padove bodo danes formalno prevzeli Trzasko kreditno banko, iz katere se bo rodila »Nova TKB«. Zastopniki Bance Antoniane Popolare Veneta so se včeraj neformalno srečali s predstavniki uslužbencev, ki bodo vsi, razen nekaterih, ki so že odsli, prestopili v novo banko.

Banka iz Padove je na tem, da kupi tudi poslovno banko Interbanca in šestdeset okenc rimske hranilnice. Postala bo med največjimi italijanskimi zasebnimi bankami.

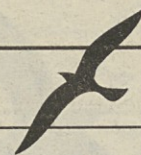
Na 5. strani

Val polemik po zrebanju loterije

RIM - Val polemik o razveljavljenju dobitka dveh milijard lir na novoletni loteriji se še ni polegel. Finančno ministrstvo je uvedlo preiskavo, ravatelj državnega monopola je izjavil, da bi bili morebitni prizivi nesprejemljivi, ker pravilnik predvideva uradno razglasitev šele po zrebanju zadnje »tolazilne nagrade«. Združenje Codacons je zahtevalo od slovitvev notarjev in funkcionarjev, ki so sledili zrebanju, združenje potrošnikov množični priziv na sodstvo, gibanje za civilne pravice pa je predlagalo nabirko za nesrečnika, ki je ostal brez milijard.

Na 2. strani

Naj ne izgine z našega obzorja

NOVICE

Štiri mrtvi in pogrešani v brodolomu turške ladje

PALERMO - V včerajšnjem brodolomu turške tovarne ladje Onur-K v Tirenskem morju med Sicilijo in Sardinijo 90 milj od obale so življenje izgubili štirje mornarji, enega pogrešajo, šest članov posadke pa so resili. Klic v sili so prejeli ob 3. jutraj, ko so na kraj brodoloma preusmerili trajekt Torres, ki je rešil pet oseb, med katerimi tudi kapitana ladje 40-letnega Mahmuta Savasana. Enega mornarja je kasneje na nekem splavu resil neki helikopter vojne mornarice, ki ga je takoj zaradi znakov splosne ohladitve prepeljal v bolnisnico v Trapani. Izvidniški čoln obalne straže je nato na nekem splavu našel štiri mrtve mornarje, pri dvigovanju trupel pa je eno padlo v morje in izginilo v globine. Kot je povedal kapitan, je bilo na krovu 11 članov posadke, tako da enega pogrešajo, a je gotovo že podlegel. Po prvih ugotovitvah je do brodoloma prišlo, ker se je zaradi razburkanega morja (od 5. do 6. stopnje) premaknil tovor, tako da se je ladja prevrnila.

Južnotirolski protesti ob 200-letnici trikolore

BOCEN - Svečana praznovanja ob 200-letnici italijanske trikolore so povzročila vrsto polemik na Južnem Tirolskem. Pius Leitner, lider stranke Freiheitlichen, ki zagovarja slicna nace-la kot avstrijska narodna-ljudska stranka Joerga Haiderja, je izjavil, da je italijanska trikolora za Južno Tirolsko še vedno simbol pomanjkanja svobode. Po mnenju stranke, kateri pripada tudi Eva Klotz (Union fuer Suedtirol), pa bi morali odpraviti zakonsko normo, ki določa, da morajo ob tej priložnosti izobesiti italijansko zastavo tudi na Južnem Tirolskem. Pokrajinski svetovalec Nacionalnega zavezništva Giorgio Holzmann pa je predstavljal nujno vprašanje, zakaj v terek niso izobesili trikolore na pokrajinski palaci.

Paolo Berlusconi: »Nobene zarote proti Di Pietru«

BRESCIA - Včeraj se je nadaljeval proces proti Paolu Berlusconiju, bivšemu obrambnemu ministru Cesareju Previtiju in ministrskima inspektorjema Ugom Dinaccijem in Domenicom De Biasejem. Med zaslišanjem je brat Silvia Berlusconi zanimal, da bi proti Antoniu Di Pietru organizirali zaroto z namenom, da bi tedanjega državnega pravdnika prisilili k odstopu. Sodnikom je povedal, da je že poleti '94 zvedel, da Di Pietro namerava izstopiti iz vrst sodnikov in se posvetiti politiki. Pojasnil je tudi, v kakšnih odnosih je bil z Giancarlom Gorrinijem.

RIM / POLITIKA

Pol svoboščin še neenoten glede vprašanja ustavnih reform

RIM - Kartelu svoboščin ne uspe najti skupnega jezika o vprašanju velikih ustavnih reform oziroma o poti, po kateri naj bi jih uresnili. Medtem ko Finijevo Nacionalno zavezništvo še vedno ostro nasprotuje dvodomni parlamentarni komisiji in se zavzema za ustavodajno skupščino, Berlusconi pa vztrajno molci in s tem spodbuja sume svojih zaveznikov o nekakšnem skrivnem dogovoru z D'Alema, je KDC Pierferdinanda Casinija včeraj prvi med partnerji desnega zavezništva sprejel stališče, da je dvodomna komisija lahko forum za ustavne reforme. KDC pri tem seveda postavlja nekatere pogoje, ker noče »pristopiti v temi« in ker želi prepričati, da bi razprava pomenila zgolj tratenje časa. Treba je zato najti ustrezne načine in strumente, pa tudi, po Casinijevem predlogu, določiti maksimalni rok, po katerem preveriti učinkovitost tega instrumenta. Prav tako pa je nujno, da pristopijo stranke v komisijo brez vnaprejšnjih taborov ali zavezništov, tako da se lahko v komisiji okrog posameznih problemov ustvarijo različne večine.

KDC pa postavlja v ospredje tudi vprašanje predsednika dvododne komisije, ki naj s svojo politično tezo in ugledom prispeva k učinkovitosti dela. Sam Casini je pred dnevi predlagal, da bi za predsednika izbrali bivšega predsednika republike Francesca Cossigo, v tem pogledu pa je zgovorno, da so voditelji KDC takoj po sklepu, za ne zavrnejo vstopa v dvodomno komisijo, odsli na kosilo prav h Cossigi. Slednji je sicer zanikal, da bi kandidiral za predsednika dvododne komisije.

Pa tudi v samem Nacionalnem zavezništvu se zdaj slisijo glasovi, da bi morda vendarle lahko pristali na dvodomno komisijo namesto zazeljene ustavodajne skupščine. Finijeva desna roka Maurizio Gasparri je včeraj izjavil, da bi tudi to sredstvo lahko bilo uporabno za reforme, če bi se vnaprej obvezali za reformo države v predsedniškem smislu.

Možnosti različnih večin v dvodomni komisiji pa je včeraj dopustil tudi načelnik poslanske skupine SKP Oliviero Diliberto, vendar le ob »detajlih«, ne pa ob osnovnih problemih reforme.

RIM / SEJA VODSTVA HRASTA

DSL podpira predloge pravosodnega ministra

Nekateri pridržki - D'Alema o novi vlogi predsednika republike v reformirani državi

RIM - Demokratska stranka levece podpira predloge pravosodnega ministra Flicka glede podkupnin, pa čeprav z nekaterimi pridržki, obenem pa meni, da mora biti vprašanje sodstva eno pomembnih točk razprave na dvodomni parlamentarni komisiji, ki naj bi se lotila velikih reform države.

Hrast je posvetil vso včerajšnjo sejo vodstva problemom pravice. Uvodno poročilo je imel odgovorni za probleme države Pietro Folena, ki je potrdil, da stranka nasprotuje vsakršni hipotezi o amnestiji ali o kakršnemkoli izbrisu zločinov, povezanih s podkupniškim sistemom, ki je označeval italijansko politiko. Flickov predlog je po Folenovi oceni sprejemljiv, tudi ker ne gre za masilni ukrep, ampak gre v smer globalne in sistemske reforme.

Na sorodni valovni dolžini je tudi tajnik Hrasta Massimo D'Alema, ki je razpravo zaključil, pozdravil predlog pravosodnega ministra, pa čeprav je pojasnil, da ga se ne pozna v podrobnostih. D'Alema je odločno zavrnil očitek, da naj bi DSL zavzela bolj ohlapno stališče do vprašanja sodstva (»Nikoli nismo bili stranka sodnikov,« je poudaril) v za-

Pietro Folena bere svoje poročilo na seji vodstva DSL (AP)

meno za pristanek desnice na dvodomno komisijo za ustavne reforme. Podčrtal pa je, da bodo morala tudi vprašanja sodstva biti v ospredju razprave dvododne komisije, »če bo ta sploh zazvela«. V tej zvezi je D'Alema nakazal tudi novo funkcijo predsednika republike v reformirani državi. Če bo namreč sla reforma po eni strani v smer federalizma in torej potenciranja krajevnih centrov odločanja, po drugi strani pa k bolj ali manj direktni izvolitvi predsed-

nika vlada, bo neizogibno spet razmisliti o figuri predsednika republike, ki naj bi po D'Alemovem receptu tudi dejansko postal najvišji garant sodstva in njegove neodvisnosti. Na papirju je to sicer že dano, to funkcijo pa opravlja bolj formalno kot realno, je dejal tajnik Hrasta.

Na včerajšnji seji vodstva DSL so odobrili tudi nekakšen dekalog, ki nasteva najbolj nujne probleme sodstva in predloge za njihovo reševanje.

PREDNAROČNINE 1997

Primorski dnevnik

Vsem naročnikom Primorskega dnevnika za leto 1997 nudimo znane ugodnosti:

Vsako jutro vas pred vrati čakajo sveže novice iz sveta in bližnje okolice

Brezplačno vam bomo objavljali male oglase in čestitke

Za novoporočence v letu 1997 bo naročnina brezplačna

Do 28. februarja 1997 ostane prednaročnina nespremenjena (TUDI LETOS 300.000 lir)

KAKO PLAČATE:

- ▶ prednaročnino lahko plačate na upravi Primorskega dnevnika v Trstu in Gorici
- ▶ pri vseh slovenskih bančnih zavodih v FJK
- ▶ na Goriškem in po vaseh na Tržaškem pri raznašalcih Primorskega dnevnika

LOTERIJA ITALIJA / VAL POLEMIK

Malo možnosti, da bi izplačali dve »razveljavljeni« milijardi

Pritožbe na račun funkcionarjev, ki so »spregledali« napako

RIM - Polemika o razveljavljenem milijardnem dobitku na novoletni loteriji Italija se včeraj še ni podela. Telefoni v palaci državnega monopola so včeraj neprenehoma brneli, nihče od funkcionarjev pa ni hotel dajati izjav. V vsesplosni zadregi se je oglašil le ravnatelj državnega monopola Ernesto Del Gizzo. Izjavil je, da nesrečni lastnik razveljavljenega listka dejansko nima možnosti, da bi mu priznali dobiček. Po pravilniku so namreč rezultati loterije uradno razglašeni sele potem, ko je bil izzreban zadnji listek tako imenovanih tolazilnih nagrad. Ponedeljkov zreb je bil torej »neuraden«, čeprav so srečne listke objavili vsi časopisi in TV postaje.

Polemika je zadela predvsem funkcionarje odbora za igre, ki nadzoruje igram na srečo, in notarjem, ki so sledili ponedeljkovemu zrebanju. Igralec Leo Gullotta, ki je vodil TV povezavo z oddajo Carramba che sorpresa, je včeraj izjavil, da je skupaj z režiserjem Raffaelejem Festo Campanilejem kar dvakrat opozoril žirijo, da

Sestra lastnika bara v Milanu, v katerem so prodali listek, ki je zmagal dve milijardi

je morebiti prislo do napake pri zrebanju, a so ga člani žirije obakrat »pomirili«, čes da je vse v redu.

Združenje za zaščito potrošnikov Codacons je zahtevalo, naj notarja črtajo iz zbornice notarjev, finančno ministrstvo pa naj odloži z dela funkcionarje, ki niso znali opraviti svojega dela. Združenje

potrošnikov pa je najavilo prijavo na sodišču, da bi država placala odškodnino ne le nesrečnemu lastniku razveljavljenega listka serije U 527240, temveč tudi lastnikom drugih devetih listkov, ki bi lahko postali milijarderji, če jim peklenska elektronska zara ne bi jo zagodla. Gibanje za civilne pravice pa je

zahtevalo, naj finančno ministrstvo izplača nagrado dobitniku iz Jesija, sicer bo začelo z vsedravnno solidarnostno akcijo, da bi zbrali dve milijardi lir za »nesrečnika«. Slednji naj bi bil 40-letni delavec Giuseppe Carbonari iz kraja Maiolati Spontini, ki pa je zanikal, da je kupil razveljavljen listek.

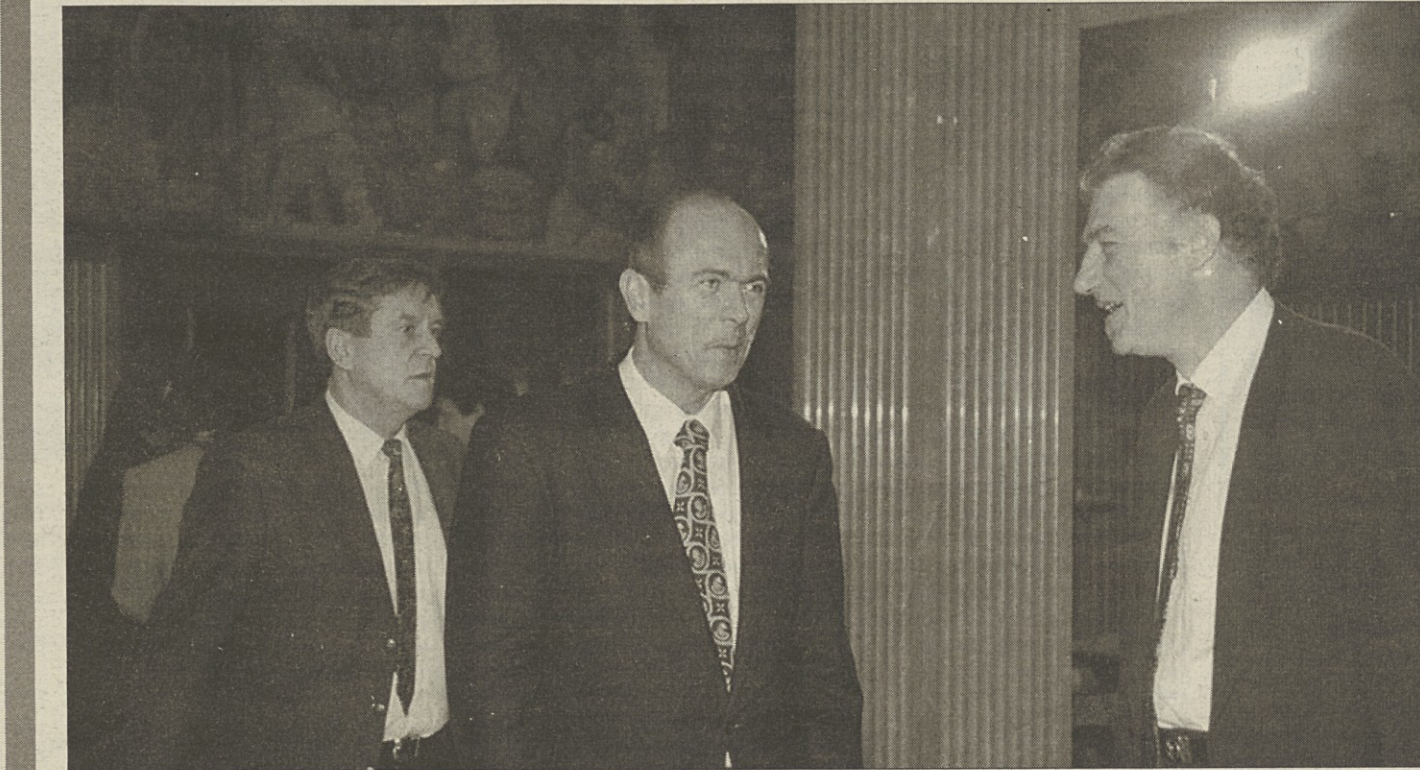
DANES
V OSPREDJU

Poslanec Ciril Pucko (SKD) bo danes verjetno zagotovil Drnovšku 46. glas

LJUBLJANA - Ciril Pucko je ime, ki se je najpogosteje pojavljalo včeraj v slovenski javnosti. Ta poslanec Slovenskih krščanskih demokratov je namreč včeraj dopoldne sklical tiskovno konferenco in na njej povedal, da izstopa iz svoje poslanske skupine in bo glasoval za Janeza Drnovška. »Levi tabor« je tako pridobil 46. odločilni glas, pomladne stranke pa izgubile polovico članov državnega zbora. Med razlogi, ki jih je Pucko, ki je doma iz Prekmurja, navedel za svojo odločitev, je tudi restriktivni odnos pomladnih strank do pravic manjšin.

Puckova tiskovna konferenca je tudi spremenila scenarij včerajšnjih dogajanj. Sledila ji je izjava LDS, ki je potrdila dogovor med Drnovškom in Puckom, nato pa je stališče SKD, ki je dogodek ostro in ježno obsodilo, obenem pa sprožilo postopek za izključitev Pucka iz stranke. Nervoza se je še povečala, ker so v Ljubljano prihajale vesti o telefonskih groznjavah Puckovi družini, njegovi zeni pa so številni anonimci telefonirali kar v službo.

To vroče vzdusje je povečala se polemika o domnevnem poskusu

podkupovanja nekega poslanca SDS. Predsnočnim je namreč trziški župan Pavle Rupar dejal, da ga je skušal njegov bivši sošolec, sicer član LDS Igor Simenc podkupiti. Obljubil naj bi mu 300 tisoč mark, Rupar pa je dejal, da ima kot dokaj smučarsko vozovnico, ki mu jo je podarila LDS, in posnetek razgovora. Simac je včeraj odločno zanimal in napovedal, da bo

Ruparja prijavil sodišču zaradi lažnih izjav, sicer pa je med včerajšnjo parlamentarno razpravo eden izmed poslancev Demokratske stranke upokojenec DeSUS dejal, da so ga »pomladniki« skušali podkupiti.

V tem vzdusju je potekala včerajšnja razprava, seveda po skoraj starih urah odlozitev iz proceduralnih razlogov: najprej je bilo treba Pucku najti

novi mesto v državnem zboru, ker na klopih SKD ni mogel sedeti, nato so razpravljali o spremembi dnevnega reda, končno pa se med enournno prekinitvijo o posledicah te spremembe. Mimogrede, slo je za vključitev na dnevni red točke, ki prtdvideva volitev glavnega sekretarja državnega zbora.

Ce vse to odmislimo in se vrnemo k razpravi, lahko povemo, da je po-

dal premier Drnovsek zelo obsirno poročilo o delovanju svoje vlade in nakazal svoje programe za prihodnja stiri leta v luci izrazite kontinuitete, sicer pa o njegovem dolgem posegu pisemo na drugem mestu. Drnovškovim izvajanjem so sledila stališča predstavnikov posameznih strank in, kot je bilo pričakovati, predstavniki treh pomladnih strank so kandidata za

mandatarja ostro napadli. Voditelj poslanske skupine SLS Zagozen je Drnovšku očital, da je že nekaj let izdal zaveznike in dejal, da ga politično ne more podpreti; njegov kolega SDS Hvalica je osredotočil pozornost na vprašanja, s katerimi se je najraje ukvarjal in posredno obtožil Drnovška, da je 300 tisoč mark, ki naj bi jih ponudila Roparju, LDS prejela iz nejasnih poslov,

morda povezanih z igrarstvom. Predstavnik SKD Mozetič pa je izhajal iz »zadeve Pucko« in njegov poseg je izzvenel kot brezkompromisna kritika na račun Drnovškove stranke.

Kar zadeva ostale stranke, pa v razpravi velikih novosti ni bilo. Thaler za LDS in Potrč za ZLSD sta napovedala podporo Drnovšku, Thaler pa je še izrecno poudaril uspešnost dosedanje vlade. Podpori Drnovšku so se pridružili tudi ostali predstavniki »levega tabora«, predstavnika madžarske manjšine Poszončeva pa je izrecno zahtevala od vlade ukrepe za omejevanje asimilacije madžarske manjšine. V razpravo so posegli še številni drugi poslanci, ki so v nizu nezanimivih in dolgočasnih posegov navedli vrsto podatkov; tako smo izvedeli, da je v Sloveniji v tem trenutku 214 tisoč krav.

Razprava se je zavlekla v pozne popoldanske ure, tako da jo je predsednik državnega sveta Janez Podobnik po številnih posegih prekinil in preložil na danes. Poslanci se bodo zbrali ob deseti uri, ko bo končno znano, ali bo Janez Drnovsek izvoljen za mandatarja ali ne.

B. Br.

Drnovškov program v znamenju kontinuitete

LJUBLJANA - Janez Drnovšek je svoj predstavitveni govor začel z izrecnim sklicevanjem na kontinuiteto: predsednik vlade je bil doslej in vse, kar naj bi se dogajalo v prihodnjih starih letih, naj bi bilo nadaljevanje dela, ki ga je vlada opravila doslej.

Tako je Drnovšek pri svojih izvajanjih začel pri osamosvojitvi Slovenije in po osamosvojitvi Slovenije in po osamosvojitvi Slovenije stopila v novo obdobje, da se je morala potrditi na mednarodnem prizorišču in da je izgubila večino svojih trgov je tako sledil pregled procesa tranzicije. »Zato ne preseneča, da je v prvih dveh letih 1991 in 1992 družbeni proizvod Slovenije padel za 14, 4% in da je začetno vzpostavljane samostojne slovenske valute spremljala tudi visoka inflacija - 247% v letu 1991 in 93% v letu 1992,« je ocenil Drnovšek. Iz teh podatkov so izhajale tudi osnovne zadolžitve njegove vlade: stabilizirati denarna gibanja, zmanjšati inflacijo, vzpostaviti tudi konvertibilno valuto, ugotoviti državo v mednarodnih okvirih, zagotoviti članstvo v številnih mednarodnih institucijah, pokazati svetu potrebno politično zrelost in stabilnost, »vse to v zelo zapletenem mednarodnem okolju in času, ki ga je spremljala tudi vojna v naši

neposredni bližini.«

Od teh osnovnih ciljev je Drnovšek prešel k analizi uspehov svoje vlade: bruto domači proizvod se je povečal za skoraj 16%, letna stopnja rasti je dosegla skoraj 4%, inflacija pa se je v zadnjih dveh letih utrdila na enostevilni stopnji med 8 in 9 odstotki. Medtem je tudi slovenska valuta postala konvertibilna, tudi s priznanjem Mednarodnega denarnega sklada. Slovenija sedaj ni več solidarnostno odgovorna za vse nekdane jugoslovanske dolgove, pač pa ima svojo lastno kreditno pozicijo, kar pomeni, da se je »tudi finančno osamosvojila«. To se je odrazilo tudi v prvi izdaji slovenskih vrednostnih papirjev na mednarodnih finančnih trgih, kjer je Slovenija dobila izredno ugodne pogoje, »najboljše med vsemi tranzicijskimi državami«. Nadalje je Drnovšek poudaril, da ima Slovenija finančno rezervo, saj v teh letih ni akumulirala državnega dolga.

Drnovšek se je nato zaustavil pri posameznih vprašanjih in navedel tudi predloge za prihodnja stiri leta. Med te sodi na primer pokojninski sektor, ki ga bo mogoče reformirati samo s povečanjem skupnega in dolgoročnega varčevanja v državi. Pomembno je, da je v zadnjem času padla skupna prispevna stopnja in torej obremenitev podjetij, ki se je

znizala s 50, 35% na 38% bruto plač. Prav tako pomemben je podatek o brezposelnosti, ki znaša po mednarodno primerljivih podatkih 7, 4%, kar je pod povprečjem Evropske Unije.

Po dolgem obravnavanju politike plač in odnosov z družbenimi komponentami je Drnovšek napovedal, da bo prihodnje obdobje vsekakor obdobje večjega varčevanja, dodatnih naložb in novega razvoja, pri čemer je dejal, da je edina alternativa ali dopolnitev domačemu varčevanju priliv tujega kapitala, ki ga namerava spodbujati »v funkciji spodbujanja nalič v Sloveniji, ustvarjanja novih delovnih mest in novega tehnološkega razvoja, skušali pa bomo še naprej omejevati pritok kratkoročnega, spekulativnega kapitala.«

Drnovšek je nato prešel k napovedim gospodarskega razvoja: s konsistentno ekonomsko in socialno politiko bi Sloveniji lahko v prihodnjem mandatu zagotovili 4 do 5-odstotno rast bruto domačega proizvoda letno, inflacija pa bi z usklajeno davčno, monetarno in dohodkovno politiko lahko ob koncu mandatnega obdobja padla na 3 do 4 odstotke.

Zadnji del svojega notranjepolitičnega programa pa je Drnovšek namenil vprašanju sodstva, pravosodja, policije in preganjanja

Pozornost položaju narodnih manjšin

V svojem včerajšnjem govoru je Janez Drnovšek spregovoril tudi o manjšinah. Dejal je: »V preteklem obdobju smo precejšnjo pozornost posvečali položaju naših manjšin in tudi v prihodnjem obdobju bo to ena izmed temeljnih postavk zunanje politike. Prizadevali si bomo, da bi status naših manjšin v zamejstvu izenacili s položajem narodnostnih skupnosti pri nas. Vsekakor pa je pomembno, da ohranimo visok nivo zaščite madžarske in italijanske narodnostne skupnosti v Sloveniji, saj naša institucionalna ureditev teh vprašanj predstavlja vzorčno ureditev v Evropi.«

kriminala. Zavrnili so očitke, ki so letele na račun vlade, dejal je, da je slovenska policija strokovno usposobljena in da je neodvisnost sodstva mnogo večja kot v drugih pridruženih članicah, zelo kritičen pa je bil na račun »neodgovornega politiziranja« teh vprašanj.

Drugi del svojega govora pa je Drnovšek namenil zunanjepolitičnim temam in prizadevanjem za zagotovitev stabilnega položaja Slovenije. Tako je govoril o sporazumu o kooperaciji in trgovini z Evropsko unijo in o članstvu v CEFTI, ki je Slovenski trg razširila na 70-milijonski trg držav članic te organizacije, pa tudi o postopku za vključevanje v zvezo NATO.

Seveda je Drnovšek namenil daljši odstavek pridruženemu članstvu Evropski Uniji. Dejal je: »Prišli smo v spor z našo zahodno sosedo

italijo. V tem sporu je bila Italija kot ena ustanovnih članic Evropske Unije vsekakor v bistveno ugodnejšem položaju. Dve leti smo se trdo pogajali in skušali najti ustrezno rešitev. Naše orožje je bila internacionalizacija tega spora, ki je bila za našo sosedo neprijetna. Problem smo odprli na številnih svetovnih prizoriščih, konferencah, v svetovnih medijih. Posredovale so članice Evropske unije, Evropska komisija. Vključile so se tudi Združene države Amerike. Ob veliki politizaciji tudi na domači sceni je bilo težko najti izhod iz te situacije. Obstajala je nevarnost, da zamudimo najugodnejši trenutek za vključevanje v evroatlantske institucije. Vrh Evropske unije v Madridu decembra 1994 je določil kompromisno formulo za rešitev tega spora. Bila je težavna za obe državi, sprejela jo je sele

nova italijanska vlada, ki je bistveno spremenila in izboljšala svoj odnos do Slovenije, sprejel jo je po večmesnih razpravah tudi naš državni zbor in junija lani smo podpisali Evropski sporazum. Svet je to sprejel kot veliki diplomatski dosežek in kot znak zrelosti slovenske države.«

Kar zadeva prihodnost približevanja Evropski uniji, pa je Drnovšek opozoril, da EU od Slovenije pričakuje, da bo sprejela temeljne principe zahodnega demokratičnega trznega sveta, da bo sprejela princip svobode gibanja ljudi, blaga, storitev in kapitala. »Resne nevarnosti za razprodajo ni, že dosedanja vlada je pripravila vrsto možnih ukrepov za zaščito nacionalnih interesov na različnih področjih, podobno kot imajo to urejene druge evropske države, zlasti manjše,« je se dejal Drnovšek. Ob koncu je Drnovšek se spregovoril o odnosih s sosednjimi državami in poudaril, da daje prednost medsebojnemu dogovoru za ureditev odnosov s hrvaško, medtem ko so odnosi z Avstrijo, Italijo in Madžarsko »izjemno dobri in jih bomo se naprej utrjevali.« Tu je Drnovšek vključil odstavek o manjšinah, ki ga ločeno objavljam, ob koncu svojega posega pa je kandidat za mandatarja pozval vse poslance, naj ga podprejo pri izvolitvi za predsednika vlade.

G L O S A

Evangelij in škof Santin

JOZE PIRJEVEC

Odkrito moram priznati, da me je tisti del poslanice novega tržaškega škofa mons. Ravignanija, ki jo je visoki prelat ob svojem imenovanju prebral v slovenscini in jo je Primorski dnevnik objavil v svoji nedeljski stevilki, nekoliko razočaral. Rekel je: »Prišel bom v Trst slaboten in v strahu in velikem trepetu. Ne bom se Vam predstavil z vzvisenostjo besede ali modrosti poznanja te božje skrivnosti. Sprejel sem namreč, da med vami ne bom vedel za nič drugega, kakor za Jezusa, in sicer krizanega. In v njegovem imenu bom zbral dragoceno dediscino škofov predhodnikov, evangelijsko moč, ki jo je izkazal nadškof Anton Santin v težkih casih ter zavzetost za enotnost, ki je vzgala srce škofa Lovrenca Bellonija. V moči ljubezni, ki sprejema raznolikosti in iz njih ustvarja bogastvo za vse, bom varoval in pospeševal enotnost naše Cerkve. Kajti v Kristusu ni več nobene etnicne ali jezikovne, kulturne ali socialne razlike. Vsi smo eno v Kristusu Jezusu.«

Da novi škof prihaja v Trst v strahu in trepetu, se ne čudim. Kakor dokazuje zalostna usoda večine njegovih prednikov, ki so v tem stoletju zasedli katedro sv. Justa, gre za prestol, ki v marsičem spominja na električni stol: Nagl, Karlin, Bartolomasi, Fogar, celo Santin so se na njem usodno opekli. Belloni je na njem do prezgodnje smrti strašno trpel. Zato je prav v redu, da se novi škof sklicuje na krizanega Kristusa. Očitno je namreč, da tudi njegovo poslanstvo ne bo lahko, saj mesto, v katerega prihaja (oziroma se vrača), se zdaleka ni razresilo svojega bistvenega vprašanja, tiste civilne vojne, ki se se vedno bije med njegovo italijansko in slovensko identiteto. To vojno je mogoče razrešiti samo v pravičnosti, brez katere tudi ne more biti tiste enotnosti v Kristusu, ki si jo želi škof Ravignani. Prav to besedo

pa sem v njegovi poslanici pogrešal, kajti očitno se ni hotel dotakniti se odprtih ran. In to je hudo, kajti od duhovnega pastirja si človek poleg ljubezni pričakuje tudi veliko poguma. Sploh se mi je zdelo, kakor da so njegove besede preveč mistične - ali drugače povedano, preveč diplomatske - obenem pa tudi premalo. Kajti govoriti Slovence o Evangeliju - torej o dobri novici - in pri tem citirati škofa Santina, se mi zdi vsaj neaktano. Mogoče delamo Slovenci Santinu veliko krivico, mons. Ravignani pa bi le moral vedeti, da našega odnosa z njim se nismo razčistili in da se nismo premostili soka, ki smo ga doziveli v času njegovega škofovanja, saj se nam ni nikoli zdelo, da prihaja med nas kot glasnik dobre novice. Videli smo ga kot branilca vse drugačnih vrednot, včasih tudi črno obarvanih.

Mons. Belloni je leta 1992 dejal, da pomeni zavračanje sodelovanja s Furlani in Slovence za Trst samomor. V zadnjih petih letih se ni zgodilo nič takega, kar bi ublazilo dramatičnost in aktualnost te misli. Mi smo se vedno tu, v iskanju pravice. Trdnopamo, da se nam bo novi škof pridružil. Pa ne samo iz ljubezni do nas, temveč iz ljubezni do vsega svojega občestva, saj je očitno, da moralne in ekonomske krize mesta ne bo mogoče premostriti, če ne z resitvijo iz tiste nacional-liberalne avtarhije, v katero se je v zadnjem stoletju zabubila velika večina njegovega prebivalstva.

Pozdrav predsednika deželne sveta novemu tržaškemu škofu

TRST - Predsednik deželne sveta FJK Roberto Antonione je v pismu novemu tržaškemu škofu msgr. Eugeniu Ravignaniju zazel dobrodošlico in obenem željo »po učinkoviti skupni akciji za zoperstavljanje novim družbenim potrebam in emarginaciji, ki vedno bolj tarejo tržaško skupnost.« Antonione je tudi izrazil željo po srečanju z novim škofom takoj, ko se bo umestil v tržaški škofiji.

DEŽELNI SVET / RAZPRAVA O ZAUPNICI NOVEMU ODBORU

Cruder je potrdil skrb za zaščito Slovencev

TRST - Predsednik deželne vlade Giancarlo Cruder je v posegu, s katerim je sklenil celodnevno razpravo o zaupnici novemu odboru, sinoci potrdil skrb za zaščito in vsestransko ovrednotenje slovenske manjšine. Opozoril je na program koalicije Oljke, ki namenja posebno pozornost prisotnosti Slovencev v novi deželni volilni zakonodaji. Cruder je pozitivno ocenil nova stališa, ki jih je glede slovenske narodnostne skupnosti iznesel svetovalec Nacionalnega zavezništva Giancarlo Casula.

Razpravo o zaupnici je uvedel podpredsednik skupščine Matteo Bortuzzo (Severna liga), po mnenju katerega je Cruderjeva uprava odraz starega, koalicija, ki jo podpira, pa je v bistvu brez vsakršne prihodnosti. Zastopniku Bossijeve stranke je pritrdil načelnik CDU Alberto Tomat, ki je predsedniku Dezele očitil imobilizem predvsem na področju institucionalnih reform. Spravljivejši do nove vlade je bil Giancarlo Pedronetto (LAF), ki je napovedal, da bo odbor ocenjeval po konkretnih dejanjih in ne po obljubah.

Gianluigi Pegolo (SKP) je očitil koaliciji Oljke, da politično skli desničarskemu Polu svobosčin in da popolnoma zanemarija odnose s komunisti, ki jih je Prodijsvo za-

vezništvo izključilo iz koalicije in raje izbralo sodelovanje s pristasi zunanjega ministra Lamberta Dinija. Kritičen do »dvorjenja« desnice je bil tudi njegov somišljenik Fausto Monfalcon.

Pozornost Cruderjevemu odboru je pokazal Ferruccio Saro (Forza Italia). Izrazil je upanje, da bo nova vlada pospešila odobritev nove deželne volilne zakonodaje in okrepila prizadevanja za se večjo finančno in upravno avtonomijo FJK. Načelnik zelenih Elia Mioni je deželni svet primerjal z blatnim nogometnim igriščem, zaradi katerega so majice igralcev slabo razpoznavne, kar povzroča zmedo pri igralcih in predvsem pri gledalcih. Treba je zamenjati igrišče in majice, da bodo občani lahko vedli, kaj se v resnici dogaja.

Bruno Longo (Ljudska stranka) je pohvalil program koalicije Oljke, bivaš odbornica Alessandra Guerra (Liga) je očitla novemu odboru, da je njegov program preveč naklonjen stališčem, ki jih zagovarja katoliška Cerkve. Njen somišljenik Sergio Cecotti pa je očitil novi vladi arogantnost, čes da se obnaša kot večinska koalicija, v resnici pa je manjšinska.

Paolo Gherisina (Zelena lista) je izrazil upanje, da bo debata o zaupnici, kljub vsemu, razčistila poli-

tično sceno ter da bosta večina in opozicija končno začela razgovore za institucionalne reforme. Roberto Antonaz (SKP) je poudaril, da sporazum med komunisti in Oljko ni spodletel zaradi izvolitve Roberta Antonioneja za predsednika dezelne sveta, ampak zato, ker je leva sredina iskala sodelovanje z desnico in tudi s Severno ligo. Po njegovem obstajajo vsekakor še možnosti za vzpostavitev boljših odnosov med SKP in Oljko.

Zanimiv je bil poseg videmskega predstavnika Nacionalnega zavezništva Giancarla Casule. Po njegovem je napočil čas, da Finijeve stranke zavzame jasnejše in predv-

sem odprtejša stališča do slovenske manjšine. Dezelna stranka, je dejal se Casula, ne more biti glede tega stalno podvržena političnim pogojevanjem, ki glede slovenskega vprašanja prihajajo iz vrst tržaškega NZ.

Po mnenju Renza Travanuta (DSL) morajo pri reformi dezelne uprave sodelovati vse stranke, izrazil je upanje, da bodo dezelne volitve junija leta 1998 potekale s tremi volilnimi zavezništvi: z Oljko, Ligo in Polom svobosčin. Ivano Strizzolo (LS) je izrazil pričakovanje, da bo Cruderjeva vlada ostala na krmlu FJK vse do izteka zakonodajne dobe.

TRST / VČERAJ PREDSTAVITVENA NOVINARSKA KONFERENCA

Obširni in izzivalni program novega deželnega tajništva sindikata CGIL

K novim pristopom silijo najmočnejši sindikat v FJK spremenjene razmere

TRST - Samo s skupnim načrtovanjem lahko v okviru dezele pride do nujnih premikov in pri tem namera-va sindikat CGIL ob svoji tradicionalno-sindikalni odigrati tudi vlogo odločnega spodbujevalca dogovarjanj. Da bi bil kos starim in novim nalogam se je osrednje deželno vodstvo v glavnem prenovilo, je na včerajšnji novinarski konferenci poudaril generalni tajnik CGIL za Furlanijo-Julijsko krajino Paolo Pupulin, ki je predstavil ostale člane tajništva. Pri porazdelitvi specifičnih zadolžitve so upoštevali predvsem »kriterije pristojnosti in profesionalnosti«. Gabriella Giorgi bo odgovarjala za vprašanja dela in zaposlovanja, Bruno Zvech za organizacijo in socialne tematike, Ruben Colussi pa za tako imenovane proizvodne sektorje in odnose oz. pogajanja. Današnje razmere silijo tudi sindikate, da se na učinkovitejši način lotijo kompleksnosti položaja, zato so se v okviru dezelne CGIL odločili, da ob sektorski porazdelitvi v vodstvu ustanovijo tudi komisije. Kot je naglasil Pupulin, se je posebna komisija ze lotila preučevanja institucionalnih reform z vidika sindikalnih organizacij in nove vloge sindikata v družbi,

Novo deželno tajništvo CGIL na včerajšnjem srečanju z novinarji (foto KROMA)

ki se korenito prenavlja.

Kot vsi ostali se mora tudi sindikat soočiti s spremembami, pri tem mora svojo tradicionalno dejavnost razširiti na delovna področja, ki jih »slabo pokriva« (npr. mala podjetja, zadružništvo in podobno), istocasno pa mora postati vse bolj učinkovit. Teh nalog se CGIL se posebej zaveda, je dejal Pupulin, saj gre za najmočnejši sindikat v deželi: v CGIL je namreč vpisanih 115.000 sevdanijh in bivših zaposlenih (pri trenutno zaposlenih so zabeležili rahel osip vpisanih, medtem

ko je stavilo upokojenec, članov CGIL, naraslo), kar je približno 10 odstotkov celotnega prebivalstva dezele.

Sindikat caka velik izziv, tudi zato, ker se nalog ne namerava lotiti v strogi sindikalni optiki. Tako novo deželno tajništvo CGIL med primarne naloge uvršča začetek sirokega dogovarjanja z novo deželno večino, kar pa ne bi zadevalo izključno sindikalna vprašanja. Med prvimi specifičnimi vprašanji, ki jih je treba nacet, je pribil Pupulin, je namreč volilni zakon, ki naj bi omogočal poli-

tično stabilnost, kar bi bil porok za razvoj dezele in za njeno vključevanje v širše cezemnje območje. V tem je bo oceni CGIL možnost razvoja dezele, ki pa mora vsekakor tudi utrditi lastno avtonomijo. S tem pa je seveda tesno povezano vprašanje porazdelitve sredstev, o čemer bo govoril med skorajšnjo proračunsko razpravo. V zvezi s sredstvi je Pupulin se izpostavil dejstvo, da je FJK med tistimi deželami, ki so se v najmanjši meri poslužile evropskih sredstev in to pa tudi zato, ker ni pravega načrtovanja. Omenil je

tudi beg podjetij v tujino, o čemer je pred kratkim govoril tržaški župan Illy.

Glede sredstev je Pupulin se napovedal, da se bo sindikat v letošnjem letu zavzemal za visjo dotacijo krajevnim upravam, istocasno pa bo zagovarjal izgradnjo infrastrukture, ki naj bi FJK povezovala s širsim območjem srednje Evrope.

Med nove pristope sodi tudi drugačen odnos do socialnih tematik, o čemer je nato govoril se Zvech, ki je naglasil pomen kapilarnejše prisotnosti na terenu zdravstvenih struktur (glede tudi na reformo zdravstvene sistema). Pri tem namera sindikat nastopati odločneje kot doslej, saj bi v primeru, ko zahteve po vzpostavitvi mreže služ po teritoriju ne bile upoštevane, sam ustanovil posebne odbore. Na včerajšnji novinarski konferenci so predstavniki CGIL govorili tudi o konfliktnih situacijah, ki se po eni strani nanašajo na odnos z združenjem industrijcev, po drugi pa - v veliki manjši in drugačni obliki - na nesporazume z obrtniki. O težavah in zahtevah sindikata glede obnove delovnih pogojev je govoril tudi Ruben Colussi, ki je med drugim rekel, da se bo sindikat v letošnjem letu posvetil bolečemu vprašanju varnosti pri delu. (bip)

LIKVIDACIJA TKB / DANES PODPIS URADNEGA DOGOVORA

Formalni prehod iz stare v »Novo kreditno banko«

Šef osebja se je srečal s sindikati - Kam vodi pisanje Piccola?

Predstavniki Bance Antoniane in likvidatorja Trzaskе kreditne banke, ki ju je imenovala Banka Italije, bodo danes podpisali vse dokumente in pooblastila o prehodu iz stare v »Novo Trzasko kreditno banko«. Nova banka bo prevzela osebje, prostore, tehnologijo, depozite in normalno izterljive terjatve, likvidatorja pa bosta obdržala vse težko izterljive terjatve. Likvidacijski postopek bo v vsakem primeru zelo dolg in naj bi trajal celo nekaj let. »Nova TKB« pa bo začela operativno poslovati v začetku februarja.

Da so lastniki »Nove TKB« dobili vsa pooblastila in dovoljenja od rimske centralne banke je na včerajšnjem neformalnem srečanju s sindikalnimi predstavniki potrdil šef osebja nove banke Rigoni. Na sestanku, ki se ga je udeležil tudi pokrajinski tajnik bančnih uslužbencev CGIL Uboni in ki je potekal v dokaj sprostem vzdušju, je tekla beseda predvsem o tehničnih aspektih prehoda osebja iz stare v novo banko. Vsi uslužbenci TKB bodo formalno odpušteni, istočasno pa jih bo sprejela v službo nova banka. Glede tega se bo sindikalni zastopnik Uboni danes srečal s funkcionarji pokrajinskega urada za delo in zaposlovanje.

Po daljšem in čudnem molku se je z banko v Filizijevi ulici znova začel ukvarjati Piccolo, ki je med drugim napisal, da je bila stara »nomenklatura« TKB leta in leta mastno plačana. Sindikalni zastopniki uslužbenecv za-

vračajo taka in podobna posploševanja ter podčrtujejo, da so plače uslužbenecv kreditne banke temeljile na vsedravnih delovni pogodbi in na notranjih integracijskih dogovorih, ki so v veljavi v skoraj vseh italijanskih bankah.

Zanimiv je glede tega podatek, ki ga je svojčas objavila finančna revija »Milano Finanza« in ki se nanaša na ceno delovne sile v nekaterih bankah Furlanije-Juljske krajine. V letu 1995je pordenonsko hranilnico ena delovna enota stala 118 milijonov lir letno, na drugem mestu je goriska hranilnica (115 milijonov lir), trzasko CRT je vsak uslužbenec stal 115 milijonov lir, uslužbenec TKB pa v povprečju 90 milijonov lir. Nobenih »super« plač torej, ugotavljajo sindikalni zastopniki, a le normalne plače (zneski so bruto zneski, vključeni so tudi davki) povprečnega bančnega uslužbenca v Italiji.

Trzaski dnevnik je tudi napisal, da so novi lastniki »svetovali« nekaterim vodilnim funkcionarjem TKB odstop, češ da so posredno ali neposredno vpleteni v slabo vodenje ter v poznejši krah bančnega zavoda. Po mnenju Piccola je »nasvet« Bance Antoniane prvi upošteval funkcionar doma iz Gorice, ki je zaradi vsega tega napovedal odstop. Funkcionar, ki ga omenja časopis, nam je včeraj dejal, da je že pred časom načrtoval odhod iz TKB in da gre za čisto osebno izbiro, ki nima nobene povezave z zadnjimi dogajanji v banki.

Antoniana kupuje Interbanco in agencije rimske hranilnice

Banca Antoniana Popolare Veneta postaja iz dneva v dan ena najmočnejših zasebnih italijanskih bank. Potem ko je za bančne razmere zelo nizko vsoto 50 milijard lir kupila skrahirano TKB je sedaj na tem, da odkupi še poslovno banko Interbanca in približno setdeset okenc oziroma agencij hranilnice Cassa di risparmio di Roma v milanski in v rimski pokrajini. Padovanska banka je, poleg TKB, kupila ze ljudski banki iz Codroipa in Humina (slednja je doživela likvidacijo in je bila zaradi tega zaprta le en dan) ter Credito Lombardo, pogaja se tudi za nakup ljudske banke FriulAdria iz Pordenona.

Vest, da so pogajanja za Interbanco (njena glavna delničarja sta rimska hranilnica in kmečka banka

BNB) v zaključni fazi, sta potrdila predsednik rimske banke Cesare Garonzi in glavni direktor Antoniane Silvano Pontello, ki je tudi pooblaščen upravitelj »Nove TKB«. Interbanca je ena največjih poslovnih bank v Italiji, ki je proračunsko leto 1995 sklenila z dobičkom 25 milijard lir.

Antoniana Veneta, ki je nastala s spojitvijo dveh ljudskih bank iz Padove, ima približno 25 tisoč članov delničarjev. Med manjšinskimi delničarji je tudi nizozemski finančni kolos Abn Amro; padovanska banka ima trenutno vsega skupaj 330 poslovnih okenc, v glavnem v Venetu, sedaj pa se zelo močno siri tudi v Furlaniji-Juljski krajini, v načrtih ima tudi okenca v Sloveniji in Hrvaski.

PREUSTROJ / DOGOVOR FINCANTIERI-METRA

»Finska« Tovarna velikih motorjev

Sindikalne organizacije zaskrbljene zaradi delovnih mest

O zadevi smo pisali že pred nekaj meseci, v torek je postala »uradna«. Družba Fincantieri in finska Metra Corporation sta v Zürichu podpisali sporazum o združitvi njunih dejavnosti na področju dizlovihi motorjev. Nova družba se bo imenovala Wärtsilä NSD Corporation. Metra bo 87, 8 odstotka večinski partner, medtem ko bo imel Fincantieri pri tej kooperaciji le 12, 2-odstotni delež. Domenjeno je bilo tudi, da bo Metra plačala Fincantieriju 129 milijonov švicarskih frankov (ali kakih 145 milijard lir).

Družba Metra bo k novemu podjetju prispevala tovarno Wärtsilä Diesel, Fincantieri pa družbe New Sulzer Diesel, Diesel Ricerche in 40 odstotkov svojega oddelka dizlovihi motorjev, to je dejansko boljunsko Tovarno velikih motorjev. Po okvirnem dogovoru naj bi se z razširitvijo dejavnosti delež Fincantierija v novi družbi povečal do 15, 4 odstotka. Tovarna velikih motorjev je tako presla v finske roke.

Družba Fincantieri je v svojem uradnem sporočilu »oralala«, kdo so protagonisti tega novega kon-

cerna dizlovihi motorjev. New Sulzer Diesel proizvaja in prodaja tako imenovane počasne in srednje-hitre dizlove motorje za ladje in za električne generatorje. Tovarna velikih motorjev proizvaja lastne srednje-hitre motorje in srednje-hitre in počasne motorje po licenci New Sulzer Diesel. Oddelek Diesel Ricerche se ukvarja z razvojno raziskovalnim delo za Tovarno velikih motorjev in za New Sulzer Diesel, isto vlogo pa bo opravljal tudi v novem podjetju. Grupa Wärtsilä je svetovni lider v proizvodnji srednje-hitrihi dizlovihi in plinskihi motorjev.

Nov preustroj poblize zanima trzasko gospodarstvo, saj bosta pri novem projektu soudeležena tako Tovarna velikih motorjev kot oddelek za dizlske raziskave. Fincantieri je bil doslej dokaj skop z informacijami, pa čeprav so jih sindikalne organizacije že večkrat zahtevale in tudi »izsilile« srečanje na ministrstvu za industrijo. Pokrajinski tajnik sindikata kovinarjev CGIL Bruno Galante je bil tudi včeraj zaskrbljen. »Doslej ni se znano, ali gre pri ustanovitvi nove družbe le za finančno operacijo, ali pa za industrijski načrt z ugodnimi razvojnimi možnostmi. Doslej ni se znano, kaj namerava nov lastnik storiti s Tovarno velikih motorjev. Ob takih nejasnih obrisih obstaja nevarnost krčenja delovnih mest.

Družba Fincantieri je na srečanju na ministrstvu vsekakor zagotovila, da bo do konca januarja predstavila sindikalnim organizacijam podroben načrt o novem podjetju. Sele takrat bomo lahko izrekli svoje mnenje o vseh teh menjavah, je pojasnil Galante.

NOVICE

Jutri seja zgoniškega občinskega sveta

Zgoniska občinska skupščina, ki se je sestala ob koncu minulega leta ter se seznanila s proračunskim dokumentom za tekoče leto ter za prihodnje triletnje, bo o tem sklepala na jutrišnji seji, ki se bo pričela ob 18. uri. Poleg odobritve proračuna za finančno leto 1997, programskega poročila za triletnje 1997-99 in večletnega proračuna, obsega dnevni red še vrsto pomembnih točk, kot so določitev tarif in prispevkov ter odstotne mere skupnih izdatkov javnih storitev ipd.

Naravovarstveniki o regulacijskem načrtu

Za trzaski občinski regulacijski načrt se začena zadnje dejanje. Občinska skupščina bo najbrž že prihodnji teden začela razpravo o ugovorih občanov ter o pripombah, ki jih je izrekla deželna uprava, nakar bo regulacijski načrt dokončno odobrila. Razprava bo prav gotovo dokaj živahna, če upoštevamo, da je še vedno precej navzkrižnih pogledov na marsikateri aspekt načrta. Nekaj ugovorov se nanasa tudi na krasko območje. Posebno bojevite so v teh dneh naravovarstvene organizacije, ki se od samega začetka zavzemajo za razne popravke k načrtu. Svoje poglede in zahteve bodo še enkrat obrazložile na srečanju, ki ga prirejajo jutri, 10. januarja ob 19. uri na sedežu trzaskе sekcije WWF v Ul. Rittmexer 6 in na katero vabijo vse občinske svetovalce. V zvezi s tem so naravovarstveniki zaprosili tudi za srečanje z županom Illyjem.

Danes srečanje o pokopališču v Barkovljah

V župnijski dvorani v Barkovljah bo danes tekla beseda o barkovljanskem pokopališču in raznih problemih, ki so z njim povezani. Srečanje, ki se ga bodo udeležili tudi nekateri predstavniki občinske uprave, ki se ukvarjajo s tem upravnim sektorjem, prireja rajonski svet za območje Rojana, Grete in Barkovelj. Srečanje se bo pričelo ob 16. uri.

Novi sedež Higienške službe za živila in prehrano

Higienška služba za živila in prehrano trzaskęga zdravstvenega podjetja ima nov sedež. Njene urade so namreč z novim letom premestili iz Ul. Orsera 3 v Ul. Lamarnora 13 (I. nads.). Novi telefonski številki Higienške službe sta 395274, ki ze deluje, in 390252, ki jo bodo aktivirali 13. januarja, kot bodo aktivirali tudi fax (št. 390503). Urnik urada za informacije ostane nespremenjen: vsak dan od 8.30 do 9.30, ob četrkih tudi od 14. do 16. ure.

»Odkrij zelenje za vogalom«

Ponedeljkove manifestacije »Odkrij zelenje za vogalom« se je udeležilo lepo število ljudi vseh starosti. Podali so se do manj znanihi kotičkov v mestu ter v predmestju, manifestacija pa je imela tudi kulturni značaj, saj so si ogledali razne palače, vile, parke. Odhod je bil zgodaj zjutraj iz Ljudskega vrta, sli so skozi gozd Farned, ustavili so se v botaničnem vrtu, v vili Revoltella, na Katinari, podali so se do razgledne točke Alice, Ferlugov, Kolonje. V Ljudski vrt so se vrnili popoldne. Med sprehodom so ob raznih etapah udeležencev spregovorili Mannino, Brenci, Cannarella, Capuzzo, Sfregola, Masiello, duhovnik Scarperi, predstavniki Občine, naravoslovnega muzeja in drugih ustanov, pisatelji, izvedenci itd. Manifestacija je sad prizadevanja Sergia Ollivera, k njej pa je pristopila še vrsta organizacij.

Komisija za »enake možnosti« prireja vrsto srečanj

Komisija za »enake možnosti« pri Občini Trst je dala pobudo za vrsto manifestacij in srečanj, ki bodo v foyeru gledališča Rossetti. V okviru pobude, ki so jo poimenovali »Spazio Donna«, bodo 14. t.m. ob 17.30 naceli temo »Trst v ženskem spolu se sooca z različnimi etničnimi komponentami o položaju priseljene ženske«. Uvodno poročilo bo predstavila Isabella Massa, nacelnica urada za tuje pri trzaski kvesturi. Posegle bodo tudi nekatere priseljenke, ki živijo v našem mestu.

Prispevki za nakup športne opreme

Služba za športne dejavnosti Občine Trst obvesca, da združenja, ustanove, športne in rekreacijske skupine lahko do 31. t.m. predstavijo prošnjo za prispevek pri nakupu športne opreme (gre za opremo, ki je namenjena izključno uporabi posameznikov pri specifični dejavnosti). Za podrobnejše informacije se zainteresirani lahko obrnejo v pristojni urad (Ul. del Teatro 5, in sicer vsak dan od 8.30 do 12.30, v ponedeljkih tudi od 14. do 15.), kjer bodo dobili tudi kopijo prošnje.

Pridržana prognoza

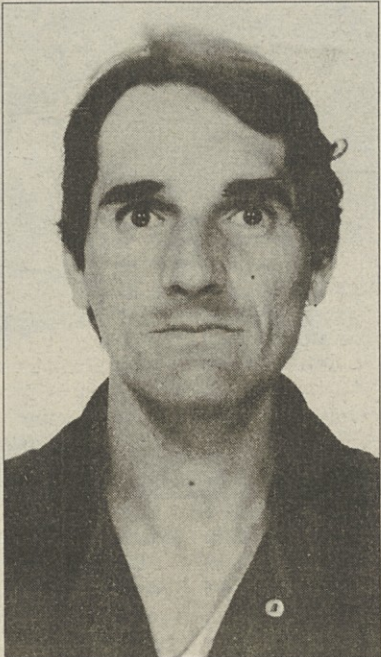
Včeraj pozno ponoči, okrog 2. ure, se je na Kontovelski rebri pripetila prometna nesreča, v kateri se je težko poškodoval 52-letni Paolo Malalan, ki ga je osebje Rdečega križa odpeljalo v katinarsko bolnišnico. Premestili so ga na nevrokirurški oddelek, prognoza pa je pridržana. Malalan se je peljal z motornim kolesom, nad katerim je izgubil nadzor in nesrečno padel.

PO BEGU S POLICIJSKE POSTAJE

Svobode ni dolgo užival

Vedel je, da ga caka zapor in je skusal narediti vse, da bi se mu izognil. Za nekaj ur mu je to sicer uspelo, sedaj pa si verjetno beli glavo, kje je naredil napako in če se mu je beg pravzaprav izplačal, saj si je z novo obtožbo se otežil položaj.

Agenti obmejne pomorske policije so 38-letnega Roberta Lattara (na sliki) v ponedeljek ustavili na Trgu Venezia, bil je za volanom avtomobila fiat uno. Verjetno srečanja s policijo ni pričakoval, saj ura ni bila nič kaj sumljiva, bilo je poldne. Policaji so ugotovili, da avtomobil ni njegov, ukradel ga je Mirelli Toppi. Lattaro so odpeljali v urade pomorske policije, kjer bi moral počakati, da ga premestijo v koronejski zapor. Med cakanjem pa je izkoristil trenutek nepazljivosti, sunil je enega od agentov in jo urnih nog pobrisal. Nemudoma so stekli za njim, vendar jim je izginil izpred oči. Agenti pa se niso dali kar tako, vneto so ga začeli iskati in predsinočnim okrog polnoci jim je padel v roke: naredil je napako, vrnil se je v svoje stanovanje v Ul. Batterie 18.

Vdrli so v stanovanje in tokrat mu niso pustili nobene možnosti, da bi se spet izmuznil.

Ze danes se bo znašel pred sodnikom: poleg obtožbe kraje se bo moral zagovarjati tudi zaradi pobega.

Prostost je moral pozdraviti tudi 50-letni Gaetano Iacofci, ki je bil svojčas obsojen na eno leto in tri mesece ječe zaradi povzročitve telesnih poškodb in groženj. Iacofcija so aretirali agenti letedecega oddelka.

Osebje komisariata pri Sv. Soboti pa je stopilo na prste 26-letnemu Mauriziu Oleniku. Mladenicu je bil brez stalnega bivališca, a si zaradi tega ni preveč belil las: streho nad glavo si je preskrbel prav na območju Sv. Sobote, na Stari istrski cesti. Ko je našel neko prazno stanovanje, se je brez pomisljanja vselil vanj. Bilo je sicer brez elektrike, vendar tudi to mu ni delalo preglavic, na skrivaj se je priključil na omrežje Acega. To pa ni bilo se vse in niti najhujše. Ker se je pač moral z nečim preživljati, je pomislil, da bo najlažje, če si pomaga s tujo lastnino.

Kradel je avtomobile in tudi po avtomobilih, ukradene predmete je odnasal tudi v svoje stanovanje. Za njim je sodnica Fanelijeva izdala zaporni nalog, ki so ga sedaj tudi izvršili in Olenika odpeljali za resetke.

OBŠOLSKE DEJAVNOSTI

Na Zavodu J. Stefana uvedli tečaj videofilma

Tečaj so predlagali in zasnovali dijaki sami

Med božicnimi počitnicami, in sicer 23.12.1996 se je zavodu J. Stefana začel 30-urni tečaj videofilma (na sliki - f. Baracci), ki so ga predlagali in zasnovali dijaki sami. Čeprav se je srečanje odvijalo v pouka prostem dnevu, se ga je udeležila lepa skupnica slušateljev. Predavatelj tega tečaja je inž. Marjan Jevnikar, pri delu pa mu pomagata izvedenca David Cok in Aleks Puric, ki je tudi bivši dijak zavoda.

Program je kar se da zanimiv: dijaki se bodo na teh srečanjih

imata kot cilj uresničitev nekaterih obsolskih dejavnosti, ki bi bile namenjene izključno dijakom in ki bi se odvijale v solskih prostorih v času, ko ni pouka (v popoldanskih urah ali med počitnicami). V zvezi s tem je trzasko solsko skrbništvo vsem višjim srednjim solam v Trstu dodelilo finančna sredstva za uresničitev teh dejavnosti glede na število dijakov na posameznih zavodih. Zavod J. Stefana je prejel 9.000.000 lir, kar je za današnje razmere kar precej. Treba je tudi

dejavnosti bi bile za nase dijake najprimernejše. Odločili so se, da izvedejo anketo, ki bi nudila celoten pregled stanja na soli. Anketa je pokazala, da se je velika večina dijakov (87 %) izrekla za izpeljavo teh dejavnosti. Določena sta bila tudi najprimernejši dan (torek) in čas (od 14. do 16. ure). Največ zanimanja je bilo za izvedbo interneta (35 %) in za tečaj samoobrambe (26%), vendar se je pokazalo, da sta obe dejavnosti zaradi tehničnih in finančnih ovir neizvedljivi. Zato so dijaki sami in za njimi se zavodski svet izbrali video krožek, nadaljevalni tečaj informatike in gledališki krožek.

Nekaj besed o gledališkem krožku. Zanj se je odločilo sorazmerno nizko število dijakov, vendar velja omeniti, da so ravno na tem področju dijaki zavoda v preteklih letih dosegli res lepe uspehe (posebno uspešna je bila lanska zaključna prireditev ob koncu solskega leta). Zato so se že na začetku letošnjega solskega leta sami zavzeli za izvedbo Prešernove proslave, tako da je delo steklo že v novembru. To majhno, vendar izredno delavno skupino vodi prof. Matejka Peterlin v sodelovanju s prof. Patrizio Pettrosso.

»To je velik izziv za dijake,« meni ravnatelj zavoda Stefan, inž. Rudez, »saj lahko sedaj sami izberejo, upravljajo in izvedejo tiste obsolske dejavnosti, ki jih zanimajo, in prepričan sem, da se bodo v tem dobro odrezali. Obenem pa menim, da je predvsem nujno potrebna celotna reforma višje srednje sole in ne le posamezni, sicer vsekakor zelo pozitivni posegi, med katerimi bi omenili že izdelane nove predmetne načrte Projekta '92 (na državnih poklicnih zavodih) z najmanj 600-urno specializacijo v zadnjih dveh letnikih in z vključeno prakso na delovnih mestih v podjetjih, dalje letosnje samoupravne dijaske dejavnosti in končno predvideni novi potek zrelostnega izpita v prihodnjem solskem letu.«

Mara Zerjal

seznanili s snemalno tehniko in raznimi pripomočki, spoznavali bodo osnove filmskega jezika, dalje bodo zbirali in sestavljali snemalni material, naslove in montažo bodo izvedli s pomočjo računalnika ter izbrali in sestavili glasbeno opremo. Na koncu tečaja so predvideni tudi praktični izdelki: dijaki bodo po skupinah izdelali nekaj kratkih videofilmov o temi, ki jo bodo sami izbrali.

Kako pa je sploh prišlo do uresnitve te zamisli? Vse te obsolske dejavnosti se odvijajo v smislu MO st. 654/96 in PO st. 567 z dne 10.10.1996. Omenjeni okrožnici

poudariti novost, da dejavnosti izberejo, upravljajo in izpeljejo dijaki sami. Njihov solski organ je Dijaski odbor, ki ga sestavljajo vsi izvoljeni razredni predstavniki in trije predstavniki v zavodskem svetu. V okviru tega glavnega organa izvolijo dijaki se ožji upravni odbor, ki je zadolžen za upravljanje finančnih sredstev in izpeljavo vseh izbranih in načrtovanih dejavnosti. Seveda mora celoten projekt (to pomeni delovni program in nakup opreme) odobriti zavodski svet.

Pri uresnitvi teh okrožnic je seveda nastal problem, katere

SONJA BABIČ / NOVA RAVNATELJICA DIJAŠKEGA DOMA

Ljubezen in vera v mlade

Pogovor ob prevzemu odgovorne funkcije

Intervju, ki sem ga opravila s Sonjo Babič - od prvega januarja dalje ravnateljico našega Dijškega doma »Srečka Kosovela« - spada med tiste, ki sem ji naredila resnico z ljubeznijo - z občutkom, da se pogovarjam in pišem o človeku, ki se je popolnoma predal delu z našimi mladimi, ki občutijo njihove probleme, jim zeli pomagati. Sonja Pecar nadaljuje z delom, ki ga je začelo prejšnje vodstvo doma, na čelu z Edvinom Svabom, ki je bil toliko let ravnatelj in se je z zaključkom leta 1996 upokojil, čeprav bo se naprej spremljal življenje doma ter predvsem obnovitvena dela, ki se bodo začela nekeje v mesecu maju.

Sonja sem spoznala že pred mnogimi leti. Bila je učiteljica na Tatrach in Ocizli v Brkinih, nato pa je učiteljvala v Nasircu pri Kravem potoku blizu Peska. Kasneje se je preselila v Bazovico, se tu poročila in se takoj vključila v domače kulturno delo, predvsem v delo z mladimi.

»Rada bi, da podčrtas mojo ljubezen in vero v mlade. S taksnimi občutki sem jih vedno spremljala, s temi občutki sem vzgajala tudi svojega otroka - Iztoka in Majo, ki sta preživela z menoj in v vzdušju življenja v dijaškem domu, vso svojo mladost. To življenje je bilo vselej prepleteno z občutki tovarštva. Velik prispevek so dali tudi vsi naši sodelavci, ki dajejo mladim ljudem vse, kar jim je lahko v korist in jim pomaga premostiti razne težave. Prav z

Ravnateljica Dijskega doma Sonja Babič

njihovo pomočjo se ustvarja v domu, ki steje 15 rednih in šest zunanjih sodelavcev, pa se šest gospodinj, tista enota, na katero mladi lahko v vsakem trenutku računajo, ki je vedno na njihovi strani, ki skuša čim bolj povezovati v to dejavnost tudi starše in ustvarja tako odlične pogoje za delo s tolikšnim številom mladih, katerih starost gre od 6 do 25 leta in ki prihajajo s Trzaskoga in Goriškega, letos pa 15 tudi iz Beneške Slovenije. Nekaj univerzitetnih studentov prihaja tudi iz Slovenije in Hrvaške.

Vse to nam je v eni sapi povedala Sonja, ki je preživela v domu kot vzgojiteljica vrsto let, se udeleževala z gojenci doma raznih poudarjenih ter sodelovala pri nič kot likih internih prireditvah, proslavah in srečanjih.

»Ker imamo opravka z mladimi, ki imajo različne potrebe, ki prihajajo

od daleč, ki imajo morda težave tudi doma, ali pa tudi sicer težave mladostnikov, jim skusamo biti čim bolj blizu, jih razumeti, jim pomagati premostiti razne težave in ustvariti v domu res lepo, tovariško in prijateljsko vzdušje, ki povezuje vse - vzgojitelje, vodstvo in gojence, pa tudi »ptičke brez gnezda«, ki najdejo tu pri nas začasno zavetišče.«

Dosedanji ravnatelj Edvin Svab se je sam odločil, da vstopi v »vrste kreativnih upokoencev«. »Mi spoštujemo njegovo odločitev, vendar upamo, da nam bo vedno ob strani z nasveti.«

Ustanova ne pozna prazničnih dnevo in počitka ter deluje 365 dni na leto - ponoči in podnevi. To ni lahka zadeva, je pa potrebna, če hoče biti vzgojitelj blizu gojencu v vseh problemih, ki ga zadevajo, in jih skuša nato, skupno s starši, tudi reševati.

»Ze 27 let živim na Trzaskem, nam je se povedala Sonja Pecar, in se cutim zamejska Slovenka. Tej svoji navezanosti pripisujem tudi svojo veliko navezanost na vse naše mlade. Ne opravljam svojega dela s težavo, ker smatram svoj dom, svoje vzgojiteljsko delo in sedaj tudi delo ravnateljice, kot nekaj, kar je tesno povezano z mojim življenjem, pa čeprav imam tudi svoje osebne želje, kot so na primer prijateljstvo, veselje do družbe, plesa, hoje, do obiskovanja gledališca in drugih naših prireditvev in se marsičesa.«

Trzaski Dijski dom je povezan s podobnimi domovi iz Slovenije; vzgojitelji so člani Društva vzgojiteljev Slovenije in Skupnosti domov Slovenije. Ima dobre stike z vzgojitelji in gojenci dijskih domov iz Gorice, Celovca in celo iz Dubrovnika.

»Imamo dobre odnose tudi s trzasko občinsko upravo ter se kot ustanova smatramo v službi mesta Trst. Tako mislim nadaljevati v funkciji ravnateljice v prihodnje.«

Neva Lukes

NOVICE

Tokrat v Cristallu »uvožen« Joyce

Jutri se v dvorani Cristallo začne prvi niz gledaliških predstav v letošnjem letu. V okviru abonmajske sezone gledališča La Contrada bo skupina Centro Teatrale Bresciano predstavila edino delo velikega irskega pisca, ki je zazivel na gledaliških odrih: gre za dramo Exiles (Izgnanstva), ki se v (tokratnem) italijanskem prevodu glasi Esuli (Izgnanci). Delo je prevedel Nanni Garella, ki je tudi režiser predstave in eden od starih nastopajočih. Z Garellu bodo igrali še Sabrina Capucci, Sara D'Amario in Graziano Piazza. Glavni junak drame, ki jo bo skupina v Cristallu igrala do nedelje, 19. t.m., je profesor Richard Rowan, ki se bo dolgih letih izgnanstva v Rimu odločil za vrnitev v Dublin. Z njim se vrne tudi žena Bertha, od katere pa se Richard vse bolj oddaljuje.

Trije umetniki od danes v galeriji Lipanje Puntin

V galeriji v Ul. Diaz 4 bodo danes ob 18.30 odprli razstavo treh povsem različnih umetnikov: Tristana di Robilanta, rojenega v Londonu, ki pa je zivel med Italijo in ZDA, Tullia De Gennara, doma iz Neaplja, in se mlade italijanske umetnice, ki živi v New Yorku Marzie Gandini. Prvi se bo predstavil s svojimi kombinacijami najrazličnejših materialov in tehnik, De Gennaro bo razstavljal svoje »sestavljence«, medtem ko je najmlajša, Gandinijeva, se najbolj »klasična« po delih med tremi. Razstava bo odprta do 15. februarja, in sicer vsak dan dopoldne in popoldne, zaprta pa bo ob ponedeljkih in prazničnih dneh.

GLEDALIŠČE MIELA / POBUDA ŠTUDENTSKE ZVEZE CO.RA.SU

Tri »drugačne« predstave

Drevi se v gledališču Miela začne kratak niz gledaliških predstav, ki jih v sodelovanju z gledališčem in zadrugo Bonawentura organizira studentska zveza CO.RA.SU višje prevajalske sole za moderne jezike. Najprej, drevi ob 21. uri, bo nastopila skupina laboratorio Nove iz Firenc s predstavo Non solo per me (Ne samo zame). Naslednji dve predstavi bosta na vrsti v sredo, 15. t.m., ko bo s predstavo Babele nastopila trzaska skupina Petit Soleil, in v torek, 18. februarja, ko se bo trzaskemu občinstvu predstavila skupina Riflessi - Teatri di Vita iz Bologne. Oglede vseh treh predstav je brezplačen.

Ze z naslovom pobude - Teatralmente Intrighi (v slabem prevodu Gledališke intrige ali prepleti) - so zeleli studentje izpostaviti glavni namen gledališkega niza: predstave

naj bi predvsem spodbujale k razmisljanju in dokazovalce, da ni mogoče ločevati med življenjem in gledališčem oz. med različnimi vrstami umetnosti. V vabilu na predstavo predstavnik studentske zveze CO.RA.SU se poudarjajo, da so niz priredili s sredstvi, ki jih je namensko prišla njihova zveza. Iz-

brane predstave so zelo različne, ne samo z vsebinskega vidika, temveč gre za skupine, ki so se na povsem različen način lotile gledališke dejavnosti. S tem kratkim nizom pa pobude ne bo konec: zamisel studentov sole za prevajalce bodo namreč v naslednjih mesecih nadaljevale zadruga Bonawentura in gledališci

Miela in La Contrada.

Otvoritvena predstava Ne samo zame, v kateri nastopa Renata Palmiello (na sliki), govori o aidsu. Tekst je napisala Barbara Nativi, ki je predstavo tudi režirala, za sceno in kostume je poskrbel Dimitri Milopoulos, medtem ko je glasbeno kuliso napisal Marco Baraldi.

UNICEF / JUTRI

Univerzitetni tečaj
o delu in migracijah

Delo in migracije je naslov multidisciplinarnega univerzitetnega tečaja, ki ga prireja italijansko odbor Unicefa na Trzaski univerzi. V petek, 17. januarja, se bo tečaj nadaljeval s predavanjem Gualtieria Harrisona, docenta kulturne antropologije na bolonjski univerzi, ki bo govoril o vzgoji in izpopolnjevanju med aktualnostjo in kompleksnostjo.

S predavanjem, ki bo v avli A trzasko ekonomske fakultete ob 17. uri, se zaključuje prvi cikel šestih lekcij, na katerih so obravnavali predvsem aspekte dela in družbe na pragu leta 2000.

Drugi cikel se bo začel istega dne, osrednja pozornost pa bo posvečena marginalnosti in človekovim pravicam.

Kako preprečiti
jecljanje?

V soboto, 11. januarja, se bo v veliki dvorani medicinske knjižnice v Ul. Vasari 22 nadaljeval tretji cikel konferenc na temo Psihosomatski pristop k zdravju, ki ga prireja trzaski Psihosomatski studijski center.

Pediater in nevropsihiater Antonio Liotta, ki deluje v psihiatrični bolnišnici v Genovi, bo predaval o kvantni psihoterapiji in praktičnih izkusnjah o jecljanju in drugih sindromih. Začetek predavanja ob 17. uri.

Giovanninijeve
fotografije
s popotovanja
po Norveški

Nordkapp - na evropskem obrobju med sanjami in realnostjo je naslov fotografske razstave Paola Giovanninija, ki so jo odprli pretekli petek v krožku Generali na Trgu Duca degli Abruzzi 1. Razstavljene so slike, ki jih je posnel med potovanjem po Norveški do najsevernejše točke Evrope.

VČERAJ-DANES

Danes, ČETRTEK,
9. januarja 1997
JULIJAN

Sonce vzide ob 7.50 in zatoneta ob 16.33 - Dolžina dneva 8.53 - Luna vzhaja ob 6.24 in zatoneta ob 17.27.

Jutri, PETEK,
10. januarja 1997
VILJEM

VREME VČERAJ OB 12.
URI: temperatura zraka 5,9 stopinje, zračni tlak 1013 mb raste, veter 31 km na uro vzhodnik severovzhodni, burja, vlaga 67-odstotna, nebo jasno, morje razgibano, temperatura morja 10,4 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Martina Redivo, Marco James Berni, Simone Di Gennaro, Erica Deponte.

UMRLI SO: 90-letni Rodolfo Vitez, 71-letni Giglio Baldini, 82-letni Leopoldo Pangos, 85-letni Bruno Guli, 58-letna Augusta Zava, 85-letna Claudia Dolzani, 74-letna Carmela Vouk, 84-letni Libero Pertot, 91-letna Ersilia Martinuzzi, 72-letna Elena Puntar, 95-letna Jolanda Vincenzi Giunia, 75-letni Francesco Corsaro, 87-letni Luigi Vichi, 90-letna Maria Jebacin, 82-letni Vittorio Cariello, 92-letni Emilio Prasel, 86-letna Luigia Gavagnin, 70-letna Luciana Depollo, 88-letna Mafalda Terinelli, 84-letna Anna Zebocin, 95-letna Norma Merlach, 82-letna Margherita Marchi.

LEKARNE

Od PONEDELJKA, 6., do SOBOTE, 11. JANUARJA 1997

Normalen urnik lekarn od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00

Ul. Baiamonti 50 (tel. 812325), Trg Gioberti 8 -

Sv.Ivan (tel. 54393), Mazzinijev drevored 1 - Milje (tel. 271124).

SESLJAN (tel. 414068) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Ul. Baiamonti 50, Trg Gioberti 8 (Sv.Ivan), Trg Oberdan 2, Mazzinijev drevored 1 (Milje).

SESLJAN (tel. 414068) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

NOCNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Trg Oberdan 2 (tel. 364928).

Za dostavljanje zdravil na dom tel. 350505 - TELEVITA

Urad za informacije KZE-USL - tel. 573012.
Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure. - tel. 573012.

Zdravstvena dežurna služba

Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 118, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

Hitra pomoč tel. 118.
Telefonska centrala KZE-USL: 399-1111.

KINO

ARISTON - Dvorana rezervirana. Jutri 16.15, 19.00, 21.45 »Evita«, r. Alan Parker, i. Antonio Banderas, Madonna.

EXCELSIOR - 16.45, 18.35, 20.25, 22.15 »Il ciclone«, r.-i. Leonardo Pieraccioni, i. Natalia Estrada.

EXCELSIOR AZZURRA - 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »Shine« r. Scott Hicks, i. Geoffrey Rush, Sir John Gielgud.

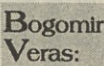
AMBASCIATORI - 16.45, 18.30, 20.15, 22.15 »Il gobbo di Notre Dame«, prod. Walt Disney

NAZIONALE 1 - 16.00, 18.00, 20.05, 22.15 »Spiriti nelle tenebre«, i. Michael Douglas, Val Kilmer.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

gostovanje: KD Španski borci - Ljubljana

MIHA, MINKA IN GLEDALIŠKA ŠMINKA

v nedeljo, 12. januarja, ob 11. uri

OTROŠKA MATINEJA!

DPZ Vesna

se zahvaljuje
usem vaščanom
za dober sprejem
in za radodarnost,
ki so jo izkazali ob
priliki koledovanja

NAZIONALE 2 - 16.00, 18.00, 20.05, 22.15 »Daylight - Trappola nel tunnel«, i. Sylvester Stallone.

NAZIONALE 3 - 16.00, 18.00, 20.05, 22.15 »Soluzioni estreme«, i. Hugh Grant, Gene Hackman.

NAZIONALE 4 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Fantozzi - il ritorno«, i. Paolo Villaggio.

MIGNON - 16.00 - 22.00 »Le tre porcelline«, porn, prepovedan mladini pod 18. letom.

CAPITOL - 16.30, 18.15, 20.20 »A spasso nel tempo«, i. Christian De Sica, Massimo Boldi.

ALCIONE - 17.00, 19.30, 22.00 »Michael Collins«, r. Neil Jordan, i. Liam Neeson, Julia Roberts.

LUMIERE - 17.00, 19.30, 22.00 »Segreti e bugie«, r. Mike Leigh.

PRIREDITVE

MLADINSKI DOM BOLJUNEC vabi na 20. božični koncert v soboto, 11. t. m. ob 20.00 v boljunsko cerkev. Sodelovali bodo cerkveni pevski zbor iz Boljunca, tamburasi KD Preseren, mešani pevski zbor iz Bazovice in instrumentalno vokalna skupina Nomos. Božično misel bo podal gospod Zvone Strubelj. Med večerom bo tudi nagajevanje božičnega extempore.

KD S. SKAMPERLE prireja v januarju 2 plesna tečaja: salsa-merengue in mambo boogie-woogie, ki bosta potekala v društvenih prostorih na Stadionu 1. maj. Za informacije in vpisovanje na tel. št. 572595 ali 53420.

SKD VIGRED vabi na ogled razstave črnobelih slik iz preteklega življenja okoliskih vasi (Praprot, Prečnik, Sempolaj, Slivno in Trnovca) v društvenem prostoru v Sempolaju. Razstava bo odprta od 17. do 19. ure, v nedeljo 12. t. m. tudi od 11. do 12. ure. Toplo vabljeni.

SKD TABOR - Općine - Prosvetni dom - v nedeljo, 12. t. m., ob 17. uri bo na Općinah gostovala godba na pihala iz Ricmanj. Pod vodstvom Marina Marsica bo predvajala izbran spored skladb iz moderne zakladnice. Toplo vabljeni.

SEKCIJA VZPI - ANPI Borst - Zabrezec priredi jutri, 10. t. m., ob 20. uri v Srenjski hiši v Borštu spominski proslavo ob 52. obletnici tragičnih vojnih dogodkov, ki so se odigrali 10. januarja 1945. Sodelujejo moski pevski zbor F. Venturini od Domja, harmonikar David Žerjal ter pianistka Alenja Zobec. Toplo vabljeni!

SLOVENSKI KULTURNI KLUB (Ul. Donizetti, 3) vabi v soboto, 11. t. m., na večer z naslovom ZIVLJENJE NA DALJNEM SEVERU. Ivana Solc, maturanca na klasičnem liceju, bo pripovedovala o svojih izkusnjah med enoletnim studijem na Norveškem. Začetek ob 18.30.

OBVESTILA

GLASBENA MATICA vabi, da se udeležite rednega občnega zbora, ki bo v soboto, 18. januarja 1997, ob 16. uri v prvem in ob 17. uri v drugem sklicanju v Prosvetnem domu na Općinah, Ul. Ricreatorio 1. Dnevni red: otvoritev in izvolitev delovnega predsedstva, poročila, razprava, razrešitev starega odbora, volitve novega odbora in razno.

V BARKOVJLAH bo v župnijski dvorani danes, 9. t. m. ob 16. uri rajonski svet o problemih pokopališča v Barkovljah. Prisotni bodo občinski upravitelji.

TRZASKA KNJIGARNA obvesča naročnike Enciklopedije Slovenije, da je izšel 10. zvezek in je na razpolago v knjigarni.

ŠOLSKE VESTI

DIDAKTICNO RAVNATELJSTVO NA OPĆINAH obvesča, da se vsi vpisovanje v 1. letnik vrtca in v 1. razred osnovne šole za solsko leto 1997/98 do vključno 25. t. m. Starši se lahko oglašite v tajnistvu, Nanoški trg 2, vsak dan od 9. do 13. ure. Vse potrebne informacije dobite po telefonu na št. 211119 (gospa Marina).

NA DIDAKTICNEM RAVNATELJSTVU PRI SV.JAKOBU vpisujejo v 1. letnik vrtca in v 1. razred osnovne šole za solsko leto 1997/98 do vključno 25. t. m. Vpisovanja se vsrjo v tajnistvu, ul. Frausin 12, vsak dan od 9. do 13. ure. Starši dobijo vse dodatne informacije na št. 773411 (gospa Francka).

V zvezi z zapadlostjo vpisov za solsko leto 1997/98 bodo informativni sestanki za 1. razred osnovne šole danes, 9. t. m. ob 16. uri na OS v Skednju za vrtec Sv.Ana in Skednju ter jutri 10. januarja ob 16. uri na OS J. Ribicić za vrtec sv.Jakob.

DIDAKTICNO RAVNATELJSTVO V DOLINI obvesča, da se vsi vpisovanje v 1. letnik vrtca in v 1. razred OS za solsko leto 1997/98 do vključno 27. t. m. Starši se lahko zglašijo v tajnistvu v Dolini vsak dan od 9. do 13. ure ter ob ponedeljkih in sredah do 17. ure. Vse potrebne informacije dobite po telefonu na št. 228282 (gospa Bruna).

SINDIKAT SLOVENSKE SOLE - tajništvo Trst obvesča svoje člane, da bo urad spet posloval vsak torek in četrtek od 16. do 17.30.

DIDAKTICNO RAVNATELJSTVO PRI SV. IVANU (Ul. Caravaggio 4 - tel. 567459) obvesča, da bo vpisovanje v prve razrede osnovnih sol in v prvi letnik državnih otroških vrtcev do vključno 25. t. m. Omenjeno didaktično ravnateljstvo je pristojno za vpise v osnovne šole na Ka-

tinari, v Barkovljah, v Rojanu in pri sv. Ivanu ter za vrtca v Lonjerju in v Barkovljah.

DIDAKTICNO RAVNATELJSTVO V NABREŽINI sporoča, da se bodo vsrila vpisovanja v 1. letnik otroškega vrtca in 1. razred osnovne šole do vključno 25. t. m. Starši se lahko zglašijo v tajnistvu, Nabrežina kamnolomi 85 (tel. 200136) - vsak dan od ponedeljka do sobote ob 8. do 14. ure ter ob sredah od 8. do 15.30.

DIDAKTICNO RAVNATELJSTVO V NABREŽINI vabi starše bodočih prvošolcev, da se udeležijo informativnega sestanka v ponedeljek 13. t. m., ob 17. uri v prostorih nabrežinske OS V. Scek.

DIDAKTICNO RAVNATELJSTVO V DOLINI seznanja starše z razporedom informativnih sestankov v obdobju vpisovanja. Osnovna sola Prežihov Vranc v Dolini, 13. 1. ob 16. uri; COS Mara Samsa - Ivan Trinko Zamejski Domjor-Ricmanje, 16. 1. ob 17. uri v prostorih OS Mara Samsa pri Domju; OS Borst in OS Fran Venturini v Boljuncu, 9. 1. ob 16.30 v prostorih OS F. Venturini v Boljuncu; OS Albin Bubnić v Miljah 13. 1. ob 16.10. Otroški vrtec Dolina, 15. 1. ob 15.30; otroški vrtec Mackolje, 15. 1. ob 15.30; otroški vrtec Ricmanje, 17. 1. ob 17. uri v prostorih otroškega vrtca pri Domju; otroški vrtec Boljunec, 16. 1. ob 16. uri; otroški vrtec Borst, 13. 1. ob 16.30; otroški vrtec Milje, 13. 1. ob 16.10.

IZLETI

KD V. VODNIK prireja izlet na Kanzel v nedeljo, 19. januarja 1997: vpisovanje v trgovini pri Martini Mauri v Dolini. Vljudno vabljeni smučarji in tudi ne!

Ludviku se je pridružil bratec

Lenard

srečni mami Dunji in očku Ediju čestitamo.

Ob njuni sreči se veselimo:

nona Rada, Marino in Savina

Bratranca Aleksander in Martin posljeta novorojenčku kos poljubčkov.

ČESTITKE

svoy 10. rojstni dan damel Capponi. Vse najboljše mu iz vsega srca želijo Barbara, Roberto, Paolo in Andrej.

Pred dnevi je praznoval svoj rojstni dan nas dragi stric Karlo iz Boljunca. Vse najboljše mu iz srca želijo Vida z družino in vsi sorodniki.

MALI OGLASI

tel. 040-7796600

22-LETNI FANT s kamnosesko kvalifikacijo išče kakršnokoli resno zaposlitev. Tel. št. 200882.

FRIZERSKI SALON CECILIA v Boljuncu bo od 15. t. m. dalje deloval po sledečem urniku: od ponedeljka do sobote (razen ob sredah) neprekinjeno od 9. do 19. ure.

KMECKO PODJETJE na Krasu išče uslužbenca/ko

OBVEŠTILO BRALCEM IN NAROČNIKOM

Obveščamo Vas, da sprejemamo od **1. januarja 1997** dalje **OSMRTNICE, OKVIRJENE OGLASE, MALE OGLASE, ČESTITKE** in nasprošno vsa obvestila v tajnistvu Primorskega dnevnika v Ul. Montecchi 6 ali po telefonu (040) 7796333 s sledečim urnikom:
od ponedeljka do sobote od 10. do 16. ure

za stalno zaposlitev za pomoč v agriturizmu in na kmetiji. Tel. na št. 040/229191 ob urah kosila.

AGRO - ITTICA GLINSCICA iz Boljunca ima vedno za Vas kanadske losose in salmerine. Odprta je ob petkih in sobotah od 8. do 13. ure. Tel. št. 228297.

TELETA stara dva meseca (teža približno 100 kg) prodajamo. Cena po dogovoru. Tel. na št. (040) 228932 - Draga 31.

PRODAM pekarno in slastičarno v mestu z dobrim poslovanjem. Tel. št. 040/308682.

PRODAM licenco trgovine jestvin (kategorija I, VI, XIV) v devinsko-nabrežinski občini. Tel. na št. 0338-7419219.

PRODAM polzasto stopnišče visoko 3,30 m, železna vrtna vrata 3 m x 2,20 m, macesnova vrata 2,20 m x 0,81. Tel. na št. 040/422836.

PRODAM po ugodni ceni zaradi končanega poslovanja dvometrski hladilnik z izlozbo za trgovinsko dejavnost, tehtnico do 150 kg, tehtnico avtomatično "geet" 15 kg in elektronsko blagajno. Tel. št. 410357.

PRODAM FIAT 500, letnik 73 v odličnem stanju. Zainteresirani naj klicajo na št. 350016 v večernih urah.

PRODAM Goldoni 33, Zgonik. Tel. št. 229219 ob uri obedov.

ISCAMO osebo za dnevno pomoč in oskrbo starejše osebe. Placilo po dogovoru, eventualno nudimo tudi hrano in prenočišče. Tel. št. 0481/882215 v večernih urah.

PIVNICA III. GENERAZIONE v Boljuncu bo zaprta zaradi dopusta do 25. t. m.

SKLAD »MITJA CUK« obvesča, da se vsak dan vsrjo popoldanski dopolnilni pouk in individualne lekcije iz vseh predmetov, na vseh solskih stopnjah. Informacije po telefonu 212289 od ponedeljka do petka v dopoldanskem času.

OSMICO je odprl Radovan Semec v Prečniku 3/B. **OSMICO** sta v Saležu odprla Silva in Maurizio.

PRISPEVKI

V spomin na svoje drage starše in na brata Dragota in Francija ter na prijatelja Stankota Praslja darujeta Volja in Ivan Ukmar 50.000 lir za Primorski dnevnik.

V spomin na Ferdota Daneu darujejo sestre z družinami 200.000 lir za MoPZ Vasilij Mirk.

V spomin na Majdo Rupel daruje sin Dimitrij 100.000 lir za MoPZ Vasilij Mirk.

V spomin na svoje iz družin Peric, Turk in Kocman darujeta Ada in Berto 100.000 lir za SKD Vigred.

V spomin na Ferdinanda Danieli darujeta Gina in Edi Kemperle 20.000 lir za FC Primorje.

Evgen in Mara Dobrila darujeta 50.000 lir za Društvo slovenskih upokojencev.

V spomin na drago Marijo Strajn vd. Lepore daruje družina Corossez Stanko 50.000 lir za KD Valentin Vodnik.

Namesto cvetja na grob Danila Petarosa darujeta Zmaga in Anton Petaros

30.000 lir za zbor upokojencev z Brega.

V slovo našemu Milanu Praselj darujeta svakinja Marta in Valerija 100.000 lir za cerkev na Kontovelu.

Namesto cvetja na grob Rudolfa Skabarja daruje družina Skabar (Repen 30) 20.000 lir za Skupnost družina Općine.

Ivan Grilanc daruje 200.000 lir za Primorski dnevnik.

V spomin na gospo Etko Kriznič in na pred kratkim umrle Opence daruje Lojzka Sosić Spanger 50.000 lir za Sklad Mitja Cuk.

V spomin na Danila Succija daruje družina Operti - Sosić 60.000 lir za Sklad Mitja Cuk.

V spomin na Marijo Vidoni darujeta Eda in Luciana 20.000 lir za KD Vesna.

Ob smrti drage tete Cvetke Cerkenik vd. Volk darujejo Lucijan, Neva in družina 100.000 lir za Odbor za obnovitev stadiona 1. maj.

DAROVE IN PRISPEVKE

za objavo v časopisu sprejemajo v tajnistvu Uredništva PD (tel. 7796600) in preko poverjenikov posameznih društev in ustanov.

Prispevke sprejema tudi krožek KRUT - Trst - Ul. Cicerone 8 (prilicje) tel. 360072, s sledečim urnikom: 9.00-13.00 in 14.30-17.30 od ponedeljka do petka.

Zapustil nas je nas dragi

Leopoldo Pangos

Pogreb bo v soboto, 11. t. m. ob 12. uri iz mrtvašnice v ul. Costalunga.

Zalostno vest sporočajo

zena Amelja, brat Ludvik (odsoten) z družino, svakinje, svaki, nečaki in ostalo sorodstvo

Trst, Mar del Plata, 9. januarja 1997
(Pogrebno podjetje Zimolo)

Dne 5. januarja 1997 je mirno zaspala naša predraga mama in nona, vedno zvesta družini

Amalija Osić vd. Marušić
(MALKA)

Od nje se bomo poslovili v soboto, 11. t. m. ob 14. uri iz slivenske cerkve v bližnje pokopališče.

Zalujoci sin Jozko z družino ter ostalo sorodstvo

Slivno, Sempolaj, Buenos Aires, 9. januarja 1997

Ob smrti predrage Amaliye Osić vd. Marusić se zalovanju pridružuje

Marija Legisa, hčerka njene dolgoletne prijateljice Felicie

Socustvujejo svojci

Luciana, Giorgio, Paolo ter Bianca in Lauro

TRST / MUZEJ SARTORIO

Tiepolova risarska umetnost

Na ogled do nedelje

Konec tega tedna se v tržaškem muzeju Sartorio zaključuje zadnja iz niza razstav, ki so jih letos v Furlaniji-Juljski krajini in v Venetu posvetili Giambattistu Tiepolu in deloma tudi njegovemu

sinu Giandomenicu. Na tej tržaski razstavi so do nedelje na ogled Tiepolove risbe iz zbirke Sartorio, tržaskim mestnim muzejem pa so jih poklonili nasledniki mecenskega barona.

RAZPRAVE / SLOVENŠČINA IN SLOVENC

»Pojavi, izkušnje, pogledi« slavista Janeza Rotarja

Knjiga je izšla spomladi lani pri založbi Obzorja v Mariboru

1Z današnjim zapisom zelim opozoriti na izid pomembne knjige univerzitetnega profesorja Janeza Rotarja. Delo je z naslovom Slovenscina in Slovenci izšlo lani spomladi pri založbi Obzorja v Mariboru. Vsakemu izobražencu, ki bi si želel ustvariti kolikor toliko točno predstavo o tem, kaj se je v resnici dogajalo z našo materinscino in slovensko narodno identiteto v dvajsetem stoletju, bo ta knjiga v veliko pomoč.

V delu je o tej problematiki zbrano mnogo, tudi manj znanega gradiva, ki ga je avtor znanstveno razčlenil in opremil s komentarji. Seveda te komentarje pogojujejo avtorjev pogled in nazori, ki so mu narokovali tudi izbiro gradiva in dokumentov in ki so jih do locale osebne izkušnje in delovni stiki na hrvaških in slovenskih univerzah in drugih - prej jugoslovanskih - ustanovah. Zaradi vsega tega je avtor knjigo podnaslovil »Pojavi, izkušnje, pogledi«.

Gotovo pa bo knjiga se posebej zanimiva za Slovence, ki zivijo zunaj meja matične države, ker se morda z nekaterimi pojavi v domovini niso mogli spreti seznanjati. Tak pojav je bil vprašanje srbohrvaščine kot učnega predmeta v slovenskih osnovniholah, ki ga je sprožila anketa Jezika in slovstva leta 1992. Avtor se je izrekel proti, in kajpada pojav ankete sam tudi prikazal kot politično in kulturno zablodo. Po osamosvojitvi se mu je zdel pouk sr-

bohrvaščine v Sloveniji povsem nesmisel, ker je pač razpadla SFRJ in z njo »srbohrvaščina« kot državni jezik, ki je imel poleg tega v znaku ideologije se integrativne cilje. Profesor Rotar je videl v tem pojavu pristajanje na nevarnost dvojezičnosti, kateri so Slovenci pravkar - leta 1991 - usli. Na več mestih v knjigi prihaja tudi do izraza vsa zapletena problematika novonastalega stanja v vzhodnih oziroma južnih državah. Naj opozorimo vsaj na proces standardizacije hrvaščine in s tem povezano vprašanje pouka - doslej srbohrvaškega jezika in literature - na tujih univerzah, tudi v Sloveniji in v Italiji na primer.

Slovenscina je po Rotarjevem mnenju v bivši državi postajala »socialno nizje stoječi jezik okolja«; srbohrvaščina pa »lingua franca«, torej »gospodujoči, politično diktirani jezik države«. To je vodilna misel v skorajda vseh Rotarjevih razpravah v tej knjigi. Zato avtor tudi izpostavlja nekaj najizrazitejših trenutkov naše najnovejše kulturne in politične zgodovine, ko je to vprašanje izrazito stopalo v ospredje. Taki trenutki so bili na primer »jadrsko vojna«, zadnji kongres Zveze jugoslovanskih pisateljev in proslulo ter znamenito soljenje četverici pred vojskim sodiščem v Ljubljani.

Tudi sicer je avtor odločen nasprotnik dvojezičnosti Slovencev in cenene »večkulturnosti«. Najtehtnejši glede tega

sta poglavji »Pogled v zgodovino 20. stoletja o jezikovnem približevanju Jugoslovancov in anketa v Vedi 1913. leta« in »Notranje razseznosti ankete 1913«. Za marsikoga v naših krajih bo to res presenetljivo branje. Anketo so 1913. leta pripravili »jugoslovanski« usmerjeni liberalci pri gorški reviji »Veda«, ki so si zamisljali najprej dvojezično Slovenijo, nato pa zlitje s srbohrvaščino iz zmotnega prepričanja, da pač obstaja jugoslovanski narod. Anketiranci pa so bili Slovenci, Hrvati in Srbi. Presenetljivo je, da sta si na primer v tej anketi ljubljanski zupan Ivan Hribar in pisatelj Fran Milčinski zelega, da naj slovenski jezik postopoma izgine! Prav tako pa je zanimivo, da sta se poleg nekaterih Slovencev dva svobodoljubna Hrvata Anton Gustav Matos in Dusan Preradović leta 1913 izrekla za slovensko jezikovno in narodno avtonomijo... No, Ivanu Cankarju te ankete niso poslali, znano je le (Moje življenje, 1920, str. 1), da je podoben »hrvaški« formular, ki mu ga je poslala Slovenska Matica l. 1914, vrgele v ogenj, ker je bil njegov »občevalni jezik doma edinole slovenski«.

Avtor je nato izčrpno prikazal tudi položaj slovenščine in slovenstva in ga primerjal s položajem srbohrvaščine v versajski Jugoslaviji.

Vprašanju dvojezičnosti je v tej knjigi namenjeno še poglavje zase, več ugotovitev in

strokovnega razmišljanja zadeva tudi slovensko zamejstvo; prenekateri misli pa velja tudi Slovencev po svetu.

Povsem nekaj novega je »pogled nazaj« na povojno prebivalstveno spreminjanje Slovenije, ki je bilo, kakor piše profesor Rotar, nacrtovano in dokončno pot v unitarno državo.

Kot slavist je bil profesor Janez Rotar občutljiv za to, kaj se je dogajalo in kaj se dogaja s slavistikom in slovenistikom kot vedo, - in tako je v knjigi mnogo različnih zanimivosti in jedkih analiz tudi s tega področja. Bralec bo izvedel tudi, zakaj moramo v zborni izreki zadnje case poslušati, da je »ureme« (vreme) jasno, kar nikakor ni tako jasno, kot se na prvi pogled zdi. Izgovarjati bi morali npr. tudi Vladimir Uremec (Vladimir Vremec), kar je cisti nesmisel.

Avtor, rojen leta 1931, je se v studentskih letih bil »strokovni somisljenik profesorja Jakoba Solarja«, ki je bil »po letu 1945 prvi snovalec politične opozicije na Slovenskem«. Tako mu res lahko verjamemo, da »razčlenbe in refleksije v teh besedilih niso sad trenutnih vtisov ali nasledek naknadnih sklepanj. So rezultat dolgoletnega obpoklicnega spremljanja zajetnega obsega vprašanj.« Pomembna in koristna knjiga, v kateri preberemo marsikaj, česar o svoji zgodovini in svojih kulturnikih najraje ne bi želeli vedeti.

Ivanka Hergold

RAZMIŠLJANJE IN VABILO (2)

Kako se lahko danes približamo glasbi

Glasbeni instrumenti

Med vsemi glasbenimi instrumenti je vsekakor najlepší človeški glas. Vendar nam njegova »neoprijemljivost« lahko postavi določene meje, ki so v primerih, ko otrok nima naravno lepega glasu, nepremostljive. Ko mora tak otrok v pevske zboru molčati in mu po krivici pripišemo, da »nima posluha«, je to lahko vzrok za občutek manjvrednosti, občutek izoliranosti in vzrok za odpor do glasbe.

Tehnična težavnost igranja na razne instrumente se od primera do primera zelo razlikuje. Pri nekaterih potrebujemo dokaj dolgo obdobje, da instrument dovolj dobro obvladamo in da lahko potem posvetimo svojo pozornost specifično glasbenim problemom. To lahko predstavlja oviro pri razvoju otrokovega smisla za glasbo. Instrument, ki ne predstavlja večjih tehničnih problemov dovoljuje neposrednejši stik z glasbo in omogoča boljši razvoj otrokove muzikalnosti. Kljunasta flavta je v tem smislu idealen instrument. Nobenih problemov z nastavkom - kvaliteta tona je odvisna predvsem od pravilnega dihanja in v tem lahko kljunasto flavto primerjamo petju. Kvalitetnejši instrumenti so delo obrtnikov in so izdelani iz lesa, dobimo pa tudi instrumente izdelane iz plastične mase, ki so, vsaj kar se intonacije tiče, prvovrstni; predvsem pa dovolj poceni,

da so lahko res vsem dostopni. Največkrat srečamo sopransko kljunasto flavto, imamo pa tudi večje kljunaste flavte (altovska, tenorska in basovska kljunasta flavta), ki omogočajo izvedbo večglasnih skladb. V renesansi je družina flavt podvojila ali pa nadomestila glasove v zboru, v baroku pa je altovska kljunasta flavta postala solist in enakovredno nastopala ob prečni flavti, oboi in violini. Največja pomanjkljivost kljunaste flavte je prav njena preprostost in netežavnost - večkrat je to povod za površnost tako pri učiteljih, kot pri učencih. V rokah pravega poznavalca je kljunasta flavta čudovito vzgojno sredstvo. Različni prstni prijemi za isti ton dovoljujejo zelo natančno in diferencirano intonacijo. Kot primer naj navedemo pitagorejsko in Zarinovo (čisto) terco; intervala, ki ju na klavirju ne moremo razlikovati, na violini pa potrebujemo za tako razlikovanje kar dolgoletno vajo.

Ko obvladamo prvine igranja (dihanje, intonacija, ritem, prstovanje) na kljunasti flavti, z lahkoto preidemo na katerokoli drugo pihalo. Tu bo napredovanje hitro in uspešno - posvetimo se namreč lahko predvsem specifičnim problemom (nastavek pri prečni flavti, ježicek pri oboi, klarinetu in fagotu, ustnik pri trobilih), saj smo probleme, ki so obema pihaloma skupni, že obdelali s kljunasto flavto. Pri-

merjava med obema instrumentoma nas bo pripeljala do zanimivih zaključkov in bo pozitivno vplivala na razvoj muzikalnih sposobnosti - zato je izstopen studij obeh instrumentov vse prej kot izguba časa.

Kljunasta flavta nam tako nudi tri možnosti: na najenostavnejši način nam omogoča prve korake v svet glasbe; predstavlja najprikladnejši instrument za ljubiteljsko udejstvovanje (naucimo se je lahko tudi v kasnejših letih in Hindemithov Trio ter Brittnova Alpska suita predstavljata le najbolj poznana primera modernih, ljubiteljem primerljivih skladb za kljunasto flavto); nudi nam možnost poklicnega udejstvovanja, tako v stari, kot v sodobni glasbi. Povsem razumljiva je umestnost uporabe kljunaste flavte v tistih baročnih partiturah, kjer so jo skladatelji predvideli. Mimogrede: oznaka flavta je pomenila kljunasto flavto; prečno flavto pa so označevali s polnim izrazom prečna flavta, traversiere, traversa ali nemška flavta. Posebej pa moramo poudariti pomen kljunaste flavte v sodobni glasbi; tu je skladatelj dragocena, saj nikakor ne zaostaja za drugimi pihali pri iskanju novih zvočnosti. Tu je bistveno obogatil repertoar kljunaste flavte slovenski skladatelj Primož Ramovš.

Pri uporabi kljunaste flavte v glasbeni vzgoji moramo

vsekakor upoštevati v začetku povedane misli: skupina otrok, ki se nekritično izživlja s pihanjem v kljunasto flavto, lahko predstavlja zelo nadležen vir zvočnega onesnaženja. Vzgoja je prav v tem, da na vsak zvok posebej pazimo že na samem začetku. Otroku nazorno razložimo, da nastane zvok, kot če napihnemo balonček. In tako začnemo »pihati balončke«... racionalno v tem ni nobenega smisla, vendar pomaga otroku vzbujači domisljijo. Ko pokrije mo pri flavti tri luknjice s palcem, kazalcem in sredincem leve roke in nato dvignemo kazalec, dobimo interval terce. In že je tu kukavica. Kukavica, ki je lahko prijazna, zadržana, žalostna, vesela. V vsakem primeru skušamo zvokom dati neko vsebino. Igra z zvoki bo tako vedno živa in otrok si bo pridobil »tehniko« po najbolj naravni poti. Pri tem se posebej poudarjamo pomembnost izbire primerne glasbe. Kljunasta flavta je odlični instrument le za določeno glasbo. Igrati z njo klasično ali romantično glasbo pomeni delati krivico kljunasti flavti in glasbi sami.

Instrument, ki ga zaradi nekaterih značilnosti lahko primerjamo s kljunasto flavto je viola da gamba. V nasprotju z violino, ki jo moramo pristevati med tehnično zahtevnejše instrumente, je viola da gamba, z naravno in sproščeno

držo, s prečkami, ki zagotavljajo natančno intonacijo, tehnično nezahtevna in nam vsekakor dovoljuje, da se glasbenim problemom posvetimo takoj. Kot pri kljunasti flavti, tako ima lahko tudi pri violi da gamba že prvi zvok svoj glasbeni izraz: prijazna beseda lepe princeske ali pa jezno rjojenje hudega leva; korakanje (ponavljajoči se zvoki); ali pa karkoli: vendar vedno neka misel, ki jo skušamo podati z zvoki. V neizmeren bogati zakladnici stare glasbe zlahka najdemo skladbe, kjer lahko z enim samim tonom sodelujemo pri pravem glasbenem poustvarjanju (Mainerio: Ungaresca, itd.). Nas naslednji korak bodo skladbe, kjer je partiole da gamba omejen na par tonov. Mladi violist si bo tako počasi osvojil tehniko igranja, vendar vedno z mislijo na glasbo; saj lahko že s par toni - če so res kvalitetni - postane dragocen sodelavec skupine kljunastih flavt.

Direkten kontakt prsta z zimo loka daje občutek boljsega kontakta z instrumentom, crevesne strune pa napravijo ta občutek prijetnejši. Kot pri kljunasti flavti, imamo tudi pri violi da gamba različne velikosti: tako lahko upoštevamo otrokovo velikost in izbiramo med sopransko, tenorsko in basovsko violo da gamba. (Viola da gamba ima izredno velik obseg: tako postane altovska viola - le nekoliko

manjša od tenorske - nepotrebnja).

Ovira, da viola da gamba ne doseže večje popularnosti je (poleg neinformiranosti in predsodkov) predvsem v njeni ceni. Vendar pa so s poizkusi s cenanim lesom (vezana plošča) dosegli presenetljivo dobre uspehe. Tako eksperimentiranje večkrat vključuje v poletne tečaje stare glasbe kot eksperimentalno goslarstvo. Tehnična zahtevnost ne presega težavnostne stopnje solskega ročnega dela in ne zahteva posebnega orodja: vse kar potrebujemo so zaga, sveder, nož in stekleni papir. Tako izdelani instrumenti odlično opravijo vlogo študijskega instrumenta za baročno glasbo. Za renesančno glasbo pa se kaj več, saj se njihova zvočnost presenetljivo približuje zvočnosti renesančnih instrumentov.

Tako eksperimentiranje nam omogoča še nadaljne korake: violo da gamba lahko se bolj prilagodimo otroku, s tem da omejimo število strun (tri strune - tonika, dominantna in subdominantna; možne pa so tudi druge variante) in število prečk. (Prečke lahko potem tudi v skladu z otrokovim napredovanjem sproti dodajamo). Prav tako lahko pri izdelavi instrumenta izberemo manjši ali ožji trup in daljši vrat, kar olajša držo instrumenta in zagotavlja pokončno držo otroka

Milos Pahor

(2 - se nadaljuje)

ZDA / POTEM KO JE SAMOKRITIČNO PRIZNAL SVOJE NAPAKE

Newt Gingrich spet predsednik kongresa

Pet republikancev mu je kljub temu obrnilo hrbet

WASHINGTON - Skesanemu in spravljenemu republikanskemu kongresniku Newtu Gingrichu je včeraj le uspelo dobiti dovolj glasov za vnovičen prevzem položaja predsednika predstavniškega doma ameriškega parlamenta, čeprav mu je devet republikanskih kolegov obrnilo hrbet zaradi obtožb o neetičnosti. Gingrich je tako postal prvi republikanec po 68 letih, ki bo kongresnisko kladivce vihtel v dveh kongresih.

Cast je sprejel s spravljenim v prihodnost naravnanim govorom, v katerega je vključil opravičila svojim kolegom in državi za sporno obnašanje. »Ce se bil včasih preveč nesramen, preveč samozave-rovan ali preveč vsiljiv, se opravičujem,« je izjavil kongresnik iz Georgie in dodal: »Ce sem kakorkoli pritegnil neprimerno pozornost in kontroverznost na kongres, se opravičujem.«

Glasovanje na ustanovnem zasedanju 105. kongresa se je začelo le dan pred začetkom zadnje faze preiskave kongresne komisije za etiko, ki bo svoje delo po dveh letih zaključila s priporočilom o kazni, o kateri bo potem glasoval se kongres. Končno odločitev mora komisija sprejeti najkasneje do 21. januarja. Gingrich, arhitekt republikanskega prevzema kongresa pred dvema leti, je svoj sedež obdržal z 216 glasovi za in 205 proti. Pet republikancev se je ga-

Newt Gingrich je bil ponovno izvoljen za predsednika ameriškega kongresa (AP)

slovanja vzdržalo, stirje pa so podprli druge kandidate, s pojasnilom, da Gingrich z etičnimi pomanjklivostmi ne bi smel voditi najvišje politično telo v ZDA. Demokrati so volili za svojega voditelja Richarda Gephardta.

Rrepublikanski voditelji so neprestano napovedovali Gingrichovo vnovični izvolitev, hkrati pa vložili izjemen napor v prepričevanje neodločenih kolegov. Gingrich je v ponedeljek zvečer in torek nastopil pred stranko, skusal odgovoriti na zastavljena vprašanja in prisluhnil skrbem članov. Demokrati so v zadnjem trenutku skusali preložiti glasovanje o predsedniku kongresa, za kar se je zavzemalo tudi nekaj republikancev, ki so na koncu vendarle blokirali to pobudo.

SLOVENIJA / NA POHORJU

V trčenju avtobusov ranjenih 32 otrok

MARIBOR - Včeraj okoli 12.30 se je na regionalni cesti Hoče - Areh na Pohorju med gostišcem Veronika in pljučnim oddelkom mariborske splošne bolnišnice na Pohorju pripetila prometna nesreča, v kateri je bil udeležen avtobus zasebnika s 50 otroki iz Vzgojnovarstvenega zavoda Pobrežje in Certusov avtobus. Zasebni avtobus je bil brez zimske opreme in je po trčenju zdrsel po cestnem

bregu in se prevrnil na streho. Iz UNZ so sporočili, da nihče od otrok ni resneje poškodovan. Vse otroke pa so prepeljali na zdravniški pregled v bolnišnico. Od teh so zaždržali samo tri, medtem ko so drugim dvaintridesetim nudili prvo pomoč zaradi prask in odrgnin. Kot kaže so nesreči botrovala letne gume avtobusa, s katerimi si je zasebnik upal na za-sneženo in spolzko cestišče.

SRBIJA / PO PETDESETIH DNEH PROTESTA

Nove oblike boja in prvi znaki rušenja medijskega molka

BEOGRAD - Srbska opozicija je včeraj zjutraj zacela z novo obliko protestov. Beograjčane je pozvala, naj telefonirajo vsem organom oblasti in tako blokirajo njihove telefonske linije. Neodvisni dnevnik Demokratia je na celi strani objavil oglaš koalicije Skupaj, v katerem so navedene številke, ki jih je potrebno klicati.

Med drugimi so objavili telefonske številke urada jugoslovanskega predsednika Zorana Lilića, srbskega predsednika Slobodana Miloševića, številke državi naklonjenih medijev, vseh ministrstev, vrhovnega sodišča, zupanstva in vodilnih političnih strank, socialistične stranke (SPS) in Jugoslovanske levice (JUL). Navedena pa ni telefonska številka stranke Nova demokracija, ki se v zadnjem času distancira od politike oblasti.

Mocne enote posebnih odredov srbske policije pa so popoldne približno 500 studentom preprečile protestni pohod skozi središče Beograda. Pripadniki policije so zaprli območje za pesce okoli filozofske fakultete, kjer so se sprva zbrali studentje. Ti so nato s pisčalkami in bobni pred policijskim obročem protestirali proti srbskemu predsedniku Slobodanu Miloševiću. Studentje nameravajo danes za mirne demonstracije proti varnostnim silam uporabiti drugačno taktiko. Tako se ne bodo več umikali enotam policije, ampak se bodo zoperstavili njenim uslužbencem ter tako merili »obojestransko vzdržljivost«, je za radio Index povedal neki njihov predstavnik.

Beograjčani pa so se znova množično odzvali pozivu opozicijske zveze Skupaj k udeležbi v protestnem sprehodu v središču srbske prestolnice z osebnimi avtomobili. Tudi včeraj so posebne policijske enote blokirale ulice, ki vodijo v središče mesta, in preprečile sprehod Beograjčanov. Kljub temu se je pred sedežem Demokratske stranke zbralo približno 15.000 ljudi. Zbranim je spregovoril opozicijski vodja Vuk Drasković in jih pozval, naj se z vozili vrnejo v središče Beograda, kar so mnogi tudi storili.

V petdesetih dneh, kolikor trajajo demonstracije privržencev opozicije

zveze Skupaj in studentski protesti, pa je prislo do svojevrstne diferenciacije tudi med srbskimi mediji, za katere velja, da so pod večjim ali manjšim nadzorom vladajočih strank - Socialistične stranke Srbije (SPS) in Jugoslovanske združene levice (JUL).

Casniki Politika, Politika ekspres, Vecernje novosti in Borba so prve tedne demonstracij praviloma povzemali samo poročila državne tiskovne agencije Tanjug. Tako se vedno ravna Borba in Politika, Politika ekspres pa je v zadnjem času zacela objavljati lastna poročila o demonstracijah, ki pa so izredno skopa in nimajo nobenega razumevanja za motive udeležencev protestnih zborovanj. Do največjih sprememb pri poročanju o demonstracijah je prislo pri Vecernjih novostih, ki se ponasajo z največjo naklado. Ze dolgo časa namreč objavljajo lastna poročila o dogajanjih v Srbiji, iz dneva v dan pa je mogoče v tem casniku zaslediti za srbske razmere vse bolj radikalne spremembe. V zadnji sevilki objavljajo uvodnik, v katerem ostro napadajo srbsko ministrstvo za pravosodje. Omenjajo, da je srbski predsednik Milošević med decembrskim pogovorom z niskimi študenti obljubil, da bo omenjeno ministrstvo preucilo sporne zapisnike o volitvah za odbornike skupščine v Nisu, in sprašujejo, kako to, da ministrstvu po več kot dvajsetih dneh ni uspelo rešiti te preproste enačbe z eno neznanko. Je mar mogoče, da je komisija OVSE isto nalogo opravila v enem dnevu in pršla do ugotovitve, da je zveza Skupaj zmagala v Nisu, se sprašuje uvodničar in odgovarja: »Seveda je mogoče, saj gre za resnično lahko nalogo, za katero niso potrebni tedni in tedni "raziskovanja".«

Vecernje novosti med stiriimi državinimi dnevniki tudi edine povzemajo (skoraj v celoti) pogovor predsednika crnogorskega parlamenta Svetozarja Marovića za Radio Budva, v katerem je med drugim napovedal možnost, da poslanci Crne gore bojkotirajo delo zvezne skupščine. Poleg poročil o torkovih demonstracijah v Beogradu in drugih srbskih mestih objavljajo tudi odmeve dogajanj v Srbiji v zahodnem tisku.

HRVAŠKA / PREDINOČNJI INCIDENT

Hrvati pri krivolovu zajeli ribiško ladjo iz Chioggie

Italijanski ribiči kot običajno trdijo, da se niso nahajali v hrvaških ozemelskih vodah - Sedaj čakajo v Pulju

ZAGREB - Hrvaska obalna straza je predinočnim ob 21.15, ko je kapitan ribiske ladje Lupo B. poslal klic v sili po 16 VHF kanalu, ki so ga sprejeli v Anconi. Kapitan je prosil za pomoč, ker naj bi Hrvati streljali vanje. Takoj so obvestili pristaniško poveljstvo v Chioggi, njihov izvidniški coln pa je prestregel le

ladji Lupo B. in Manfrin, ki sta po trditvah obeh kapitanov ribarila v italijanskih ozemelskih vodah in ne v hrvaških, kot to trdijo hrvatske pomorske oblasti. Kot se je včeraj izvedelo, je hrvatski izvidniški coln v opozorilo streljal v zrak, tako da bi preprecil beg krivolovcev. Izstrelil je tudi nekaj svetlobnih raket, ena pa je padla na Darno, tako da so se vnele mreže. Kot kaže je prav to po hrvaških trditvah preprecilo, da ni Darno kot ostali dve ladji zbežala na varno v italijanske ozemelske vode.

Kot vedno italijanske pomorske oblasti modro molčijo in ne navajajo, kje se je Darno nahajala, ko so jo prestregli Hrvati. Sodobno navigacijsko opre-

mo je namreč skoraj nemogoče, da bi kdo po pomoti zasel v tuje ozemelske vode. Prav tako se je težko znebiti suma, da italijanske pomorske oblasti z radarji ne nadzirajo svojih ozemelskih voda, ker bi morali vsaj precevat izkrcevanja ilegalnih priseljencev. Oblasti naj končno povejo, kje se nahajajo italijanski ribiški colni, ko jih tuje obalne straze prestrežejo. To velja toliko bolj na Severnem Jadranu, ki je ves prekrit z radarskimi sistemi, tako da je vsako sprenevedanje nedopustno. Ribiče iz Chiogge navsezadnje ne poznajo samo Hrvati, z njimi imajo teza-ve tako ribiči iz Romagne kot iz Furlanije-Juljske krajine, tako da v njihove izjave le redki verjamejo.

PERU / NOVA STRATEGIJA PREDSEDNIKA FUJIMORIJA?

Prepoved poročanja o položaju v japonskem veleposlaništvu

Policija priprla japonska novinarja, ki sta bila v ambasadi

LIMA - Teroristi perujskega levičarskega gibanja Tupac Amaru, ki imajo v japonskem veleposlaništvu v Limi se 74 talcev, niso prebavili, da je priljubljeni perujski novinar Guido Lombardi zavrnil njihovo ponudbo, naj jih pride intervjuvat na zasedeno veleposlaništvo. Prav tako so ogorčeni, ker je perujska policija priprla dva novinarja japonske televizijske mreže Asahi TV, ko sta se vrnila z japonskega veleposlaništva (na sliki AP). Gverilski komandos, kakih 25 do zob oboroženih gverilcev, je prepričan, da bo sedaj perujska vlada poskušala nad vso zadevo zgrniti medijski molk.

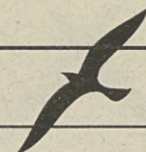
Predsednik Alberto Fujimori je namreč sklenil, da se mora kljub krizi s talci javno življenje v Peruju vrniti v normalne kolesnice in to ukazal tudi svojim ministrom. S tako odločitvijo niso zadovoljni v Tokiu, kjer bi hoteli, da krizo čimprej resijo brez prelivanja krvi. Perujska vlada je namreč prepričana, da bo s cakanjem vodja komandosa Nestor Cerpa Car-

tolini postal popustljivejši. To pa bi lahko imelo hude psihološke posledice za 42 talcev, ki so se v rokah svojih ugrabiteljev.

Medtem pa je predsednik perujske vlade Alberto Pandolfi v popolnem

nasprotju z realnim stanjem predinočnim izjavil, da bo vlada storila vse za uresničitev miroljubnega razpleta krize in da se bo vsestransko trudila, da bo dosegla osvoboditev talcev.

ŠOLSTVO / URADNI ZAČETEK VPISOVANJ V SOBOTO

Rok za vpise v šole zapade 25. januarja

Pomen izbire slovenske šole in prednosti večjezičnosti

Solsko leto se se ni doobra približalo polovici, vendar v solskih tajstvih v teh dneh že misljo na naslednje. Januar je namreč mesec vpisov, za katere letos rok zapade že zelo zgodaj: v soboto, 25. januarja. Ta datum je pomemben in obvezujoč zlasti za otroke, učence in dijake, ki bodo v naslednjem solskem letu obiskovali prvi razred posameznih sol, medtem ko je za druge dovolj potrditev vpisa v šoli, ki jo že obiskujejo. Na goriskem solskem skrbništvu so sklenili, da bodo z vpisovanji uradno začeli v soboto, 11. t.m., toda ce se kdo oglasi že danes ali jutri v tajstvih slovenskih sol za vpis ali podrobnejše informacije s tem v zvezi, ga gotovo ne bodo zavrnili.

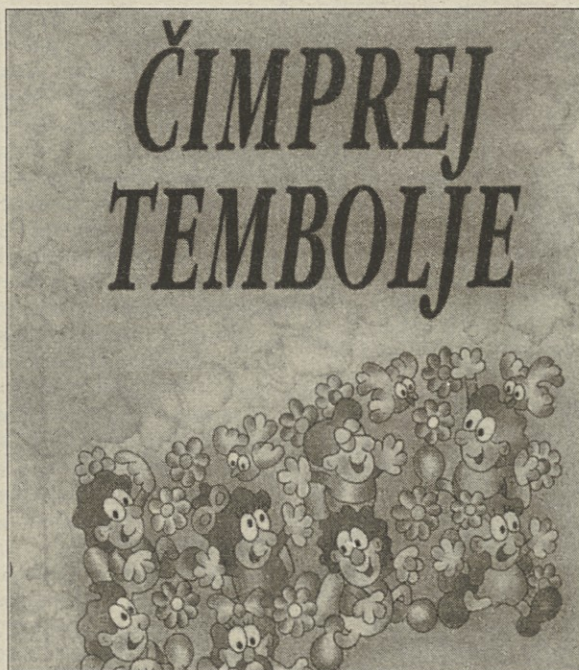
Za bodočnost slovenske šole je izrednega pomena priliv najmlajših v otroške vrte in prve razrede osnovnih sol. Goto-vo je pomembna tudi kontinuiteta pri prehodu v nižjo in nato v višje srednje šole, vendar za mnoge se prav pri vpisu v vrtec in osnovno šolo postavi dilema izbire med slovensko in drugimi solami. Le zadosten priliv otrok lahko zagotovi ohranitev in dodatne možnosti razvoja razvejan-ja solske ponudbe v slovenskem jeziku. Zaradi tega je vsa pozornost usmerjena pridobivanju najmlajših in informiranju staršev o prednostih, ki jih nudi slovenska šola.

Odbor za slovensko šolo v Gorici je že v prejšnjih solskih letih natisnil licno zgibanko, ki v

zgošчени in učinkoviti obliki ponuja pregled slovenske solske ponudbe. V njej so se posebej poudarjene prednosti, ki jih nudi slovenska šola. Ob-članje je nezamenljivo sredstvo za spoznavanje, dojemanje in razumevanje okolja in vseh njegovih značilnosti, otrokom pa pomaga tudi, da z medsebojnim spoznavanjem premagujejo predsodke. V otroških letih je učenje drugega in tretjega jezika najlažje, kot dokazujejo studije v različnih evropskih državah, ki kažejo na prednosti večjezične vzgoje. Večjezični otroci so sposobnejši pri dojemanju in sklepanju, imajo bolj razvite komunikacijske sposobnosti, uspešnejši so pri učenju drugih jezikov, strpnejši in bolj dovzetni za različnosti.

Ti argumenti, ki jih slovenska šola ponuja v razmislek staršem, so zadostni in dokaj prepričljivi razlogi za izbiro slovenske šole. Pri tem je se posebej pomembno, da se po prvem stiku s slovenskim okoljem v vrtcu otrokom iz mesanih ali v posameznih primerih tudi in povsem italijanskih zakonov ponudi možnost, da prve zametke večjezičnosti krepijo in razvijajo z nadaljevanjem izobraževanja v slovenski šoli.

Izkušnje zadnjih let dokazujejo, da je se ta zavest krepila tudi v narodnostno mesanih okoljih, zato pa je toliko bolj nerazumljiva in za otroke negativna izbira tistih posameznih slovenskih staršev, ki se teh prednosti ne zavedajo in svoje

Vabilo k vpisu otrok v slovensko šolo

otroke prikrajšajo za širši razgled, ki bi jim ga gotovo nudila izbira slovenske šole.

Podrobnejše informacije v zvezi lahko vsakdo dobi na dveh didaktičnih ravnateljstvih za slovenske osnovne šole in vrte na Goriskem, kot tudi v posameznih solah in vrtcih. Gorisko didaktično ravnateljstvo (tel. 531824) je pristojno za otroške vrte v Gorici (Ul. Brolo in Ul. Fabiani), Standrežu, Pevmi, Krmini in osnovne šole v Gorici (Ul. Brolo), Standrežu, Pevmi, Steverjanu in na Plesivem. Dobrodoško ravnateljstvo (tel. 78009) skrbi za vrte in šole v Doberdobi, Romjanu, Sovodnjah ter za vrtec v Rupi in solo na Vrhu. Poleg teh je slovenski otroški vrtec tudi v Steverjanu, ki pa je občinski.

GORIŠKA HRANILNICA / SKLAD ZNAŠA 900 MILIJONOV

Prispevki za razne dejavnosti

Društva in organizacije morajo predložiti prošnje do 31. marca

Odbor Fundacije goriske hranilnice je za leto 1997 namenil 900 milijonov lir za razne prispevke in dobrotelne namene. Vsoto so porazdelili na štiri glavne postavke.

Za posege na področju zdravstva in socialne oskrbe so namenili 240 milijonov lir. Večji del vsote bo sel za nakup opreme, 100 milijonov pa bodo razdelili združenjem, ki skrbijo za zdravstveno pomoč, oskrbo prizadetih, ostarelih in za preprečevanje družbeno relevantnih patologij.

Za sostvo in izobraževanje so letos predvideli 200 milijonov: 150 so jih namenili Konzorciju za razvoj univerzitetnega središča v Gorici, 50 pa za nakup solskih potrebščin in opreme.

Kar zadeva kulturne dejavnosti, so ob prispevkih javnim upravam (goriski občini za pripravo tisočletnice, tržiški za

pomladansko glasbeno sezono) in drugim združenjem (Odbor za proslavljanje 90-letnice Bohinjske železnice) predvideli se naslednje postavke: 40 milijonov lir za glasbeno in pevsko vzgojo; 60 milijonov za publikacije krajevnega pomena ter za obnovo umetnin in kulturnih spomenikov; 140 milijonov za prispevke kulturnim organizacijam za prirejanje razstav, posvetov, glasbenih, gledaliških, filmskih, folklornih in drugih manifestacij.

Za sportne in rekreacijske dejavnosti so namenili 40 milijonov lir in sicer predvsem za uvajanje mladine v sportno udejstvovanje.

Fundacija opozarja zainteresente, da morajo predložiti prošnje za prispevke najkasneje do 31. marca letos. Obrazci in informacije o spremni dokumentaciji so na razpolago na sedežu na Korzu Italia 110, tel. 537111.

GLASBA / NOV ABONMAJSKI SPORED

Simfonična sezona ponuja 7 koncertov

Prvi bo 12. t.m. v Bratuževem centru - Ob orkestru Verdi iz Trsta nastopi mestne glasbene šole

V že dokaj nasitenem sporedu koncertov klasične glasbe se bo v nedeljo v Gorici začela nova koncertna sezona. Gre za simfonično sezono, ki je sad sodelovanja med Glasbeno fundacijo "Città di Gorizia" in Verdijevim gledališčem iz Trsta. Ponudila bo sedem koncertov. Prvi bo na sporedu že v nedeljo, 12. januarja, ob 17.30 v Bratuževem centru.

Koncertni spored so predstavili včeraj na občini. Predsednik mestne glasbene fundacije Franco Sturzi je povedal, da so po lanskem uspešnem prvem poskusu obnovili sodelovanje z Verdijevim gledališčem. Sezona bo ponudila štiri koncerte Verdijevega orkestra, trije koncerti pa bodo v režiji mestne

glasbene šole z nastopi solskega orkestra, ki ga sestavljajo gojenci in profesorji. Sodelovanje z gorisko glasbeno šolo je pozitivno ocenil tudi nadzornik tržškega Teatra Verdi Lorenzo Iorio, ki je dejal, da sezona v Gorici ustreza želji lirčne ustanove, da bi svoje dejavnosti iz Trsta razširila na vso deželo.

Verdijev orkester bo torej imel v Gorici štiri koncerte. Prvi bo v nedeljo ob 17.30. Dirigent bo Walter Themel, solista Laura Grandi (violina) in Valter Sivilotti (klavir), na sporedu pa bodo skladbe Mozarta in Mendelssohna. Naslednji koncerti bodo v nedeljo, 9. februarja, ob 17.30 (dir. Federico Guglielmo), v nedeljo, 2. marca, ob 17.30 (dir. Niska Barza) in v soboto, 19. aprila,

ob 20.30 (dir. Maffeo Scarpis).

Orkester mestne glasbene šole bo v nedeljo, 26. januarja, ob 17.30 pod vodstvom Valterja Sivilottija izvajal glasbo Beatlesov v klasični priredbi. Isti orkester bo v komorni sestavi 27. aprila ob 20.30 koncertiral pod taktirko Carla Grandija, v nedeljo, 11. maja, pa bo sklenil sezono s koncertom pod vodstvom dir. Francesca Manderja.

Vsi koncerti razen predzadnjega, ki bo v cerkvi v Podturnu z brezplačnim vstopom, bodo v Bratuževem centru. Posamezna vstopnica velja 10 tisoč lir (znizana 6 tisoč), abonma pa 50 tisoč (30 tisoč). Predprodaja je v teku v agenciji Appiani.

KINO

GORICA

VITTORIA 1 16.50-18.40-20.30-22.15 »Il gobbo di Notre Dame«. Walt Disney.

VITTORIA 3 18.00-20.00-22.00 »Spiriti nelle tenebre«. I. Michael Douglas in Val Kilmer.

CORSO 18.00-20.00-22.00 »Fantozzi, il ritorno«. Igra Paolo Villaggio.

OBVESTILA

ZSSDI obvešča, da bo urad v Gorici odprt v petek, 10. januarja, od 11. do 13. ure.

CICIKLUB sporoča, da bo prvo srečanje po božičnih počitnicah v ponedeljek, 13. januarja, ob 15. uri v Kulturnem domu v Sovodnjah.

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO GORICA obvešča, da bo februarja v Podklostru tradicionalni tečaj smučanja (alpsko smučanje, tek, deskanje). Prijave ob sredah od 11. do 12. in četrtek ob 19. do 20. ure na sedežu v ulici Malta 2, tel. 33029.

RAZSTAVE

V KULTURNEM DOMU V GORICI je do 15. t.m. postavljena razstava članov fotokluba Skupina 75. Ogled ob delavnikih od 10. do 13 in od 16. do 18. ure in med prireditvami.

IZLETI

SPDG Smučarski odsek priredi 19. januarja avtobusni smučarski izlet na Zoncolan. Prijave na sedežu se danes.

DRUŠTVO SPORTNIH RIBICEV VIPAVA priredi 19. januarja izlet v Bad Kleinkirchheim. Prijave pri Brunotu.

PD RUPA-PEC priredi 26. januarja avtobusni izlet na sneg v Podkloster/Arnoldstein. Prijave pri Tanji Kovic-tel. 882285. Avtobus bo odpeljal ob 7. uri.

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI - D'UDINE, Trg sv. Franciska 4, tel. 530124.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU - RISMONDO, Ul. E. Toti 52, tel. 410701.

NOVICE

Dan emigranta na TV Primorki

Slovenci iz videmske pokrajine in številni gostje so se množično udeležili nedeljskega Dneva emigranta v Cedadu, ki ga kulturne organizacije iz Benecije prirejajo že celih 35 let z namenom, da opozorijo nase, na svojo družbeno in gospodarsko obremenjenost. Dan emigranta pa je tokrat imel se poseben vsebinski naboj. Priredili so ga namreč v spomin na Izidorja Predana - Dorica, ki je pred petintridesetimi leti prvič dal pobudo za to srečanje. Daljšo reportažo z Dneva emigranta bodo nocoj ob 20.45 predvajali na TV Primorki v okviru zamejske oddaje Med Socu in Nadizo.

Monodrama o Vajontu

Zgodba o Vajontu je naslov monodrame, ki jo bodo nocoj ob 20.30 zaigrali na odru goriskega Kulturnega doma v okviru abonmajske sezone italijanskega gledališča. Monodramo sta napisala Marco Paolini, ki nastopa tudi v glavni vlogi, in Gabriele Vacis. Gledališka igra ponuja razmisljanje o katastrofi, ki je pred dobrimi triindesetimi leti razdejala štiri naselja v dolini reke Piave in ki jo je, tako kot mnoge podobne tragedije, posredno povzročil clovek.

Patrik Gabarrou gost CAIa

Svetovno znani francoski alpinist Patrik Gabarrou bo jutri, 10. januarja, gost goriske sekcije planinskega društva CAI. Srečanje bo v konferenčni dvorani gospodarskega razstavišča ob 21. uri in bo edino v vsej deželi Furlaniji - Juljski krajini. Gabarrou bo govoril o Mont Blancu, prizorišču mnogih njegovih alpinističnih podvigov.

KRONIKA / 35-LETNIK NAREDIL SAMOMOR

Dva tedna mrtev v hiši

Davide Mauri

V stanovanju v Ul. dela Croce v Gorici so včeraj odkrili truplo 35-letnega Davida Maurija, ki je naredil samomor s plinom. Gre za tragedijo osamelosti mladega cloveka. Kot je namreč ugotovil zdravnik, je Mauri lezal mrtev že vsaj 15 dni, ne da bi se kak znanec medtem pozanimal, zakaj ga toliko časa ni na spregled.

Vprašanje so si nazadnje postavili pri

Po odkritju trupla v Ul. Croce (foto Bumbaca)

SERT-u, službi za zdravljenje od zasvojenosti z mamili, kamor je pokojnik redno zahajal. Ker ga že precej dni ni bilo, je osebje dalo alarm, policija pa je zahtevala poseg gasilcev, ki so s silo odprli vhodna vrata Maurijevega stanovanja. V notranjosti se jim je ponudil žalostni prizor. Mauri si je vzel življenje z najlonsko vrečko, v katero je napejal plinsko cev.

Karabinjerji so uvedli preiskavo, vendar so okoliščine dogodka dokaj jasne v vsej tragičnosti. Pokojnik je živel težko življenje na robu ti. "normalne" družbe. Morda je prav v dneh, ko so se drugi predajali božični nakupovalni mrzlici ali se pripravljali na praznovanje, z vso težo občutiti svojo osamljenost in se dokopal do odločitve za korak brez povratka.

Tržič: trije aretirani radi mamil

Osebe letечеge oddelka goriske kvesture in tržškega komisariata je aretiralo tri osebe v Tržiču zaradi posesti in razpečevanja mamil. Aretirani so 34-letni Alessandro Furlan, 31-letna Elena Ocetti in 27-letna Cristina Visitin. Slednja je že bila v zaporu zaradi prekrškov v zvezi z mamili.

Trojica je po ugotovitvah policistov, ki so jih zasledovali že nekaj časa, organizirala mrežo razpečevanja trdih mamil med narkomani na Tržiskem in jih vsak teden oskrbovala s približno 30 grami heroína, občasno pa so prodajali tudi kako dozo LSD-ja. Mamilo so nabavljali v Venetu.

gospodarstvo in finance

CENE / DOBER REZULTAT PRODIJEVE VLADE

Decembra najnižja inflacija v zadnjih 27 letih (+2,6%)

Letna inflacija znaša 3,9 odst. - Bojazen pred porastom v januarju

RIM - Lansko leto se je za italijansko gospodarstvo z rekordom: inflacija je decembra zdrknila na 2,6 odstotka. V zadnjem četrtletju ni bila inflacijska raven nikoli tako nizka; nizjo stopnjo inflacije (2,5 odstotka) so zabeležili junija 1969.

V enem letu se je mesečna inflacija (izračunana po posameznih mesecih) zmanjšala za skoraj tri točke, točneje 2,9 odstotka, to je od 5,5 odstotka iz lanskega januarja do decembrskega 2,6 odstotka. Inflacija zadeva seveda porast cen na drobno. Bistveno se je zmanjšala tudi povprečna letna inflacija, in sicer za poldrugi odstotek, od 5,4

na 3,9 odstotka. Podatek je kar se da razveseljiv, pa čeprav je guverner centralne Banke Italije Antonio Fazio v začetku decembra predvideval se za desetinko odstotka boljši rezultat.

Lani so zabeležili sledečo stopnjo mesečne inflacije:

januar	5,5%
februar	5,0%
marec	4,5%
april	4,5%
maj	4,3%
junij	3,9%
julij	3,6%
avgust	3,4%
september	3,4%
oktober	3,0%
november	2,6%
december	2,6%

Ob tako vztrajnem padanju inflacije ostaja njen rekordni dosežek iz novembra 1974 le še spomin. Takrat je namreč poskočila kar do 26,2 odstotka. Zatem je bilo potrebnih celih deset let, da je spet zdrknila pod 10 odstotkov (septembra 1984 je znašala 9,8 odstotka).

Zakladno ministrstvo je v svojem tiskovnem sporočilu izrazilo zadovoljstvo nad letošnjimi rezultati. Prodijeva vlada je dosegla zastavljeni cilj in ga celo preseгла, saj je predvidevala, da se bo mesečna inflacija zaustavila tja pri treh odstotkih. Mini-

strstvo je tudi napovedalo nov cilj za letosnje leto, to je 2,5 odstotka povprečne letne inflacije (letos je znašala, kot zapisano, 3,9 odst.). Ta cilj je dosegljiv, treba bo le vztrajno, skozi vse leto izboljšati dosežanje rezultate.

Predsednik vlade Romano Prodi je v prejšnjih dneh izrazil zaskrbljenost, ker naj bi januarja inflacijska raven spet rahlo narasla. Izvedenci državne statistične družbe Istat so včeraj to domnevo potrdili, porastu pa naj bi botrovali le »tehnični faktorji« ne pa dejanski porast cen proizvodov na drobno. Gre za različno izračuna-

vanje porasta cen, ki so ga uvedli lanskega januarja.

Zavod Istat je sporočil, da cene niso poskočile v devetih od skupno dvajsetih glavnih mest italijanskih, ponekod pa so povprečno celo padle (v Bologno za 0,3 odstotka, v Reggio Calabrii za 0,1 odstotka). Največje poraste so zabeležili v Benetkah, Genovi, L'Aquili in Neaplju (+0,2%).

Iz tendencnih podatkov je razvidno, da je bila decembra inflacija najvišja v Rimu (+3,2%) pred Barijem (+3,1%), Benetkami, Bologno in Neapljem (z mesečno inflacijo +3%).

NOVICE

Nič več »dvojno delo« za javne uslužbence

RIM - Javni uslužbenci, za katere bodo ugotovili, da opravljajo dodatno delo »na črno«, bodo od 1. marca lahko odslovljeni. Dolocilo v tej zvezi vsebuje pred kratkim odobreni finančni zakon. Tisti uslužbenci, ki danes opravljajo dvojni poklic, bodo morali do 1. marca urediti svoj položaj: ali tako, da se odpovejo drugemu delu, ali pa da se odločijo za »part time«. V tem primeru bo drugo delo dovoljeno s pogojem, da ni v nasprotju v funkcijo, ki jo uslužbenec opravlja v javni ustanovi. Pač pa se »part timea« ne bodo mogle poslužiti nekatere kategorije javnih uslužbencev, kot na primer vojaško osebje, policija in gasilci ter vodilni funkcionarji. Moznost »part timea« obstaja že dolgo časa, vendar se ga poslužuje le malo javnih uslužbencev: od skupnih treh milijonov in pol uslužbencev javnih ustanov se je za to obliko dela odločilo le nekaj manj kot 11 tisoč, povečini žensk.

V Grčiji 7,5-odstotna inflacija

ATENE - Grčija je med vsemi državami članicami Evropske unije tista z najvišjo inflacijo. Lani je namreč znašala 7,5 odstotka, kot je včeraj uradno potrdil osrednji statistični urad. Se leta 1994 je inflacija v Grčiji znašala 10,8 odst., leto kasneje pa 8,1. Kljub rahlemu izboljšanju je država se vedno dokaj daleč kriterijem za vstop v Evropski valutni sistem. V Atenah računajo, da se bodo pridružili enotni valuti leta 2000 ali 2001.

Uspešne slovenske obveznice

LONDON - Vodilna evropska finančna revija International Finance Review je v zadnji številki razglasila evroobveznice, ki jih je lani izdala Slovenija, kot najuspešnejše v letu 1996, v primerjavi z drugimi mednarodnimi obveznicami, ki so jih lani izdale vzhodnoevropske države. Po oceni avtorja članka Keitha Mullina je bila ponudba slovenskih evroobveznic v vrednosti 325 milijonov dolarjev tako uspešna, da se z njo niso mogle meriti druge države regije. Uspeh je pomembnem tudi zato, ker Slovenija se ni članica OECD.

NLB najboljša slovenska banka

LONDON - Revija Business Central European, ki jo izdaja založniška hiša The Economist iz Londona, je objavila rezultate o najboljših podjetjih in bankah v Srednji in Vzhodni Evropi. Po anketi je v Sloveniji (uvrstili so jo med »Višegrajske države«, ostale države nekdanje Jugoslavije pa so v »Balkanski« skupini) najboljša banka Nova Ljubljanska banka, sledijo ji SKB banka, Gorenjska banka, Nova Kreditna banka Maribor, peto mesto si delita Abanka in Probanka. Najboljše tri tuje banke v Sloveniji pa so Bank Austria, Creditanstalt in Volksbank, so sporočili iz NLB.

Priročni osebni računalniki za Windows CE

TOKIO - Japonski družbi NEC in Casio Computer sta sporočili, da sta na ameriskem trgu začeli prodajati priročne osebne računalnike, ki delujejo na podlagi operacijskega sistema Windows CE podjetja Microsoft. Računalnika MobilePro družbe NEC in Cassioppeia družbe Casio tehtata približno 400 gramov, široka sta 17,5 centimetra, debela pa samo devet centimetrov. Oba računalnika si lahko zapomnita približno 2 megabita informacij, njuna cena pa znaša približno 500 dolarjev.

SLOVENIJA / VSE BOLJ ŽIVAHNA SEJEMSKA DEJAVNOST

Prava poplava sejmov

LJUBLJANA - V zadnjem času je sejemska dejavnost v Sloveniji zelo bogata, poleg ze ustaljenih, sejemске prireditve prirejajo tudi drugod. Tudi v slovenskem prostoru prihaja do ostre konkurence na tem področju. Ta je dvojnega značaja. Na eni strani nekateri osrednjemu sejmu v prestolnici hočejo odvzeti nekaj primat, češ da so tudi drugi kraji na Slovenskem sejmsko pomembni. Na drugi strani pa tudi v sami Ljubljani prihaja do konkurenčnih naskokov na sedanjo ustaljeno upravo Ljubljanskega sejma. Prihaja pa, in to v raznih krajih Slovenije, tudi do dvojnikov nekaterih ustaljenih sejmov. Podobno se dogaja tudi v Italiji, tudi v Furlaniji - Julijski krajini, kjer je dvojnikov kar precej.

Med slovenskimi sejmi je Ljubljanski najbolj uspešen in cenjen tudi v tujini, pa čeprav je treba posteno povedati, da gre največji uspeh obiskovalcev (po 150.000 na leto) Obrtnemu sejmu, ki se ze veliko let prireja v Celju. V tem primeru gre za zares ljudski sejem.

Ljubljanski sejem sodi med najstarejše in tudi najbolj uspešne. Ne da bi se spuscali v sejmе iz prejšnjih časov, kakršne poznamo v vsakem večjem naselju, so v Ljubljani že leta 1925 bili sejmsko zelo na konju, saj jih najdemo med ustanovitelji mednarodne sejemске zveze UFI. V to mednarodno zvezo sejmov sodijo danes nekateri specializirani ljubljanski sejmi. Prav tako so med pobudniki in najbolj resni in dejavnimi člani svetovne federacije vin OIV. Njihov vinski sejem je eden sedmih ocenjevalnih sejmov vin v Evropi. Pred poldrugim letom so bili med pobudniki koordinacije med sejmi Srednje Evrope.

Lani so imeli veliko specializiranih sejmov. Na njih so, poleg domačinov, razstavljali tudi tujci. Zanimali so se za slovenske kliente in tudi za tiste iz držav nekdanje jugoslovanske federacije, ki so se lani priceli vracati na ljubljansko sejmisko.

Tudi za letosnje leto so si začrtali vrsto sejmov. Priceli

bodo z modnim sejmom 19. februarja. Sejem bo trajal stiri dni. Ta sejem bo v Ljubljani že 44-ic. Sledila bosta sejma Alpe Adria: prvi, z naslovom »Dom«, bo od 4. do 9. marca, drugi, z naslovom »Turizem, sport in umetnost«, pa bo od 18. do 22. marca. V istih dneh bodo se trije sejmi: »Fotostik«, »Ars Antiquar Fair« in »Ribolov in lov«. Na začetku aprila, od 2. do 6., bo na vrsti sejem »Kulinarika«, t.j. sejem prehrane, opreme za gostinstvo in trgovine.

Letos se v dneh od 19. do 27. aprila vrača Avtomobilski salon. Pred leti je privabljal zelo veliko ljudi, prirejali so ga vsako leto, potem so se odcili, da bo tak sejem vsaki dve leti. Informatika bo na vrsti od 7. do 10. maja. V dneh od 20. do 23. maja bo bienalni sejem »Tehnika za okolje«, t.j. sejem sredstev in naprav za varstvo in saniranje okolja. V istih dneh bo na sejmisku se en sejem in sicer tisti o napravah za varovanje objektov, premoženja in oseb.

»Vino Ljubljana« je naslov

ze ustaljenemu sejmu, ki je povezan z mednarodnim natečajem vin. Kvalitetna in številna mednarodna komisija poskuševalcev ocenjuje več kot tisoč vin. Na dosedanjih sejmih, bilo jih je ze 43, so številna priznanja dobili tudi vinogradniki iz goriskih Brd na italijanski strani meje, v zadnjem času se uveljavljajo tudi posamični vinogradniki na slovenski strani meje, od Kopršcine do Krasa, od Vipavske doline do Brd.

Po poletnem premoru bodo na vrsti, od 24. do 27. septembra, se sejem učil, ter, v istih dneh, sejem »Narava in zdravje«, od 6. do 10. oktobra sejem »Sodobna elektronika«, od 11. do 16. novembra »Pohistveni sejem«, od 25. do 30. novembra »Sport in rekreacija«, in končno, v decembru »Veseli december«.

Brez dvoma bodo tudi letosnji sejmi privabljajo razstavljalce, med katerimi je kar veliko Italijanov, se največ iz Frulanije - Julijske krajine.

Marko Waltritsch

ZADRUŽNA KRASKA BANKA Zadruga z.o.z. TRST	8. JANUAR 1997	v LIRAH	
	valuta	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1518,00	1563,00	
nemška marka	971,00	991,00	
funt sterling	2583,00	2638,00	
švicarski frank	1119,00	1149,00	
belgijski frank	46,63	48,63	
francoski frank	285,00	295,00	
danska krona	252,00	262,00	
norveška krona	232,00	242,00	
švedska krona	215,00	225,00	
kanadski dolar	1113,00	1153,00	
portugalski eskudo	9,28	10,18	
nizozemski gulden	859,00	884,00	
avstrijski šiling	137,10	141,60	
španska pezeta	11,16	12,26	
grška drahma	5,94	6,74	
irski sterling	2526,00	2606,00	
japonski jen	12,81	13,71	
avstralski dolar	1160,00	1230,00	
madžarski florint	8,75	11,50	
hrvaška kuna	230,00	280,00	
slovenski tolar	10,70	11,20	

KMEČKA BANKA - GORICA			
8. JANUAR 1997	v LIRAH		
valuta	nakupni	prodajni	
ameriški dolar	1522,00	1552,00	
nemška marka	974,00	992,00	
francoski frank	286,00	296,00	
nizozemski gulden	860,00	885,00	
belgijski frank	46,82	48,62	
funt sterling	2561,00	2641,00	
irski sterling	2522,00	2617,00	
danska krona	253,00	263,00	
grška drahma	6,06	6,66	
kanadski dolar	1114,00	1149,00	
švicarski frank	1120,00	1145,00	
avstrijski šiling	137,22	141,72	
slovenski tolar	10,80	11,25	

MILANSKI DEVIZNI TRG		
8. JANUAR 1997	v LIRAH	
valuta	povprečni	
ameriški dolar	1540,250	
EKU	1901,280	
nemška marka	979,430	
francoski frank	289,870	
funt sterling	2599,170	
nizozemski gulden	872,560	
belgijski frank	47,531	
španska pezeta	11,647	
danska krona	256,820	
irski funt	2558,660	
grška drahma	6,246	
portugalski eskudo	9,786	
kanadski dolar	1137,050	
japonski jen	13,309	
švicarski frank	1133,790	
avstrijski šiling	139,200	
norveška krona	237,200	
švedska krona	220,710	
finska marka	327,430	

MILANSKI BORZNI TRG					
8. JANUAR 1997	INDEKS MIB-30: +1,51 %				
delnica	cena	var. %	delnica	cena	var. %
Alleanza Ass.	10.058	-0,15	Mediolanum	14.246	+0,71
Bca di Roma	1.178	-1,00	Montedison	1.109	+2,78
Bca Fideuram	3.245	-0,36	Olivetti	606	+5,62
Benetton	18.722	+0,61	Parmalat	2.409	+2,51
Comit	2.678	-0,63	Pirelli Spa	2.904	+3,16
Credit	1.651	+0,73	Ras	13.562	-0,60
Edison	9.690	+2,74	Rolo	14.555	+0,34
Fiat	4.236	-1,35	Saipem	7.124	+1,90
Gemina	758	+2,26	San Paolo To	9.145	-0,58
Generali	27.778	-0,49	Sirti	10.093	+2,68
Imi	13.026	-0,29	Stet	6.720	+2,22
Ina	1.869	-1,94	TIIM	3.960	+1,43
Italgas	6.621	+2,00	Telecom Ita	4.064	+0,94
La Fondiaria	5.223	-0,68			
Mediaset	7.006	+0,57			
Mediobanca	8.036	+0,62			

NOVICE

Tombo spet boli zapestje

Bologna - Zaradi ponovnih bolečin v zapestju je Alberto Tomba včeraj prekinil trening na smučiscih v Comu alle Scale in se vrnil na zdravniški pregled v Bologno. Njegov nastop na nedeljskem slalomu v Chamonixu je pod vprašajem.

Juventus na vrhu

WIESBADEN - Ekipa Juventusa je lansko leto končala na prvem mestu posebne lestvice, ki jo sestavlja Mednarodna zveza za zgodovino in nogometne statistike IFFHS. Gre za posebno točkovanje, ki upošteva vse tekme v državnem in mednarodnem merilu v sončnem letu. Lestvico sestavljajo od leta 1991, Juventus pa je prvo mesto osvojil z najvišjo prednostjo doslej. Med prvimi stotimi ekipami je devet italijanskih enajsteric, sedem spanških, po šest nemških in francoskih, pet ruskih in štiri škotske. 76 ekip je evropskih, 23 južnoameriških in ena afriška. **Vrstni red:** 1. Juventus (Ita) 335 točk; 2. America Cali (Kol) 261, 5; 3. Barcelona (Spa) 256; 4. Atletico Madrid (Spa) 252; 5. River Plate (Arg) 249, 5; 6. Ajax (Niz) 249.

Alphand najhitrejši

CHAMONIX - Na treningu pred sobotnim smukom za svetovni smučarski pokal v Chamonixu je bil najhitrejši Francoz Luc Alphand. Sedanji lider pokala v tej disciplini je dosegel čas 1:49, 42, za njim pa so se uvrstili Svcicar Urs Lehmann (1:50, 72) in rojak Adrien Duvillard (1:50, 88).

Dakar '97: premoč Francozov

GAO (MALI) - Na avtomoto dirki Dakar 1997 se nadaljuje premoč Francozov. Peto etapo sta dobila Fontenay na mitsubishiju med avtomobili in Magaldi na ktm med motorji. Na skupni lestvici vodita Saby in Serieys (mitsubishi) med avtomobilisti in Peterhansel (yaaha) med motorji.

De Martinovi veleslalom FIS

NEVEJSKO SEDLO - Italijanska smučarka Tiziana De Martin je dobila mednarodni veleslalom FIS na Nevejskem sedlu. Za 19 stotink sekunde je bila po dveh tihih hitrejša od rojakinje Lare Magoni, ki je vodila po prvem teku, in 24 stotink od Slovenke Alenke Dovzan. Sodelovalo je 110 smucark iz 8 držav. Danes bo se en veleslalom.

Uspeh Giorgioneja

AREZZO - V zaostali tekmi 16. kola nogometne C2 lige je Giorgione v gosteh s 3:2 premagal Arezzo.

Anderssonu kolo kazni

MILANO - Nogometni sodnik je v zvezi z nedeljskimi prvenstvenimi tekmami za dve koli diskvalificiral Juventusovega Francoza Zidaneja in Parminega napadalca Mellija. S prepovedjo igranja za eno kolo so bili kaznovani Andersson (Bologna), Chiesa (Parma), Torricelli (Juventus), Traversa (Perugia), Carboni in Delvecchio (Roma), D'Ignazio (Vicenza), Giunta (Verona), Grandoni (Lazio), Milanese (Napoli) in Orlando (Udinese). Kar se tiče Anderssonove diskvalifikacije, ki je vzbudila precej polemik, je v utemeljitvi rečeno, da se je nogometas Bologne obrnil proti sodniku in izrekel zaljiv stavek na njegov račun, medtem ko se je v teku približeval klopi svojega mostva.

KOŠARKA / EVROPSKA LIGA

Ljubljancani na koncu popustili

Po vodstvu z 61:55 je Doblado s trojkami zagotovil zmago Caji San Fernando

Caja San Fernando - Smelt Olimpija 81:76 (34:37)

SMELT OLIMPIJA: McDonald 6, Milic 16, Tusek 13, Henrie 19, Stepanja 1, Hauptman 6, Kraljević 13, Jurković.

SEVILLA - V prvi tekmi druge faze evropske košarkarske lige je ljubljanska Smelt Olimpija kljub solidni igri doživela poraz v Spaniji in izgubila lepo priložnost, da bi morda odločilno utrdila svoj položaj tik pod vrhom G skupine. Usodna za Ljubljancane je bila slaba igra v obrambi v drugem polcasu, temu pa je treba dodati še nekaj nepremišljenih potez Marka Milica v napadu.

Prvi polčas je bil zelo izenačen. Obetavni Stepanja si je takoj nabral tri osebne napake, dobro pa je v raketi namesto njega igral Tusek, ki pa v drugem polcasu ni prišel do izraza. Mostvi sta se izmenjavali v vodstvu, a največ s šestimi točkami prednosti. V začetku drugega dela so gostitelji pobegnili Ljubljancanom (49:43), ki pa so s trojkami Henrieja in Milica dosegli največjo prednost 61:55. Takrat so imeli niti igre trdno v svojih rokah, toda so popustili in Spanci so se s trojkami Doblada spet pobrali. Pri izidu 78:76 so imeli Spanci v rokah predzadnji napad, Andersson (23) pa je dosegel neverjetno trojko in skupaj z Romerom (21) imel največ zaslug za zmago Spancev.

Ostale tekme bodo na sporedu danes. Milanski Stefanel, ki bo v gosteh igral pri belgijskem Charleroiu, je v Bruselj odpotoval brez kapetana Nanda

Trener Zmago Sagadin

Gentileja, ki se se ni znebil mrzlice, zaradi katere ni nastopil niti na nedeljski prvenstveni tekmi proti Scavoliniju. Kljub tej odsotnosti in kljub povprečni formi so Milancani nesporni favoriti, saj Belgijci niso doslej v evroligi dose-

gli niti ene zmage. Bolonjski Teamsystem se bo v Grčiji pomeril s Panoniosom, ki v F skupini zaseda zadnje mesto s tremi zmagami. Največ pričakovanja vlada za nastop Americana Erica Murdocka, ki je prevzel mesto odslovljenega rojaka Crottyja. Najtežje delo čaka Kinder, ki bo igral v Barceloni. Potem ko je v njegove vrste prestopil srbski as Sasa Djordjević, nastopa spanjski klub v evropski ligi z obnovljenimi ambicijami. To velja tzuži za mnoge druge ekipe, ki so med prvenstvenim odmorom zamenjali precej igralcev. Zrtev čistk je bil tudi slovenski reprezentant Teoman Alibegović, ki ga je istanbulski Ulker zamenjal z Americanom Seanom Hinginsom.

ODBOJKA

Evroliga: Salonit zamudil priložnost

Proti Grkom 2:3 po 2:1

NOVA GORICA - Igralci Salonita iz Anhova so v prvi tekmi četrtfinalne faze evropske odbojarske lige zamudili lepo priložnost, da bi pred svojimi gledalci premagali dvanajstkratnega grškega prvaka Panathinaikosa. Izgubili so namreč s 3:2 (17:15), potem ko so v setih vodili z 1:0 in 2:1, imeli pa tudi možnost, da povedejo z 2:0. Telovadnica OS Erjavac je bila pravi pekel, v njej pa so Sukanerji odbojkarji dolgo časa igrali odlično, vendar pa v ključnih trenutkih premalo odločno, da bi ugnali sicer ne premagljive Grke.

Ostali izidi: Ankara - Daytona Modena 0:3 (2:15, 13:15, 9:15)

ROKOMET

Principe v prvenstvu še brez poraza

V Trstu tokrat padel Prato

Principe - Prato 23:22 (10:10)

PRINCIPE: Mestriner. Barberini, Massotti 5, Guerazzi 3, Schmidt 6, Lo Duca 3, Tarafino 6, Pastorelli, Kavecic, Milosavljević.

Tržacani so kolo pred koncem prvega dela rokometne lige še nepremagani. V prvem polcasu so po začetnem vodstvu 4:0 z igrali slabo in Prato je imel v nadaljevanju tudi dva gola prednosti (6:8). Drugi polčas je bil v znamenju boljše igre Principa (17:14, 23:19), Prato (Kobilica devet golov) pa ni nikoli popustil.

Vrstni red: Principe 24, Ortigia 20, Bologna 17, Prato 16, Teramo 15, Modena 14, Bressanone 13, Merano 10, Rubiera 9, Morsano 7, Rosolini, Mazara del Vallo in Conversano 6, Benevento 1.

NOGOMET / SINOČI V ZAOSTALI TEKMI PROMOCIJSKE LIGE

Zarjani osvojili dragoceno točko

Bazovci so povedli v začetku drugega polčasa, gostitelji pa so izenačili v 92. minuti

tem delu se posebno nevarni, pri gostiteljih pa je v napadu predvsem blestel bivši Gajin igralec Cermeli, ki je večkrat vnasal zmedo v Zarjino obrambo in nato le za las zgrešil zadetek.

Ze v uvodnih minutah drugega polčasa je Zarja povedla. Marko Fajt, ki je bil gotovo eden boljših na igrišču, je izvedel prosti strel, Padoan pa je bil pred vrati najhitrejši in zogo z glavo potisnil v mrežo. Gostitelji so seveda močno reagirali in izvedli vrsto nevarnih napadov predvsem s Cermelijem in Boscom, toda Zarjina obramba je bila vedno na mestu in je se kar organizirano odbijala napade domače ekipe. V zadnjih 15 minutah so gostitelji kajpak navalili na Zarjina vrata. Bazovska obramba se je nekajkrat tudi srečno resila, nič pa ni mogla v 92. minuti, ko je Bosco z močnim strelom v kazenskem prostoru presenetil Cocevarija. Ze v naslednji akciji bi lahko domaćini celo dosegli drugi gol, Zarjin vratar pa je dobro posredoval.

»Mislim, da je točka pravilno placilo za obe ekipi. Skoda je, da smo prejeli gol po izteku srečanja, toda je treba priznati, da je imel San Luigi v drugem polcasu stalno pobudo v svojih rokah. S točko na tej tekmi sem seveda zadovoljen, saj smo med prazniki bolj malo trenirali in imamo tudi nekaj poškodovanih igralcev,« je po tekmi dejal Zarjin predsednik Mirjan Zagar. (bl)

VRSTNI RED: Lucinico 30, Capriva 27, Mossa 25, Ponziana in Zarja 24, San Luigi 22, Maranese 21, Trivignano 20, Cussignacco 17, Manzano 16, Sovodnje 14, Aiello in Flumignano 13, Primorje 12, San Canzian in Staranza 10.

KOŠARKA / SINOČI V PROMOCIJSKI LIGI

Dom Agorest ugnal Kontovel v 40. minuti

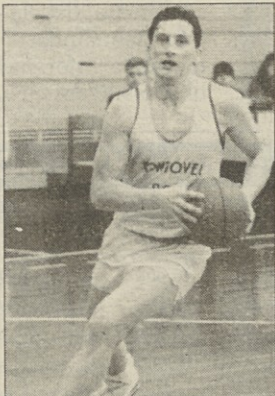
Dom Agorest - Kontovel 98:93 (44:44)

DOM: Košuta 13 (7:8, 3:4, 0:1), Corsi 22 (8:8, 1:1, 4:8), Kocjancic, Franco 23 (15:18, 4:6), Cej 1 (1:4, 0:2, 0:1), Di Cecco 19 (2:2, 7:11), Podberšig 6 (2:2, 2:4), Ambrosi 1 (1:2, 0:1), Jarc 16 (10:12, 3:6).

KONTOVEL: Starc 3, Spadoni 4 (1:2), Turk 17 (3:8), I. Emili 6 (2:2), Gulic 13 (3:4), Zupin 3 (1:2), Civardi 36 (10:10), Cerne 8, M. Emili, Godnic 3 (1:2). TRI TOČKE: Starc 1, Spadoni 1.

SODNIKA: Lento (Videm), Gargiul (Campofornido).

Po izredno izenačeni tekmi so domovci v zaostali tekmi promocijske lige prav v zadnji minuti strli odpor Kontovela. V začetku so gostje z zelo hitro igro presenetili domovce in si v 10. minuti pridobili deset točk prednosti (24:14), nakar je Dom s prehodom na consko obrambo 3-2 uspel zajeziti dotlej uspešen Kontovelov napad. Ze v tem delu srečanja se je vsekakor razigral Igor Civardi, ki je bil za domovce vse do konca neresljiva uganka.

Igor Civardi 36 točk!

Tudi drugi polčas je bil v znamenju zelo izenačene igre, vendar je bilo pri tem bistveno, da so si ključni Kontovelovi igralci nabrali po štiri osebne napake. Po drugi strani je res, da Dom tega ni znal izkoristiti, kot tudi ni znal izkoristiti svoje višinske prednosti, saj je Kontovel z zelo pozrtvovalno igro ujel veliko število zog, ki so se odbile od obroca. Prav v zadnji minuti je torej o zmagovalcu odločala večja natančnost pri prostih metih.

IZJAVI TRENERJEV

Livio Semolić (Dom Agorest): Zmago bi si zaslužili obe ekipi. Svoje igralce moram pohvaliti za veliko natančnost pri prostih metih (kar 46:56, op. ur!), gostje pa so bili prav gotovo bolj borbeni.

Igor Meden (Kontovel): »Večji del tekme smo bili v vodstvu in nobena krivica se ne bi zgodila, če bi zmagali mi. Domovci si zaslužijo pohvalo zaradi izredne natančnosti pri prostih metih, po mojem mnenju pa sta sodnika vendarle ubrala preoster kriterij sojenja.«

KOŠARKA / MLADINCI

Jadran strl odpor Servolane z dobro igro v drugem delu

Servolana - Jadran 70:80 (32:30)

JADRAN: Brazzani, Pozar 16, Gustin, Velinsky 17, Slavec 19, Umek 13, Franco 9, Starc 6, Fonda, trener Cehovin

3T: Pozar 2, Franco 2, Slavec 1

Jadranovi mladinci so sklenili prvi del prvenstva z novo zmagijo, tokrat proti solidni Servolani Latte Carso. Začetek tekme vsekakor za naše ni bil obetaven. Domaćini so takoj presli v rahlo vodstvo, predvsem po zaslugi prodorov na kos, ki jih naši niso znali zaustaviti. Pri tem je bilo opazno, da med počitnicami nekateri naši igralci niso trenirali. Kljub temu pa jadranovci

niso dopustili, da bi jim nasprotniki usli, tako da so sklenili polčas le z dvema točkama zaostanka.

V drugem delu so naši zaigrali bolje v napadu, odločitev o zmagovalcu pa je padla le pet minut pred iztekom tekme, ko so naši strnili obrambne vrste in dosegli prednost 8 točk, ki jih domaćini niso več uspeli nadoknaditi. Za igro v prvem polcasu je treba pohvaliti Pozarja, v drugem delu pa sta se razigrala Velinsky in Slavec. Naj omenimo, da bodo jadranovci v naslednjem kolu igrali proti prvouvrščenemu Genertelu, proti kateremu so utrpeli edini poraz doslej. (B.S.)

San Luigi - Zarja 1:1 (0:0)

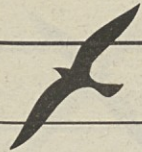
STRELCA: Padoan v 49. min., Bosco v 92. min.

ZARJA: Cocevari, Donaggio, Prisco, Dussoni, Fajt (od 80. min. Lorenzi), Leonardi, Pettarosso (od 88. min. Buoso), Kalc, Padoan, Sclauinich, Deste (od 55. min. Ravalico).

RUMENA KARTONA: Leonardi in Kalc.

Bazovska Zarja je sinoci v zaostali tekmi promocijskega prvenstva proti San Luigi vknjizila novo točko in tako na četrtem mestu dohitela Ponziano. Zarjani pa bi lahko osvojili vse tri točke, saj so gostitelji stanje izenačili le v 92. minuti. Resnici na ljubo si je San Luigi neodločen izid tudi zaslužil, saj je imel v drugem polcasu premoč, proti koncu tekme pa je stalno oblegal Zarjina vrata.

Srečanje se je odvijalo ob hudem mrazu, se kar številni navijači (večina jih je bilo Zarjinih) pa se, resnici na ljubo, niso dolgočasili, saj je bila tekma zanimiva, dopadljiva in obcasno na povsem zadovoljni ravni. Obe ekipi sta izvedli številne nevarne napade. Padoan (na sliki), Pettarosso in Fajt so bili v

SMUČANJE / V ORGANIZACIJI SLOVENSKEGA PLANINSKEGA DRUŠTVA TRST

Na Trbižu mednarodna ženska slaloma FIS

Trofejo »Treh narodov« SPDT organiziralo že drugič - Tekmi bosta jutri in v soboto - Zagotovljena zelo dobra udeležba

V vrstah SPDT je te dni vse živo. V polnem teku so priprave za izvedbo jutrišnjega in sobotnega mednarodnega FIS tekmovanja v ženskem slalomu za trofejo »Treh narodov« na Trbižu. Gre za drugo izvedbo, za katero si je vse organizacijske napore prevzelo SPDT v sodelovanju in s tehnično podporo družbe Promotur. Lanski prodorni uspeh, ki je močno pripomogel k ugledu društva v mednarodnih smučarskih krogih, je spodbudil SPDT-jevce, da so krepko prišli za delo.

Za lansko trofejo »Treh narodov« se je potegovalo 17 držav. V prvem slalomu je lani zmagala Novozelandska avstrijskega porekla Claudia Riegler, v drugem pa Američanka Carrie Sheinberg, medtem ko sta bili Italijanki Lara Magoni druga in Roberta Serra tretja. Prvo trofejo »Treh narodov« je osvojila reprezentanca Italije.

Za jutrišnji in sobotni FIS slalom so se doslej

prijavile reprezentance Slovenije, Italije, Avstrije, Francije, Nizozemske, Avstralije, Japonske, Velike Britanije, Ukrajine, Bosne in Hercegovine ter Andorre. Prireditelji pa se danes pričakujejo prijave Svicark, Nemk in reprezentanc Češke, Slovaške in skandinavskih držav.

Svojo prisotnost na progi Priesnig na Trbižu pa so že zagotovile Slovenke Katja Koren, Alenka Dovžan in Nives Sitar, ki so nedavno nastopile na mariborskem tekmovanju za Zlato lisico, med italijanskimi slalomistkami, pa bomo lahko sledili že uveljavljenim smučarkam Sabini Panzanini, Lari Magoni, Moreni Galizio, Astrid Plank, Elisabetta Biavaschi in drugim.

Na Trbižu je torej vse nared. Organizatorji so poskrbeli, da bo vse potekalo v najlepšem redu, pokali in nagrade čakajo na zmagovalke, proga je odlično pripravljena, upati je le, da bo vreme zdržalo. L.A.

Lara Magoni (13) in Elisabetta Biavaschi (15) na cilju lanske tekme na Trbižu (foto L. Abram)

SMUČANJE / PRED SEZONO

Deželna smučarska zveza uvedla nekaj novosti pri mlajših kategorijah

V Sappadi trije naši smučarji

Nasi smučarji se letos se niso udeležili uradnih tekmovanj deželne smučarske zveze, vendar pa so tekmovalno vzdušje že okusili na prvem od treh obveznih treningov superveslalomu, ki je bil v torek v Sappadi. Deželna smučarska zveza je letos uvedla nekaj novosti, ki zadevajo mladinske kategorije.

Tako je v kategorijah baby in cicibani poleg slaloma in veslalomu uvedeno tudi tekmovanje v gimkani, ki predvideva prikaz raznih smučarskih likov. Pri dečkih in naraščajnikih pa predstavljajo glavno novost trije obvezni treningi superveslalomu, pri čemer se morajo tekmovalci udeležiti vsaj dveh. Na teh treningih trenerji in vaditelji preverjajo znanje mladih tekmovalcev. Supervesla-

lom je namreč dokaj hitra disciplina in da bi preprečili poškodbe, bodo nastope na tekmah dovolili samo tistim tekmovalcem, ki bodo pokazali ustrezno znanje na obveznih treningih. Ker so ti treningi med tednom, tekmovalci pa so mladi (od letnikov 1982 do 1984), je treba sodelovanje seveda uskladiti s solskimi obveznostmi.

Na prvem treningu so nastopili trije nasi smučarji, in sicer Martina in Borut Bogatez iz kriske Mladine in član Devina Matej Krizmančič. Vsi trije so se dobro odrezali in pokazali dobro tehnično pripravljenost. Ostali nasi smučarji se bodo morali zdaj obvezno udeležiti preostalih dveh treningov, sicer na uradnih deželnih tekmah ne bodo mogli nastopiti.

RIBOLOV

Nagrajeni tudi Sirenini ribiči

Priznanja v okviru pokrajine

Pred nedavnim je bilo na sporedu nagrajevanje najboljših ribolovcev naše pokrajine. Nagrajeni so bili svetovni prvak Cocciolo in drugouvrščena na evropskem prvenstvu Brunelli in ostali, ki so se izkazali na državnem in pokrajinskem nivoju. Med temi so bili tudi člani Sirene Janko Breclj, ki je osvojil 2. mesto v pokrajini in 7. na državnem prvenstvu, Adriana Ciuch za 3. mesto v pokrajini in društvo Sirena, ki je doseglo 3. mesto v trkarjenju s colna med društvi za ribolov na morju. Za sladke vode pa je bila nagrajena Ksenja Breclj, ki je osvojila prvo mesto med mladinkami. Priznanje pa sta dobila tudi dva naša sodnika, in sicer Giovanni Legovini za sladke vode in Vojko Breclj za morje.

Ob končani sezoni povejmo se to, da so nasi predstavniki nastopili na 32 tekmah po vsej deželi in na državnem nivoju. Novo leto začena ribiška sekcija TPK Sirene s precejšnjim optimizmom in in upanjem, da se bodo vrste sportnih ribicev okrepile z novimi mladimi močmi. Ob tej priliki bo društvo organiziralo tudi dva tečaja za mlade in odrasle, saj je ta sport primeren za vsakogar.

Obvestila

ZSSDI obvesca, da bo danes, 9. t.m., ob 20.30 v domu A. Sirk v Krizu seja smučarske komisije.

ZSSDI obvesca, da bo urad v Gorici odprt jutri, 10. t.m., od 11. do 13. ure.

SO SPDT prireja v februarju nedeljske smučarske izlete s tečaji. Informacije in prijave na ZSSDI - tel. 635627.

SK BRDINA organizira v nedeljo, 19. januarja avtobusni izlet v Trbiž. Informacije na tel. st. 213905 - 212859. Vpisovanje na sedežu danes, 8. januarja, in v ponedeljek, 13. januarja, od 19. do 21.30.

TPK SIRENA SPORTNI RIBOLOV organizira 2 tedna sportnega ribolova, in sicer za otroke vsako soboto od 15. do 17.30, za odrasle pa vsak četrtek od 19. do 21. ure. Zacetek tečajev bo 18. januarja. Informacije dobite ob četrtkih na tel. st. 422696 od 19. do 20.30 ali 414006 vsak dan od 18. do 20. ure.

PLANINSKI SVET...PLANINSKI SVET...PLANINSKI SVET...PLANINSKI SVET...

Novo leto na Medvedjaku

Niso se ustrašili ne snega, ne ledu in niti megle in na novega leta dan so kar s plesišč in toplih lokalov, po veseli silvestrovske noči in pričakovanju novega leta, prihiteli na Medvedjak, na svez, čeprav precej mrzel in vlažen zrak. Na Poklonu pod Repentabrom se je prejšnjo sredo, 1. januarja, zbralo kar lepo število tržaskih planincev. Skupina tridesetih se je napotila po zasneženi stezi na Medvedjak, na tokrat že sedmi novoletni pohod, ki ga vsako le-

vračali z Medvedjaka na Poklon. Uspel je tudi sedmi novoletni pohod SPDT-jevcev, ki je dejansko postal že tradicija.

Zimovanje v Auronzu

V splošno zadovoljstvo okrog 55 udeležencev in prirediteljev, se je 1. januarja zaključilo zimovanje v Auronzu, ki ga je organiziral Smučarski odsek SPDT. Prireditelji so poskrbeli za prijetno počutje gostov, med katerimi je bilo veliko mladine pri vodenju smučarskih tečajev za mlade, čeprav so se morali prizadevni društveni voditelji omejiti na proge gore Agudo,

diteljev in zlasti društvenih voditeljev.

Uspelega zimovanja je bilo konec pred dvema tednoma, a mnogi, ki so se ga udeležili že razmislijo na zimovanje SPDT 1997.

Smučarski tečaji SPDT

Predstavniki Smučarskega odseka SPDT v tem času delajo s polno paro. Komaj so zaključili zimovanje, so se že spravili na organizacijo smučarskih tečajev za začetnike in za tiste, ki že nekoliko obvladajo smučarske veščine. Tečaji so namenjeni samo članom SPDT, zato je pri vpisu obvezna članska izkaznica SPDT s poravnano članarino.

Tečaji bodo 16. in 23. februarja v Ravasclettu, 2. marca na Trbižu, kjer bodo tudi jubilejne 30. društvene Zimske sportne igre, in 9. marca spet v Ravasclettu.

Vpisovanje že poteka na sedežu ZSSDI v ul. sv. Franciska 20/II (tel. 635627), kjer interesi dobijo vse potrebne informacije. Tečajniki morajo vplačati tudi članarino FISi zaradi zavarovalnine. Tečaji bodo potekali v skupinah največ osem tečajnikov. Predviden je tudi tečaj snowboarda, odvisen pa je od števila udeležencev.

Cene pa so naslednje: samo tečaj 80 tisoč, prevoz z avtobusom in tečaj 160 tisoč, samo prevoz 100 tisoč. Odhod avtobusov bo točno ob 6.30 izpred sedeža RAI v ul. F. Severo.

Pred začetkom tečajev pa Smučarski odsek SPDT prireja v nedeljo, 26. januarja tudi izlet na smučisca v Podklostru (Arnoldstein). Vpisovanje je v teku v uradih ZSSDI. Tudi v tem primeru je obvezna društvena članska izkaznica s plačano članarino. (L.A.)

Zimovanje v Cerknem v pravih "zimskih" razmerah

Smučarski odsek SPDG je od 31. decembra do 5. januarja priredil zimovanje v Cerknem.

Udeležba je bila približno enaka lanski, le vreme je tokrat precej nagajalo. Medtem ko so se na zimovanju 95/96 na smučiscu na Crnem vrhu dva dni tudi "kopali" v soncu, je bilo tokrat nebo vse dni prekrito s sivimi oblaki; ko ni snežilo je naletaval pomrznjen dez.

Ta nadloga je povzročila tudi druge težave na smučiscih, kjer so ostali brez elektrike. Nekaterim mlajšim udeležencem jo je zagodla tudi gripa.

Kljub vsemu so tečaj smučanja izpeljali, čeprav v nekoliko (časovno) okrnjeni obliki. Splošna ocena pobude je pozitivna in jo bodo skušali ponoviti tudi v prihodnji sezoni.

Prvi smučarski izlet bo 19. januarja v Ravascletto

Pred pričetkom tečajev smučanja (spust, tek, deskanje), začeli se bodo 2. februarja v Podklostru, prireja Smučarski odsek avtobusni izlet v Ravascletto, v nedeljo, 19. januarja. V avtobusu je se nekaj prostih mest, interesi naj pohitijo s prijavi.

Avtobus bo predvidoma odpeljal s parkirišča pred gospodarskim razstaviščem v ulici della Barca. Vpisovanje za izlet in za tečaje smučanja je na sedežu društva, ulica Malta 2, tel. 33029, tudi danes od 19. do 20. ure.

Dejavnost v letu 1996 in zanimiv filmski zapis iz leta 1975

Planinski večer, ki ga je SPDG priredilo 12. decembra v predavalnici knjižnice Damir Feigel, je bil v glavnem namenjen pregledu dejavnosti v minulemu letu. Ob gledanju barvnih diapozitivov - posneli so jih Marko Faganel, Vlado Klemše in Zdenko Vogric - so udeleženci planinskih izletov, družinskih izletov in pohodov, družabnosti in drugih

prireditvev, osvežili spomin na prijetne trenutke in doživetja. Program organizirane dejavnosti je bil v letu 1996 dokaj pester, od zahtevnih vzponov po zavarovanih plezalnih smereh (Tofana) do tradicionalnih planinskih izletov in avtobusnih izletov (Grmada in Polhov Gradec, Logarska dolina in Olseva), srecanj (Matatur) in družabnosti (praznik Kostanja).

Za majhno presenečenje je poskrbel Zdenko Vogric, ki je zavrtel filmske posnetke z društvenega izleta na Kucelj in Caven leta 1975. Kar hecno je bilo ugotovljati, kako hitro "dela" in "spreminja" čas, čeprav si vsak zase domislja, da je zmeraj enak.

Prijeten planinski večer so sklenili ob kozarcu kapljice, prigrizku in z vscili za uspešno novo leto.

Novoletna pobuda Kraških krtov

Zelo živahno je bilo prejšnjo nedeljo na Vrhju, kljub muhastemu vremenu. "Kraški krti" so namreč pripravili vsakoletno novoletno akcijo odpiranja novih jam. Letos so delali na treh različnih lokacijah, vendar pa je njihov trud obrodil bolj skromen uspeh. V vseh treh primerih gre za dokaj običajne in pogoste votline (kras je pač rešet!) ki menda ne skrivajo nič posebnega. Le poskusno kopanje na eni od treh lokacij utegne biti zanimivo z geografskega in zgodovinskega vidika. Po vsej verjetnosti so kopali na kraju, kjer je bila pred časom apnenca. Na to opozarjajo plasti strjene rdečkaste in temnosive glinice ter kamen, spremenjen v apno.

Kraški krti so imeli v decembru redni občni zbor, pred kratkim pa so po daljšem dogovarjanju sestavili tudi upravni odbor. Na predsedniškem mestu je bil potrjen Stanko Kosic.

to na ta dan prireja SPDT pod vodstvom Franca Armanija. Polurno gazenje po snegu se je izplačalo. Na vrhu Medvedjaka se je kot v pravljici mizica pogrnila z vsakovrstnimi dobrotami, pokali so zamaski in SPDT-jevci so si v veselju in priscnem razpolozenju nazdravili in voščili vse najboljše v novem letu, predvsem pa bogato in uspešno izletniško sezono ter plodno dejavnost društva (foto Zvonko Vidau).

Kljub neugodnemu vremenu so se novoletni pohodniki nekaj časa zadržali na tem mejnem vrhu nad Fernetici, a temperatura se je nizala in nevarnost poledice na cesti je prisilila udeležence, da so se kmalu

kajti v Auronzu ni bilo snega. Zapadel je zadnji dan pred povratkom, tako da so ga morali gostje kidati in čistiti svoja vozila.

Po vsakodnevni smuki v lepem a izredno hladnem vremenu - tečajev se je udeležilo okrog 20 mladih smučarjev - so se gostje zvečer zbirali v hotelu Diana v priscnem vzdušju ob raznih družabnih igrah, katerim so običajno sledili obiski na dolini, v bližnjem disku in podobno. Najbolj veselo pa je bilo silvestrovanje v pričakovanju novega leta. Udeležence zimovanja je obiskal, pozdravil in jim izrekel novoletna voščila predsednik SPDT, ki je tudi pohvalil prizadevno delo prire-

Horoskop

zapisal
B. R. K.

OVEN 21. 3. - 20. 4.:Prepravila vas bosta sočutje in osamljenost. Zacetili boste vzgib po pokopu svojega velikega cilja, samo da ne bi ostali sami. Ze jutri se boste odlocili drugače.

BIK 21. 4. - 20. 5.: Razposajeni boste kot ze dolgo ne. Odkrivali boste car lahкотnosti in radozivosti. Okolica bo vase obnasanje z veseljem podprla, kar bo vase zadovoljstvo se povecalo.

DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: Vasa vitalnost bo tolikšna, da se boste pocutili, kakor da bi lahko premikali gore. A jih vendarle raje pustite stati kjer so - ter se posvetite premikom notranjih zmc.

RAK 22. 6. - 22. 7.: Iz hvaležnosti boste svojemu resitelju dvignili ceno, ustvarjalni nemir pa boste prusmerili v nek povsem nov projekt. Bodite tokat realni, pa se zgodba ne bo ponovila.

LEV 23. 7. - 23. 8.: Mrav vam bo tokrat segel do kosti. Negodovanje vam ne bo prav nic pomagalo, zato se boste lotili drugacnega prijema. Razmigali boste zaspane ude in se segreli sami.

DEVICA 24. 8. - 22. 9.:Dneva se boste veselili kot otroček. Marsikdo vas bo zato gledal nekoliko postrani, vendar vas to ne bo motilo; predobro namrec veste, da se ga veselite zaradi noci.

TEHTNICA 23. 9. - 22. 10.: Priznali si boste, da ste čustvo, imenovano ljubezen, zamenjali za nekaj povsem drugega. Lotili se boste partnerja ter ga skušali vpreci v vajeti svoje ustvarjalnosti.

ŠKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: Nekaterim vasa izjemna radovednost ne bo pogodu. Poskušali vas bodo stregniti z moralističnimi nauki, vendar jim ne boste nasledli. Dokopali se boste do vrat resnice.

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Tarnali boste nad splošno draginjo, saj si nikakor ne boste mogli privoščiti vsega, kar vas privlaci. Sijajna priloznost za zmanjšanje želja in priznanje potreb.

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Presnila vas bo neka drzna misel, ki naj bi prinesla novo svežino v vase ljubezensko življenje. Pestilo vas bo več pomislekov, vendar bodo naposled zmagale želje.

VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Odlocili se boste za iskrenost in svoji novi simpatiji razkrili karte. Imeli boste srečo - vasa iskrenost ji bo namrec pomenila neizmerno več kot vase materialno carstvo.

RIBI 20. 2. - 20. 3.: Srečali boste starega znanca, ki ga že dolgo niste videli. Zdel se vam bo veliko bolj zanimiv, čeprav bo trdil, da je se vedno isti. Najbrz ste se naučili bolje opazovati.

GLEDALIŠČA

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Kulturni dom

SSG - Otroška matineja: V nedeljo 12. t.m., ob 11.00 - gostovanje KD Spanski borci -Ljubljana: Bogomir Veras »Miha, Minka in gledalska sminka«.

Gledališce Verdi - Dvorana Tripcovich
Operna in baletna sezona 1996/97

V torek, 21. t. m., ob 20. uri (red A) premiera Mozartove opere »Cudežna pisal« (Il flauto magico).

Predprodaja vstopnic pri blagajni dvorane Tripcovich - urnik: 9-12, 16-19.

Gledališce Rossetti
Gledalska sezona 1996/97

Danes, 9. t.m., ob 20.30 (red cetrtek) bo na sporedu L. Pirandello »Il giuoco delle parti« z Umberto Orsiniem, režija Gabriele Lavia.V abonmaju: odrezek st.14 (modri).

Danes, 9. t.m., ob 18.00 - Srečanje z nastopajočimi igralci. Vstop prost.

Od 14. do 19. t. m. »Testimoni« v režiji Angela Longonija. Nastopata Alessandro Gassman in Gianmarco Tognazzi. Predstava

v abonmaju: odrezek 7 rumen.

Gledališce Cristallo

Od 10. do 19. t. m. bo na sporedu delo J. Joyceja »Esuli« v izvedbi Centra Teatrale Bresciano, režija Nanni Garella, nastopajo Sabrina Capucci, Sara D'Angelo, Nanni Garella in Graziano Piazza.

Povem ti pravljico: V nedeljo, 12. t. m., ob 11.00: Predstavila se bo gledalska skupina Cartastorie iz Firenc.

TRŽIČ

Obcinsko gledališce

V cetrtek, 23. in v petek, 24. t. m., ob 20.30 bo na sporedu A. Camus »Caligola« v izvedbi Teatrithalia s.c.a.r.l., režija Elio De Capitani.

GORICA

Kulturni dom

Danes, 9. t. m.: »Il racconto del Vajont«. Nastopa Marco Paolini. (Nagrada UBU 1995).

GLASBA

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Glasbena matica

Abonmajska koncertna sezona 1996/97

Dne, 28. t.m., ob 20.30 v Kulturnem domu bo na sporedu koncert Godalnega kvarteta Klima iz Zagreba, solist Aleksander Rojc. Na sporedu Schubertove skladbe.

Trzasko koncertno drustvo

V ponedeljek, 13.t. m., ob 20.30 nastop ansambla Fiati della Scala, solist Pietro Borgonovo (oboa). Na sporedu Mozart, Strauss, Sciarrino, Pessina in Corghi.

Gledališca Rossetti

V petek, 31. t. m., ob 21.00 - KONCERT kantavtorja Paola Conte. Popust za abonente. Predprodaja vstopnic je v teku. V soboto, 15. marca, bo nastopil Lucio Dalla in 26. marca pa Francesco De Gregori.

GORICA

Kulturni center L.Bratuž

V sredo, 15. t. m., ob 20.30 - Koncert Tria Lorenz. Na programu Skerjanc, Brahms in Sostakovič.

Kulturni dom

Glasbena matica v sodelovanju s Kulturnim domom Gorica priredi v ponedeljek, 27. t.m., ob 20.30 - Koncert Godalnega kvarteta Klima iz Zagreba. Solist Aleksander Rojc.Na sporedu Schubertove skladbe.

TRŽIČ

Obcinsko gledališce

V petek, 17. t. m., ob 20.30 - Koncert Neues Münchner Klaviertrio s sopranistko Julie Kaufmann. Na programu Beethoven in Sostakovič.

RAZSTAVE

TRST

Miramar - Skulptura v parku: -v parku je na ogled razstava del slikarjev-kiparjev A. Cavaliere, C. Ciussi, B. Munari, M. Staccioli in N. Zavagno, ki jo organizirajo Trgovinska zbornica, trz. turistična ustanova, Studio Bassanese Združenje Eos pod pokroviteljstvom trzaskе občine, pokrajine in dežele FJK.

Galerija Lipanjepuntin(Ul. Diaz 4)

Od 9.t.m. do 15. februarja bodo razstavljali Tristano di Robilant, Tullio De Gennaro in Marzia Gandini.Urnik: od 11.00-13.00 ter od 16.30-20.00, ob ponedeljkih in praznikih zaprto.

Galerija Rettori Tribbio: Do 10. t. m. so na ogled dela slikarja in kiparja Livia Scattareggie po obicajnem urniku.

Obcinski Muzej Sartorio: do 12.t. m. je na ogled razstava o Tiepolu.

Kavarna San Marco: na ogled je fotografska razstava v crnobelem Piera Ninfe z naslovom »L'universo del tango«

Galerija Torbandena: na ogled je razstava slikarja Cveta Marsica z naslovom »Fertilidades«.

Komercialni center Il Giulia: Do 12. t. m. je na ogled skupinska razstava »Natale, festa dell'amore e dell'avvento«,v organizaciji Literarnega krožka F-jk.

Galerija Bassanese: Do 10. t. m. od torka do petka od 17.00 do 20.00 je na ogled razstava slikarja, kiparja in grafika Bruna Munarija.

Turistična ustanova (Ul. S. Nicolò 20): na ogled je razstava Annamarie Ducaton »Sensualità tropicali«.

GORICA

Kulturni dom

Do 15.t. m. je na ogled skupinska razstava goriskih fotografov članov Fotokluba »Skupina 75«. Urnik: ob delavnikih od 9. do 13. in od 16. do 18. ure ter v večernih urah ob prireditvah.

Katoliška knjigarna (Travnik 25): na ogled je razstava Klavdija Tutte.

KOROŠKA

CELOVEC

Galerija pri Joklnu

Na ogled je razstava akvarelov dr. Petra Gstettnerja.

Koroška deželna galerija: Do 2. februarja je na ogled razstava najnovejših del koroškega slikarja Petra Krawagna.

Bank Austria - (Lidmanskyygasse): Na ogled je razstava mozaikov Franza Kapleniga.

LIBUČE

Galerija Falke: na ogled razstava del Gustava Janusa in Gustava Gnamusa.

SKANDINAVSKA KRIŽANKA

	GLACIALNO JEZERO POD DURMITORJEM	NEKDANJA DRŽAVA NA DEKANU	SESTI ZIDOVSKI MESEČ	NEKDANJA IGRALKA (ITA)	SEVERNI JELEN	JAKOV STAREJSI BRAT	SLOVENSKA VOJSKA	SPORTNA PRIREDITEV	PLANOTA V SREDNJI BOSNI	MESTO NA J. KITAJSKE OB REKI YOU JIANG	AVTOR: MARKO DRESČEK	DEL OBRAZA	SLOV. SKLADATELJ (UROS)	CEVAST PROSTOR POD ZEMLJO	VELETOK V SIBIRIJI	GLAVNO MESTO PROVINCE ONTARIO	PRIVOTNI PREBIVALEC APENINSKEGA POLOTOKA	POGOSTO DOMAČE M. IME	JEZERO NA FINSKEM INARI	ORJASKI TROPSKI KUSCAR
AMERISKI DRUŽABNI PLES											UMIRITEV ŽIVALI									
RADIJSKA ZVEZA											SROBOTOVA STEBLA ZAPOREDNI CRKI									
ODTENEK, RAZLIČICA							MANUSANJE, JEMANJE NAZIV								RANOCELNIK KOBO ABE					
REKA V SREDNJI EVROPI					GOZDNA RASTLINA S CVETOM IN OSTROGO									CREVESNA BOLEZEN SKOK Z NOGE NA NOGO						
JANEZ ERZEN			IZDELEK IZ GLINE ZA ZIDANJE	TEKOČINA ZA OSVEŽITEV KOŽE	M. IME INOSLAV (KRAJSE)	SLOVENSKA PEVKA KOVACIC					STRANSKI DEL MEDENICE	SVEDSKI PISEK HANSSON	BOG GOZDOV V GR. MIT. MAJHEN GLODALEC				KRAJ KJER SE KOPLJE RUDA	EMIL NOLDE		
SPREMLJ. BOGA EROSA						ELDA VILER CESTNO VOZILO			ZIMBABVEJSKI POLITK (JOSHUA) RED. VRSTA							TATUM O'NEAL		KRUTI RIMSKI CESAR	DRAG KAMEN	SPANSKI TRIBUN (PEDRO JUAN)
PRIPIRAVA ZA ZAPENJANJE							POKRAJINA V SV. GRČUJI FR. SMUČAR PICCARD								SKUPNO STALIŠČE BRIT. PLIT. (JOHN BOYO)					
EBENOV LES										MESTO V SR. SLOVENIJI IRENA AVBELJ						KOS SPRIJETE PRSTI POSTOJNA				
RAZRED ČLENONZČEV S SKRGAMI					SEKRETAR							ČIN KOMANDIRJA DESETINE								
HRVASKI SKLADATELJ (KRSTO)					REKA NA SV. EVR. DELA RUSIJE							MESTNA TRDNJAVA V STARIH ATENAH								

AKROPOLJA, OMEGA, ODAK, KORFORAL, TAJNIK, RAKI, KEPA, LASKO, EBBENOVA, ODNOS, ARGOLIS, ZAPONA, TO, NKOMO, EV, EROTI, EN, PAN, MONI, JE, KOLEBA, VIMENJAK, ODBA, RANAR, KRINTEV, NANSNA, SROBOTINA, RADIOZVEZA, UKROTITELJ, CHARLESTON, Vodoravno: RESITEV:

**RAI 3
slovenski
program**

Za Trst: na kanalu 64 (Ferlugl)
in 40 (Milje)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh
Sv. Mihaela)

20.25 **Koticek: Filip**
20.30 **TV DNEVNIK**
20.50 **Alpe Jadran (ponovitev)**

RAI 1

6.30 Dnevnik, 6.45 Jutranja odd. Unomattina (vodita Maria Teresa Ruta, Ludovico di Meo), vmes (7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 9.30) dnevnik

10.10 Film: Ad ogni costo (dram., It. '67, i. Janet Leigh, Robert Hoffman)

11.30 Dnevnik iz Neaplja

12.25 Vreme in dnevnik

12.35 Nan.: Gospa iz Westa - Dan zahvale (i. Jane Seymour, Joe Lando)

13.30 Dnevnik, 13.55 gospodarstvo

14.05 Nan.: Ma che ti passa per la testa? - Kaj ti je šnilo v glavo?

15.00 Kvarkov svet (vodi Piero Angela)

15.45 Mladinski variete Solletico (vodita E. Ferracini, M. Serio), vmes risanke

16.10 Nan.: Zorro

18.00 Dnevnik

18.10 Aktualno: Italia sera - Italija zvečer

18.45 Variete: Luna Park

19.35 Vreme, dnevnik in sport

20.35 Aktualno: Il fatto (vodi Enzo Biagi)

20.45 Variete: La Zingara (vodi Cloris Brosca)

20.50 TV film: Nostromo (pust., VB-It.-Fr.-Nem. '96, i. C. Amendola, A. Finney, C. Firth, S. S. Thomas)

22.45 Dnevnik

22.50 Dokumenti: Kvarkov svet - Prezivetje

0.00 Dnevnik, zapiski, horoskop, nočni pogovori, vremenska napoved

0.30 Dok.: Faraonovo oko

1.00 Nočni pogovori: Sottovoce - Potihoma

1.15 Variete: Canzonissima

2.40 Dokumenti

RAI 2

7.00 Variete za najmlajše

8.45 Schwarzwaldska klinika

9.35 Nad.: Quando si ama, 10.00 Santa Barbara

10.45 Perchè? - Zakaj?

11.00 Rubrika o zdravstvu

11.15 Dnevnik

11.30 Variete: I fatti vostri - Vase zadeve

13.00 Dnevnik, 13.30 Zdravje

14.00 Variete: Ci vediamo in TV-Ieri, oggi e... domani

16.15 17.15 dnevnik - flash

16.30 Aktualno: La cronaca in diretta - Kronika v živo

18.15 Dnevnik in sport

18.40 Sereno variabile - Nasveti za izlete in potovanja

18.55 Nan.: Wolff, policaj v Berlinu

19.50 Variete: Go-Cart

20.30 Večerni dnevnik

20.50 TV film: L' altra donna - Another Woman (dram., '95, r. A. Smythe, i. J. Bateman, P. Outerbridge)

22.30 Nan.: Law and Order

23.30 Dnevnik, Danes v parlamentu, 0.20 Nočni sport

0.35 Film: Mademoiselle de Maupin (pust., It. '66, i. C. Spaak, R. Hossein)

2.05 Doc Music Club

RAI 3

6.00 Jutranji dnevnik

8.30 Dok.: Jezero Keltov

8.50 Film: Assassino dello zar (dram., VB-SSSR '91)

10.30 Videosapere: Vstop prost, Potovanje po Italiji, Filozofija, Kinematografija, itd.

12.00 Dnevnik

12.15 Rubrika Telesogni

13.00 Aktualno: Kljub vsemu, moja Italija

14.00 Dezelne vesti, dnevnik

14.50 Znanstveni dnevnik, 15.00 Tgr Bellitalia

15.10 Nan.: Blue Jeans

15.30 Sportno popoldne

17.00 Dok oddaja o naravoslovju: Geo & Geo

18.20 Nad.: Un posto al sole

19.00 Dnevnik, dezelne vesti

20.00 Variete: Blob

20.30 Aktualna odd.: Tg3 Prima serata (vodi Lucia Annuziata)

22.30 Dnevnik, dezelne vesti

22.55 Aktualno: Film vero

0.00 Nan.: Neverjetne zgodbe

0.30 Dnevnik, pregled tiska

1.10 Variete: Fuori orario

RETE 4

6.00 Nan.: Kojak

6.50 TV film: Per amore di mio figlio (dram., '91)

8.30 Night Line

9.00 Nad.: Cassandra, 10.00 Zingara, 10.30 Aroma de café, 11.45 Ali del destino, 11.30 dnevnik

12.30 Variete: La ruota della fortuna - Kolo sreče

13.30 Dnevnik Tg 4

14.00 Nan.: casa dolce casa

14.30 Nad.: Sentieri - Steze

15.35 Film: Carovana verso il sud (pust., ZDA '55, i. T. Power, S. Hayward)

17.45 Kviz: OK, il prezzo è giusto (vodi I. Zanicchi)

18.55 Dnevnik in vreme

19.25 Variete: Game Boat

20.40 TV film: Il freddo cuore di Chris (dram., '92, i. S. Gless, W. McNamara)

22.40 Film: Alfredo Alfredo (kom., It. '72, i. D. Hoffman), 0.55 Night Line

CANALE 5

6.00 Na prvi strani, vreme

8.45 Variete: Maurizio Costanzo Show (ponovitev)

11.30 Aktualno: Forum - Sodisce (vodita Rita Dalla Chiesa, S. Licheri)

13.00 Dnevnik TG 5

13.25 Aktualno: Sgarbi quotidiani

13.40 Nad.: Beautiful (i. Ron Moss, Hunter Tylo)

14.10 Aktualne teme: Uomini e donne - Moski in zenske

15.30 Nan.: Robinsonovi

16.00 Otroški variete Bim Bum Bam in risanke

17.30 Nan.: SuperVicky

18.00 Aktualna kronika: Verissimo - Tutti i colori della cronaca (vodita Cristina Parodi, Enrico Papi)

18.45 Variete: Tira e molla (vodi Paolo Bonolis)

20.00 Dnevnik TG 5

20.30 Variete: Striscia la notizia (vodita Ezio Greggio, Enzo Iacchetti)

20.50 Variete: Beato fra le donne - Blazen med zenskami (vodi Paolo Bonolis)

23.10 Dnevnik

23.15 Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (0.00) nočni dnevnik TG 5

1.30 Sgarbi quotidiani

1.45 Striscia la notizia

2.00 Pregled tiska

ITALIA 1

6.10 Otroški variete Ciao ciao mattina, vmes risanke

9.15 Nan.: Highlander

10.15 Aktualno: Planet

10.20 Nan.: Magnum P.I., 11.30 Mc Gyver

12.25 Odprti studio, Fatti e misfatti, 12.50 Sport studio

13.00 Variete za najmlajše, vmes risanke, 13.20 Ciao ciao Parade

14.00 Nan.: Action Man

14.25 Varieteja: Niente panico, 14.30 Colpo di fulmine (vodi A. Marcuzzi)

15.00 Nan.: Mr. Cooper (i. Mark Curry), 15.30 Wishbone - Password

16.00 Variete: Planet

16.30 Nan.: Tre ragazze al college, 17.30 Flash

18.30 Odprti studio, vreme, 18.55 Sport studio

19.00 Nan.: Star Trek - Vrnitev Arhontov, 20.00 Happy Days - Večerja za dva

20.30 Aktualne teme v oddaji: Moby Dick (vodi Michele Santoro)

23.15 Nan.: Highlander

0.15 Aktualno: Fatti e misfatti

0.25 Italija 1 sport

1.25 Aktualno: Planet

2.00 Nan.: Nero Wolfe, 3.00 Star Trek

TELE 4

16.45 19.30, 23.00 Dogodki in odmevi

14.45 Nad.: La ribelle

15.45 Il supplemento

16.55 Film: Un'adorabile canaglia ('86, i. S. Waterson)

20.05 Gospodarstvo

20.30 Film: Febbre d'estate

0.00 Film: Bambole e botte

MONTECARLO

12.15 19.30, 22.30, 1.20 Dnevnik, 19.50 Sport

11.00 Nan.: Irosnide, 12.20 Quincy

14.00 Film: Mía moglie preferisce suo marito ('55)

16.00 Variete: Tappeto volante

17.50 Variete: Zap Zap

19.50 Aktualno: Check Point

20.30 Film: Tuono blu (pust., ZDA '82, i. R. Scheider)

23.15 Film: La creatura (srh., ZDA '88, i. C. King)

Slovenija 1

7.30 Vremenska panorama

9.45 Včeraj, danes, jutri

9.50 Tedenski izbor: nan. Caroline v velenestu ZDA, 11. epizoda, 10.15 Pustolovščine in odkritja (italijanska dokumentarna serija)

10.45 Ameriski film: Filadelfijska zgodba

12.30 Poljudnoznanstvena serija: Podobe narave Kanada, 6. del)

13.00 Poročila

13.05 TV igrice: Kolo sreče (ponovitev)

13.35 Videostrani

15.10 Tedenski izbor: Made in Slovenia, 15.55 TV trilogija Paradiz: Brez sladkorja, prosim (Vinko Möderndorfer)

16.50 Videostrani

17.00 Obzornik

17.10 Otroški program: Santo Zuzkito (ris., ZDA)

17.40 TV igrice: Hugo

18.00 Po Sloveniji

18.30 Prodaja

18.40 Tv igrice: Kolo sreče

19.10 Odmevi, danes, jutri

19.15 Risanka

19.30 TV Dnevnik 2, vreme

19.57 Sport

20.10 Tednik

21.05 Napovedniki

21.10 Forum

21.25 Nan.: Mozje v modrem (VB, i. Rowan Atkinson, Kevin Allen, David Haig, 1. epizoda)

21.55 Včeraj, danes, jutri

22.00 Odmevi, vreme, sport

22.30 Omizje

0.00 Včeraj, danes, jutri

0.05 Tednik

1.00 Forum (ponovitev)

1.10 TV jutri, videostrani

Koper

15.00 Euronews

16.00 Kosarka - Eurolega

17.30 Zgodovina Amerike (10. del dokumentarne serije)

18.00 Program v slovenskem jeziku: Halo, zupan

18.45 Primorska kronika

19.00 Vsedanes - Tv Dnevnik, vreme, sport

19.20 Nanizanka: Nočni sodnik

19.45 Dokumentarna oddaja

20.30 Cetrkova sportna oddaja

21.00 Aktualna tema: Meridiani

22.00 Vsedanes - Tv Dnevnik, vreme

22.15 Euronews

22.30 Program v slovenskem jeziku: Zabavnoglasbena oddaja Karaoke - Dobra volja je najbolja

RADIO**Slovenija 1**

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 8.05 Dobrodošli; 10.30 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 15.30 DIO, šport, vreme; 17.05 Ob 17-ih; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Četrtek večer; 21.05 Literarni večer; 21.45 Lepe melodije; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Informativna odd. v tujih jezikih; 22.40 Stari gramofon; 23.05 Literarni nočno.

Slovenija 2

5.00, 6.30, 7.30, 8.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 7.30 Zvezdni pregled; 8.50 Koledar prireditve; 9.35 Popevki tedna; 11.35 Obvestila; 13.30 Kdo ve; 15.00 Gost izbira glasbo; 15.30 DIO; 16.30 Stergo ergo; 18.00 Vroči stol; 18.50 Črna kronika; 19.30 Z A. Rupel; 21.00 Heavy Metal; 22.00 Zrcalo dneva, vreme, promet; 22.30 Proti etru; 22.30 Jazz; 23.00 Talk Show.

Slovenija 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 8.05 Glasba; 10.05 Zgodnja dela; 12.05 Igramo in pojemo; 13.05 Kronika; 13.30 Glasb. mladina; 14.05 Izobraževalni program; 15.00 Na ljudsko temo; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 Naši

operi pevci; 17.00 Banchetto musicale; 18.05 Zunanje politični feljton; 18.25 Komorni koncert; 19.30 Zbori; 20.00 Iz arhiva simfonikov RTVS; 22.05 Kratka igra; 22.20 Zvočni zapisi: sopranistka B. Nilsson; 23.00 Izbrali smo; 23.55 Lirični utrinek.

Radio Koper

(slovenski program)

8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 12.30, 17.30, 19.00 Dnevnik; 6.30 Jutranjik, osmrtnice; 7.30 Pregled tiska; 7.40 Noč in dan; 7.45 Evergreen; 8.05 Pozdrav; 8.45 Delo; 9.00 Servisne informacije; 9.40 Hit dneva; 9.45 Potrošniški SOS; 10.40 Power play; 11.15 Aktualnosti; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Daj, povej; 15.15 Hit dneva; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.45 Informativni servis; 17.15 Poročilo z borze; 18.00 Glasbena kronika; 19.30 Program s T. Furtlančičem; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Iz diskoteke RK; 0.00 Nočni pr. RS.

Radio Koper

(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 8.05 Horoskop; 8.15 3X3; 8.40 Izbrali ste; 9.00 Ob 9-ih; 9.15 Pogovor o; 10.00 Pregled tiska; 10.15 Sigla singel; 10.33 Souvenir d' Italy; 11.00 Modri val; 12.00 Ballo è bello; 13.00 L'una blu;

18.07 Buon compleanno; 13.33 Sanje o počitnicah; 14.33 Sigla single; 14.50 Fun Clubs; 15.15 Nota bene; 18.15 Srečanja; 18.45 Jazz; 19.25 Sigla single; 19.30 Šport.

Radio Trst A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik, 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.00 Dezelna kronika; 8.10 Ob Rižani in Rokavi; 8.40 Potpuri; 9.15 Odprta knjiga: Mesto v zalivu (B. Pahor, r. M. Kravos, 28. del); 9.40 Rubrika o pravnih ureditvi italijanske republike; 10.30 Intermezzo; 11.45 V središču pozornosti; 12.40 Cecilijanka '96: MPZ M. Filej; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Dezelna kronika; 14.10 Kulturne diagonale: Dvignjena zaveza; 15.00 Glasba za vse okuse; 15.30 Mladi val; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; 18.15 Jungova šola v psihiatrični ordinaciji; 18.40 Evergreen; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.10, 17.10 Poročila v slov. ; 8.30, 12.30, 18.30 Poročila v ital; 10.00 Matineja; 16.30 Te zanima tvoja prihodnost; 17.30 Tržaški potpuri (Incontro con la canzone triestina); 19.30 Plesna glasba.

Radio Koroška

18.10 - 19.00 Rož - Podjuna - Zila.

Primorski dnevnik

Lastnik: ZIT d.d. Založništvo trzaskega tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - PRA.E d.d. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, Republika, Vojkova 78, tel. 061-1684456, fax 061-345285/345289
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno naročninska služba

Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958

Cene oglasov

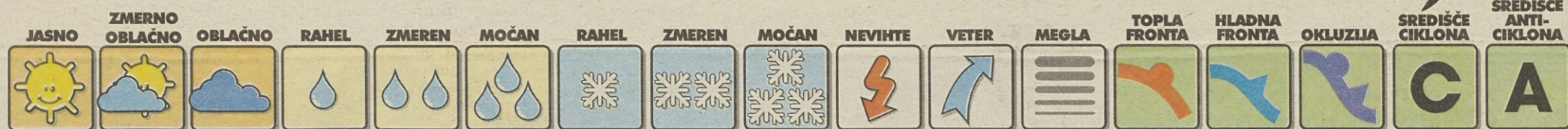
Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT, finančni in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi 1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.500 LIT - 60 SIT

Postni tr. PRAE DZP št. 11943347
za Slovenijo: mesečna 1.710 SIT, letna 15.000 SIT plačljiva preko
DISTRIEST, Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373
žiro račun 51420-601-27926

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

VREMENSKA SLIKA

Nad Atlantikom in deloma zahodno Evropo je eno, nad Sredozemljem pa drugo ciklonsko območje. Drugod po Evropi in s tem tudi nad našimi kraji pa je območje visokega zračnega pritiska. Nad Slovenijo bodo prevladovali vzhodni vetrovi, z njimi pa bo došel k nam razmeroma hladen in čez dan tudi že nekoliko bolj suh zrak.

DOLŽINA DNEVA

Sonce vzide ob 7.50 in
zatone ob 16.33 -
Dolžina dneva 8.53

LUNINE MENE

Luna vzide ob 6.24 in
zatone ob 17.27.

MORJE

Morje razgibano,
temperatura morja
10,4 stopinje.

BIOPROGNOZA

Vreme bo na počutje in razpo-
loženje vremensko občutljivih
ljudi vplivalo obremenilno, za-
to se bodo le-ti slabše počutili,
hitreje se bodo utrudili, bodo
nemirni in razdražljivi ali po-
trti. Tudi spali bodo nemirno.

PLIMOVANJE

Danes: ob 3.15 najnižje -20 cm, ob 9.03 najvišje 53
cm, ob 15.50 najnižje -70 cm, ob 22.26 najvišje 43
cm.
Jutri: ob 3.57 najnižje -22 cm, ob 9.41 najvišje 50 cm,
ob 16.24 najnižje -69 cm, ob 23.02 najvišje 44 cm.

TEMPERATURE V GORAH

	°C	°C
500 m	0	2000 m
1000 m	-1	2500 m
1500 m	-2	2864 m

DANES

Slovenija: Oblačno bo, občasno
bodo rahle padavine. Na Primor-
skem bo deževalo, drugod rahlo
snežilo in pihala bo sibka do
zmerna burja. Najnižje jutranje
temperature bodo od -5 do 0, naj-
višje dnevne okoli 0 stopinj C.
Sosednje pokrajine: Zmerno do
pretežno oblačno bo, ob sever-
nem Jadranu precej jasno.

JUTRI

Slovenija: V petek bo oblačno,
padavine bodo čez dan pone-
hale. Na Primorskem bo pihala
burja. V soboto se bo delno zja-
snilo, se bo pihala burja.

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA ŠE RES JE

Švedskega novinarja moti
kajenje danske kraljice

KØBENHAVN - Med Švedsko in Dan-
sko je skoraj izbruhnil diplomatski spor, ker je
švedski televizijski no-
vinar Hagge Geigert na-
padel dansko kraljico
Margrethe II., ker si
drzne kaditi v javnosti.
Geigert je kraljicino ob-
nasanje ozgosal kot
neodgovorno. »Morala
bi biti simbol, zgled za
ljudi, namesto tega pa
reklamira rakaste
proizvode. Vsak ko v
javnosti prižge cigareto
prispeva, da toliko lju-
di začne kaditi. To je
neodgovorno ob-
nasanje,« je poudaril
Geigert, ki je bivši kadi-
lec.

Njegov izpad je takoj
obsodil ves danski tisk,
kraljici pa so svojo soli-
darnost izrazile najvid-
nejše danske osebnosti
od novinarjev do pisa-
teljev in sportnikov. V
bran kraljice se je po-
stavila tudi Ninna
Wurtzen, ki je odgovor-
na pri združenju za boj
proti rakastim obolen-
jem. Wurtzenova je na-
vedla, da oni ljudi ob-
vescajo o nevarnosti
kajenja, a ne kriminali-
zirajo nikogar, ker je
kajenje zasebna izbira.
Geigert pa ni tega mne-
nja, ker za kraljico to
ni zasebna izbira in
ker s svojim kajenjem
vsiljuje pasivno
kajenje. Margrethe II.,
ki bo prihodnji teden
praznovala 25-letnico
ustoličenja, pa je kljub
temu med Danci zelo
priljubljena, tako da ji
nihče ne očita kajenja.

Davčno potrdilo
tudi za
prostitutke

AMSTERDAM - Vse drža-
ve Evropske unije s po-
spešenim ritmom prilagajajo
svoje proračune maastrichtskim
dolocišlom. Tako so na Nizozemskem
sklenili, da bodo dosled-
neje preverjali, ali v bor-
delih izstavljajo davčna pot-
rdila strankam za plačane
storitve. Kot je povedala
predstavnica za tisk am-
sterdamske davčne uprave
Gera van Weenum, so bile
stranke že sedaj dolžne
plačevati 17,5 odstotka
davka na dodatno vredno-
st. Nihče pa ni preverjal, ali
bordeli to res izpolnjujejo,
prav tako ni nihče kontrol-
iral njihovih davčnih knjig.
Van Weenuma ni poveda-
la, ali bodo preverjali, če
imajo stranke po odhodu iz
bordelov pri sebi davčna
potrdila.

Kljub škandalom Britanci še
vedno podpirajo monarhijo

LONDON - Kljub Charlesu, Diani in
dvorskim skandalom je monarhija še
vedno pri srcu britanskim podlož-
nikom. To so namreč ugotovili na
predsinočnji mega televizijski razpra-
vi. Kar 64 odstotkov Britancev podpi-
ra monarhijo, medtem ko ji nasprotuje
samo 34 odstotkov. V telefonski anketi
je sodelovalo kar 2,5 milijona Britan-
cev, kar daje vsemu pečat verodostoj-
nosti. Samo na Škotskem se je večina
izrazila proti monarhiji, kar pa ne pre-
seneča, ker so Škoti že tradicionalno
sovražno razpoloženi do Anglije in
Windsorske kraljeve družine.

Pred izbruhom nadaljevanke o lju-
bezenskih prigodah in nezdah Charlesa
in Diane in ob skoraj vzporedni
podobni zgodbi med Andrewom in
Fergie, kaj takega ne bi televizija sploh

predvajala, ker je bila monarhija nedo-
takljiva svetinja. Za kraljico Elizabeto
je večer minil se kar pozitivno, ker je
nedavna televizijska anketa bila precej
bolj porazna, ker so na njej gledalci na-
vedli, da bo Velika Britanija postala re-
publika v roku 50 let.

Sama razprava v studijih zasebne
televizijske mreže ITV, na kateri je so-
delovalo 3.000 ljudi, pa je bila do sk-
rajnosti kaotična in je marsikdaj spo-
minjala na prepir med pijanci, tako da
je bil marsikateri ugleden udeleženec
razočaran. Bernard Ingham, nekdanji
predstavniki za tisk železne lady Mar-
garet Thatcher, se je včeraj kesal, da je
bil na razpravi. Popolnoma nasprotne-
ga mnenja pa je bil Alex Salmond,
vodja škotskih indpendentistov, za ka-
tere je bila razprava koristna.

Spodletel je poskus, da bi
z balonom obkrožili svet

RABAT - Niti 24 ur niso trajale sanje
britanskega milijarderja Richarda Branso-
na, ki je upal, da bo svet obkrožil z bala-
nom na topli zrak v manj kot 18 dneh.
Podvig je začel v maroškem Marakešu
(na sliki AP) v torek ob 11.29, včeraj pa je
moral polet prekiniti v alžirski puscavi

po komaj 650 kilometrih. Balon Virgin
global Challenger je moral pristati zaradi
tehničnih težav, ker mu ni uspelo ostati
na predvideni višini 11.000 metrov.
Branson in njegova kopilota, Sved Per
Lindstrand in Britanec Alex Ritchie, so
že na varnem v alžirskem Becharju.